

Granolio Grupa

*Godišnje izvješće Uprave o poslovanju i stanju Grupe i konsolidirani financijski
izvještaji za 2017. godinu,
zajedno s izvješćem neovisnog revizora*

Sadržaj

Godišnje izvješće Uprave o poslovanju i stanju Grupe za 2017. godinu	1-12
Odgovornost za financijske izvještaje.....	13
Izvješće neovisnog revizora	14-21
Konsolidirani izvještaj o dobiti ili gubitku te ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.....	22
Konsolidirani izvještaj o financijskom položaju	23-24
Konsolidirani izvještaj o promjenama vlasničke glavnice	25
Konsolidirani Izvještaj o novčanim tokovima	26-27
Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje.....	28-91

Godišnje izvješće Uprave o poslovanju i stanju Grupe za 2017. godinu

Opći podaci o Granolio Grupi

GRANOLIO d.d. ("Društvo") je dioničko društvo upisano pri Trgovačkom sudu u Zagrebu, Hrvatska. OIB Društva je 59064993527, a MBS 080111595.

Sjedište Društva je u Zagrebu, Budmanijeva 5.

Društvo ima Skupštinu, Nadzorni odbor i Upravu.

Članovi Uprave: Hrvoje Filipović, predsjednik Uprave
Drago Šurina, član Uprave
Vladimir Kalčić, član Uprave
Tomislav Kalafatić, član Uprave do 24.7.2017. godine.

Članovi Nadzornog odbora: Franjo Filipović, predsjednik
Jurij Detiček, zamjenik
Braslav Jadrešić, član
Davor Štefan, član
Josip Lasić, član do 16.6.2017. godine.

Ukupan iznos temeljnog kapitala Društva na dan 31.12.2017. godine iznosi 19.016.430 kuna i podijeljen je u 1.901.643 redovnih dionica nominalne vrijednosti 10,00 kuna. Dionice se vode pod oznakom GRNL i od 23. ožujka 2015. godine uvrštene su na službeno tržište Zagrebačke burze.

Većinski dioničar društva je g. Hrvoje Filipović, koji je na dan 31.12.2017 godine raspolagao sa 58,11%% vlasničkog kapitala.

Konsolidirani financijski izvještaji Grupe za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2017. godine predstavljaju financijske izvještaje matičnog društva i povezanih društava. Povezana društva (zajedničkim imenom "Grupa") posjeduju i upravljaju proizvodnim pogonima i aktivnostima u prehrambenoj industriji, poljoprivredi i trgovini.

U konsolidirane financijske izvještaje uključeni su financijski izvještaji sljedećih povezanih društava:

1. Granolio d.d. (matično društvo)
2. Zdenačka farma d.o.o.
3. Prerada žitarica d.o.o.
4. Zdenka – mliječni proizvodi d.o.o.
5. Žitar d.o.o.
6. Žitar konto d.o.o.

Osnovna djelatnost Granolio grupe je proizvodnja pšeničnog brašna, proizvodnja mlijeka, proizvodnja svinjskog i goveđeg mesa, proizvodnja mliječnih proizvoda, proizvodnja stočne hrane, skladištenje žitarica i uljarica, trgovina žitaricama, uljaricama i sirovinama za poljoprivrednu proizvodnju te organizacija poljoprivredne proizvodnje kroz kooperantske odnose s proizvođačima poljoprivrednih proizvoda.

Poslovanje Grupe moglo bi se razvrstati u sljedeće poslovne segmente:

1. Mlinarstvo
2. Trgovina na veliko
3. Mljekarstvo i proizvodnja sira
4. Ostalo - poljodjelstvo i stočarstvo, uslužna djelatnost (sušenje i skladištenje žitarica i uljarica, prijem robe na otkupno-prodajne piste, prihod od najma).

Godišnje izvješće Uprave o poslovanju i stanju Grupe za 2017. godinu (nastavak)

Krajem izvještajnog razdoblja Grupa je raspolagala s:

- 3 aktivna mlina za proizvodnju pšeničnog brašna ukupnog kapaciteta 645 tona dnevno
- silosima za skladištenje žitarica i uljarica ukupnog kapaciteta približno 160.000 tona,
- 2 farme muznih krava ukupnog kapaciteta 880 krava u mužnji,
- farmom za tov svinja kapaciteta 10.000 komada svinja godišnje,
- farmom za tov junadi kapaciteta 180 komada junadi,
- 240 komada teladi u tovu kod kooperanata,
- oko 1.170 ha poljoprivrednog zemljišta,
- pogonom za proizvodnju stočne hrane kapaciteta 30.000 tona godišnje (dan u najam)
- proizvodnim kapacitetima za preradu mlijeka od 11,4 tisuća tona gotovih proizvoda

Proizvodni kapaciteti mlinova Grupe na dan 31.12.2017. godine prikazani su u sljedećoj tablici.

Proizvodni kapaciteti mlinova na dan 31.12.2017. godine:

Mlin	tona/24h
Farina	320
Kopanica	230
Žitar	95
	645

Ovisna društva

Granolio d.d. imatelj je 100% udjela u društvima Zdenačka farma d.o.o. i Prerada Žitarica d.o.o. Prevladavajući utjecaj u odlučivanju ostvaruje u društvima Zdenka mliječni proizvodi d.o.o. i Žitar d.o.o. Navedena društva se od 2011. godine konsolidiraju u Granolio Grupu. Društvo Žitar d.o.o. osnovalo je još jedno društvo, Žitar konto d.o.o., kojemu je stopostotni vlasnik te čiji su financijski izvještaji dio konsolidiranih financijskih izvještaja.

Vlasnik manjinskog udjela u društvima Žitar d.o.o. i Zdenka – mliječni proizvodi d.o.o. je društvo Cautio d.o.o. iz Našica.

Granolio d.d. također ima manjinski udio u društvima Žitozajednica d.o.o., Zagrebačke pekarnice Klara d.d. i Prehrana trgovina d.d.

Godišnje izvješće Uprave o poslovanju i stanju Grupe za 2017. godinu (nastavak)

Značajni poslovni događaji u obračunskom razdoblju

Granolio d.d.

Društvo je 17. srpnja 2017. godine zatražilo pokretanje postupka predstečajne nagodbe, a nepravomoćno rješenje o utvrđenim i osporenim tražbinama doneseno je 19. listopada 2017. godine. Nakon što rješenje postane pravomoćno, sud će odrediti ročište za glasovanje o planu restrukturiranja.

Početak rujna 2017. godine, Privredna banka Zagreb poslala je Izjavu o otkazu Ugovora o dugoročnom klupskom kreditu čime je ukupna obveza po glavnici i kamatama utvrđena na taj dan postala dospjelom 3 radna dana od datuma slanja Izjave. Ukupna obveza po glavnici kredita iznosi 278,5m kuna i iskazana je na poziciji kratkoročnih obveza.

Dana 10. listopada 2017. godine Privredna banka Zagreb prenijela je svoje tražbine prema društvu Granolio d.d. koje su na dan 31.8.2017. godine iznosile ukupno 116,6m kuna na društvo B2 KAPITAL d.o.o.

Dana 27. studenog 2017. godine društvo je dokapitaliziralo povezano društvo Prerada žitarica d.o.o. u ukupnom iznosu 40,7m kuna. Dokapitalizacija je provedena pretvaranjem duga u kapital.

Društvo je u financijskim izvješćima na dan 31.12.2017. godine vrijednosno umanjilo imovinu u ukupnoj vrijednosti 163m kuna, od čega je preko 140m kuna nastalo iz poslovanja s Agrokor koncernom.

Društvo unajmljuje poslovni prostor u Osijeku od povezanih osoba. Godišnja vrijednost najma iznosila je u 2017. godini 331 THRK (2016: 331 THRK).

Financijski pokazatelji za 2017. godinu za društvo Granolio d.d. prikazani su u sljedećoj tablici.

u tisućama kuna

	1-12 2017	1-12 2016	promjena	
Poslovni prihodi	397.875	595.310	(197.434)	(33%)
EBIT	(180.218)	29.013	(209.231)	721%
<i>marža %</i>	<i>(45%)</i>	<i>5%</i>		
EBITDA	(6.892)	39.626	(46.211)	(118%)
<i>marža %</i>	<i>(2%)</i>	<i>7%</i>		
Neto financijski rezultat	(17.969)	(24.517)	6.548	27%
Neto rezultat	(198.187)	2.507	(200.693)	8007%
<i>marža %</i>	<i>(49,8%)</i>	<i>0,4%</i>		

Godišnje izvješće Uprave o poslovanju i stanju Grupe za 2017. godinu (nastavak)

Zdenačka farma d.o.o.

Prihodi od prodaje viši su u odnosu na prethodnu godinu zbog više prodajne cijene mlijeka. Prosječna prodajna cijena mlijeka viša je u odnosu na 2016. godinu za oko 13%. Prodana količina mlijeka u 2017. godini niža je za 3% od količine prodane u 2016. godini. U 2017. godini prodaja mlijeka unutar Granolio grupe iznosila je 26% od ukupne prodaje mlijeka (2016: 48%).

U toku 2017. godine društvo je ostvarilo prodaju trgovačke robe (žitarica i uljarica) u vrijednosti 2,6m kuna (2016: 0,1m kuna).

Društvo je krajem 2016. godine sklopilo ugovor o prodaji bioplinskog postrojenja u ukupnoj vrijednosti 1,1m kuna. Potraživanje nastalo navedenom prodajom otpisano je u cijelosti u toku 2017. godine.

Financijski pokazatelji za 2017. godinu za društvo Zdenačka farma d.o.o. prikazani su u sljedećoj tablici.

u tisućama kuna

	1-12 2017	1-12 2016	promjena	
Poslovni prihodi	21.208	19.154	2.054	11%
EBIT	(1.159)	(1.639)	481	(29%)
marža %	(5%)	(9%)		
EBITDA	3.080	1.102	1.977	179%
marža %	15%	6%		
Neto financijski rezultat	(877)	(829)	(49)	(6%)
Neto rezultat	(2.036)	(2.468)	432	(18%)
marža %	(10%)	(13%)		

Zdenka – mliječni proizvodi d.o.o.

Ukupni proizvodni kapaciteti Zdenke iznose 11,4 tisuće tona gotovih proizvoda (sira). Društvo je od 2015. godine u svoj asortiman uključilo i trajno mlijeko pod brendovima: Bilogorsko trajno mlijeko i Zdenka trajno mlijeko. Vlastiti brend je „Zdenka”, ali društvo proizvodi i značajan broj proizvoda pod nazivima robnih marki. Zdenkin asortiman trenutno obuhvaća i 16 privatnih robnih marki.

Najznačajnije smanjenje prihoda zabilježeno je u prodaji trajnog mlijeka.

Društvo je u 2017. godini ostvarilo nepovoljniji operativni rezultat u odnosu na prethodnu godinu, a razlog tomu je značajno povećanje cijene sirovina u 2017. godini. Naime, u 2017. godini ostvarene su niže marže nego u prethodnoj godini posljedica čega je smanjenje vrijednosti EBITDA-e i neto rezultata.

Ukupan dug društva na dan 31.12.2017. godine iznosi 46 milijuna kuna (31.12.2016: 52 milijuna kuna). Dug se sastoji od 35 milijuna kuna dugoročnih obveza prema financijskim institucijama (31.12.2016.: 38 milijuna kuna) te 11 milijuna kuna kratkoročnih obveza prema financijskim institucijama koje dospijevaju u 2018. godini (31.12.2016: 14 milijuna kuna).

Financijski pokazatelji za 2017. godinu za društvo Zdenka–mliječni proizvodi d.o.o. prikazani su u sljedećoj tablici.

u tisućama kuna

	1-12 2017	1-12 2016	promjena	
Poslovni prihodi	145.105	160.681	(15.576)	(10%)
EBIT	(1.244)	1.715	(2.958)	173%
marža %	(1%)	3%		
EBITDA	11.389	14.799	(3.410)	(23%)
marža %	8%	11%		
Neto financijski rezultat	(1.504)	(1.336)	(168)	(13%)
Neto rezultat	(2.748)	2.478	(5.226)	211%
marža %	(2%)	4%		

Godišnje izvješće Uprave o poslovanju i stanju Grupe za 2017. godinu (nastavak)

Prerada žitarica d.o.o.

Društvo je u toku 2017. godine ostvarilo prihod prodajom žitarica i uljarica u vrijednosti 21 milijun kuna (2016: 20m kuna) te pružanjem usluga sušenja i skladištenja robe poslovnog najma prostora ostvarilo je prihod od oko 2,2 milijuna kuna (2016: 1,2 milijuna kuna).

Financijski pokazatelji za 2017. godinu za društvo Prerada žitarica d.o.o. prikazani su u sljedećoj tablici.

u tisućama kuna

	1-12 2017	1-12 2016	promjena	
Poslovni prihodi	23.228	21.404	1.824	9%
EBIT	(860)	(161)	(699)	(433%)
marža %	(4%)	(1%)		
EBITDA	811	263	548	208%
marža %	3%	1%		
Neto financijski rezultat	572	49	523	(1065%)
Neto rezultat	(288)	(112)	(176)	(157%)
marža %	(1%)	(1%)		

Žitar d.o.o.

U 2016. godini sklopljen je značajan izvanredni posao prodaje pšenice, dok u 2017. godini nije bilo sličnih poslova. Osim navedenog, na pad prihoda u 2017. godini utjecalo je i izuzimanje poslovnih segmenata; mlinarstvo, prodaja repromaterijala, tvornica stočne hrane i farma za tov svinja iz poslovanja društva. Naime poslovni segmenti izuzeti su iz poslovanja društva Žitar i preuzeti od strane vlasnika društva.

U izvještaju za 2017. godinu, unutar operativnih troškova iskazan je otpis potraživanja po državnim poljoprivrednim subvencijama u ukupnoj vrijednosti 0,5m kuna.

Ukupan dug društva na dan 31.12.2017. godine iznosi 51 milijuna kuna (31.12.2016: 57 milijuna kuna). Dug se sastoji od 36 milijuna kuna dugoročnih obveza prema financijskim institucijama te 15 milijuna kuna kratkoročnih obveza koje dospijevaju do kraja 2018. godine.

Konsolidirani financijski pokazatelji za 2017. godinu za društvo Žitar d.o.o. prikazani su u sljedećoj tablici.

u tisućama kuna

	1-12 2017	1-12 2016	promjena	
Poslovni prihodi	70.207	121.016	(50.809)	(42%)
EBIT	2.281	1.006	1.275	127%
marža %	3%	1%		
EBITDA	7.453	9.198	(1.746)	(19%)
marža %	11%	9%		
Neto financijski rezultat	(1.808)	(1.636)	(172)	(11%)
Neto rezultat	448	(720)	1.168	162%
marža %	1%	(1%)		

Godišnje izvješće Uprave o poslovanju i stanju Grupe za 2017. godinu (nastavak)

Granolio grupa

Poslovni prihodi Granolio grupe manji su za 25% u odnosu na prethodnu godinu. Detaljnija analiza prihoda prikazana je u nastavku dokumenta.

Ukupan dug Grupe niži je u odnosu na prethodnu godinu za 27 milijuna kuna što je rezultat otplate kredita u društvima Granolio (13m kuna), Zdenka (7m kuna) i Žitar (7m kuna).

Financijski pokazatelji za 2017. godinu za Granolio grupu prikazani su u sljedećoj tablici.

Financijski pokazatelji

u tisućama kuna

	1-12 2017	1-12 2016	promjena	
Poslovni prihodi	628.276	842.988	(214.712)	(25%)
Poslovni rashodi	(809.477)	(809.762)	285	0%
EBIT	(181.201)	33.226	(214.427)	(645%)
EBIT marža	-29%	4%		
EBITDA	15.838	68.223	(52.385)	(77%)
EBITDA marža	3%	9%		
Neto financijski rezultat	(21.587)	(28.329)	6.742	24%
Neto rezultat za period	(202.811)	4.918	(207.704)	(4223%)
Rezultat Grupe	(201.662)	2.406	(204.055)	(8481%)
Manjinski interes	(1.149)	2.512	(3.650)	(145%)

u tisućama kuna

	31.12.2017	31.12.2016	promjena	
Neto imovina (kapital i rezerve)	20.887	237.208	(216.321)	(91%)
Ukupan dug	485.139	512.314	(27.175)	(5%)
Novac i novčani ekvivalenti	3.605	9.729	(6.124)	(63%)
Dani zajmovi, depoziti i sl.*	28.749	34.649	(5.900)	(17%)
Neto dug	452.785	467.936	(15.151)	(3%)
Neto dug/EBITDA	28,59	6,86		
EBITDA	15.838	68.223		

*Dani financijski zajmovi, vrijednosni papiri i depoziti

Ukupan dug Grupe ne uključuje obveze po regresnom pravu koje su iskazane na pozicijama ostale kratkoročne obveze u vrijednosti 65 milijuna kuna.

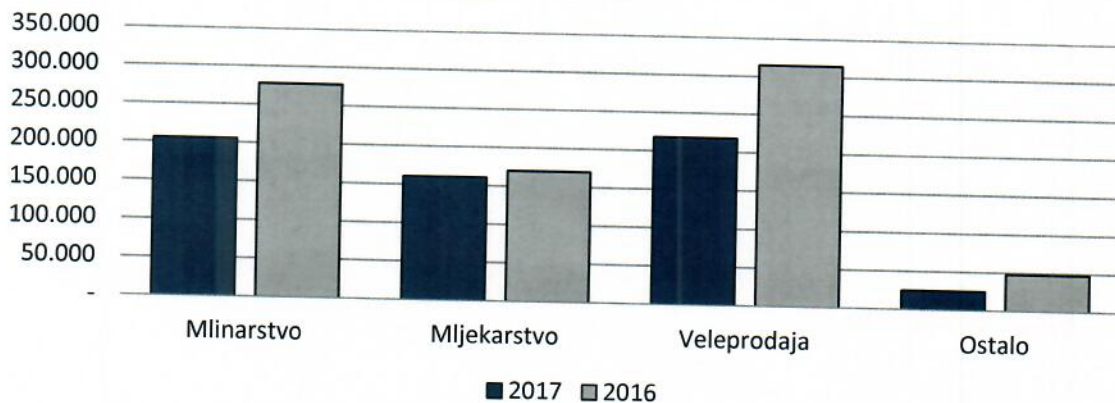
Godišnje izvješće Uprave o poslovanju i stanju Grupe za 2017. godinu (nastavak)

Analiza prihoda – Granolio Grupa

U 2017. godini, Granolio Grupa ostvarila je prihod od prodaje u ukupnom iznosu 609 milijuna kuna što je za 25% manje od prihoda od prodaje ostvarenog u prethodnoj godini.

Prihodi od prodaje ostvareni unutar Grupe u toku 2017. godine iznosili su 29 milijuna kuna (2016: 77 milijuna kuna) te su eliminirani iz ukupnih konsolidiranih prihoda.

**Konsolidirani prihod od prodaje po poslovnim segmentima
(2017 vs 2016)**

Prihodi od prodaje klasificirani su u nekoliko poslovnih segmenata: mlinarstvo, mljekarstvo, veleprodaja i ostalo.

U segment mlinarstvo ulazi prodaja brašna, realizirana u matičnom društvu, segment mljekarstvo obuhvaća prodaju mlijeka društva Zdenačka farma, farme u društvu Žitar te prodaju mliječnih proizvoda društva Zdenka. Veleprodaja obuhvaća trgovinu žitaricama, uljaricama i repromaterijalom realiziranu u društvima Granolio, Žitar Prerada žitarica i Zdenačka farma. Segment ostalo obuhvaća usluge sušenja i skladištenja žitarica i uljarica koje pružaju društva Granolio, Žitar i Prerada žitarica, prodaju junadi u Granoliu, prodaju junadi i svinja u Žitaru te prihod od vlastite proizvodnje poljoprivrednih proizvoda i dorade sjemena što je dio djelatnosti Žitara.

Najznačajniji pad prihoda zabilježen je u segmentima veleprodaje i mlinarstva.

Godišnje izvješće Uprave o poslovanju i stanju Grupe za 2017. godinu (nastavak)

Značajni poslovni događaji nakon obračunskog razdoblja i strateški ciljevi Grupe

Dana 29. siječnja 2018. godine zaprimljena je obavijest o stjecanju 150.000 dionica matičnog društva od strane društva HOK osiguranje (koje predstavljaju 7,89% vlasničkog udjela). Društvo HOK steklo je dionice putem OTC transakcije s prodavateljem PBZ CROATIA OSIGURANJE Obvezni mirovinski fond. Nakon te transakcije društvo HOK osiguranje postalo je vlasnikom ukupno 19,49% vlasničkog udjela u kapitalu društva Granolio d.d.

Dana 14. ožujka 2018. godine sklopljen je Ugovor o pripajanju povezanog društva Prerada žitarica d.o.o. društvu Granolio d.d.. Očekuje se da će procedura formalnog pripajanja biti okončana do kraja travnja 2018. godine.

Plan razvoja poslovanja i investicija

Granolio

Društvo očekuje da će u toku 2018. godine uspješno okončati postupak predstečajne nagodbe. Daljnji plan investicija i poslovanja ovisit će o planu restrukturiranja usvojenom u sklopu predstečajne nagodbe.

Zdenačka farma d.o.o.

Ciljevi društva Zdenačka farma su kako slijedi:

1. U sljedećem razdoblju i sukladno financijskim mogućnostima izgraditi staju za suhostaj i junice
2. U sljedećem trogodišnjem razdoblju dosegnuti proizvodnju od 30 kg/kravi na dan
3. U naredne tri godine smanjiti međutelidbeno razdoblje sa sadašnjih 420 dana na 400 dana
4. Smanjiti starost junica kod teljenja na 24 mjeseca
5. Radi dugoročnog smanjenja troškova hranidbe osigurati dodatne obradive površine, sa postojećih 165 ha na 300-350 ha kroz slijedećih nekoliko godina
6. U skladu s povećanjem obradivih površina tijekom sljedećeg razdoblja osiguravati mehanizaciju neophodnu za ratarsku proizvodnju i što efikasnije svakodnevno funkcioniranje farme

Zdenka - mliječni proizvodi d.o.o.

Od privatizacije do danas, Zdenka je uložila značajna sredstva u modernizaciju proizvodnih pogona te i dalje ulazi u nove investicije kako bi bilo u mogućnosti pratiti potrebe potrošača i tržišne trendove.

Cilj je da dio investicija, kao i do sada, bude financiran subvencijama iz EU fondova.

Žitar d.o.o.

Društvo će u 2018. godini nastaviti s rekonstruiranjima započetima u ranijim godinama.

Osnovni strateški ciljevi su:

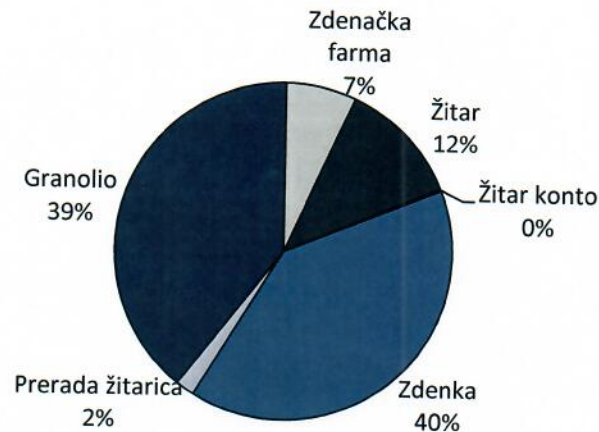
1. Navodnjavanje poljoprivrednih površina na 600 ha u svrhu organiziranja sjemenske proizvodnje i proizvodnje povrća, dinamikom do 2020. godine 480 ha. Planirani izvori financiranja su sredstva fondova Europske unije te vlastita sredstva iz kredita banaka
2. Proširenje segmenta kooperantske proizvodnje sa ratarske i na stočarsku kooperaciju (svinje, telad), te kooperaciju s proizvođačima lucerne
3. U razdoblju 2018. do 2020. godine povećati za oko 15% broj muznih grla krava, odnosno doći do broja od 430 muznih krava u mužnji u 2018. godini. Formiranje osnovnog stada planira se iz reprodukcije postojećeg stada
4. Nabava neophodne mehanizacije za farmu muznih krava (mikserica i traktor) - iz fondova EU.
5. Proširenje kapaciteta farmeza tov junadi, izvor financiranja sredstva iz fondova Europske unije te vlastita sredstva iz kredita banaka
6. Organizirati tov junadi, za oko 1000 komada.

Godišnje izvješće Uprave o poslovanju i stanju Grupe za 2017. godinu (nastavak)

Zaposlenici

U 2017. godini Grupa je na temelju sati rada zapošljavala 444 radnika (2016: 479).
Struktura zaposlenih po pojedinom društvu iz grupacije, prikazana je sljedećim grafikonom.

**Struktura zaposlenih na temelju sati rada
u 2017. godini**

Istraživanje i razvoj

U promatranom razdoblju Grupa nije imala istraživačko-razvojnih projekata.

Otkup vlastitih dionica

Do datuma izdavanja godišnjeg izvješća Uprave, Grupa nije ulazila u aktivnosti otkupa vlastitih dionica.

Zaštita okoliša

Na području zaštite okoliša Grupa provodi cjelovita i sustavna rješenja te uspostavlja ekološki prihvatljive proizvodne procese.

Rizici

Rizici s kojima se Grupa suočava objašnjeni su detaljno u godišnjim financijskim izvještajima, u sklopu bilješki.

Godišnje izvješće Uprave o poslovanju i stanju Grupe za 2017. godinu (nastavak)

Izjava o primjeni Kodeksa korporativnog upravljanja

Izjava o primjeni Kodeksa korporativnog upravljanja sastavljena je temeljem odredbi iz članka 272.p Zakona o trgovačkim društvima.

Kao društvo čije su dionice uvrštene na Službeno tržište Zagrebačke burze, Društvo je od 2016. do 2017. godine dobrovoljno primjenjivalo preporuke Kodeksa korporativnog upravljanja, kojeg su izradile Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (HANFA) i Zagrebačka burza d.d., uz odstupanje od nekih preporuka i smjernica Kodeksa. Navedeni Kodeks usvojen je rješenjem HANFA-e Klasa: 011-02/07-04/28, Urbroj: 326-01-07-02 od 26. travnja 2007. godine. Rješenje o usvajanju Kodeksa korporativnog upravljanja objavljeno je u „Narodnim novinama“ broj 46/2007, a Kodeks je objavljen na internetskim stranicama Zagrebačke burze d.d..

Nadzorni odbor društva Granolio d.d. nije osnovao komisiju za imenovanje, komisiju za nagrađivanje i komisiju za reviziju iz razloga što Nadzorni odbor, prema odredbama Statuta ima od tri do pet članova te sam obavlja poslove iz nadležnosti navedenih komisija, osim komisije za reviziju, čiju funkciju, sukladno Zakonu o reviziji obavlja imenovani Revizorski odbor. Odstupanja se odnose i na osiguravanje punomoćnika dioničarima koji nisu u mogućnosti sami glasovati, datum prema kojem će se utvrđivati stanje u registru dionica koje će biti mjerodavno za ostvarivanje prava glasa u skupštini društva, glasovanje na skupštini korištenjem suvremene komunikacijske tehnologije, korištenje prava glasa na skupštini, neovisnost članova Nadzornog odbora, dugoročni plan sukcesije, određivanje nagrade članovima Nadzornog odbora, javnu objavu detaljnih podataka o svim naknadama i drugim primanjima od društva ili s društvom povezanih osoba svakog pojedinog člana Uprave i Nadzornog odbora uključujući i strukturu naknade, ustroj komisije za imenovanje i komisije za nagrađivanje, sastav i rad Revizijskog odbora, ustroj i rad unutarnje revizije, poslove u kojima su sudjelovali članovi Uprave ili izvršni direktori te s njima povezane osobe te postojanje unutarnjih revizora i sustava unutarnje kontrole.

Detaljna obrazloženja vezana uz neprimjenjivanje odnosno odstupanje od pojedinih preporuka Kodeksa u 2016. godini, Društvo je iznijelo u godišnjem upitniku koji je sastavni dio Kodeksa i koji se dostavlja Zagrebačkoj burzi d.d. zajedno s godišnjim financijskim izvještajima zbog javne objave. Uz preporuke Kodeksa, Uprava i Nadzorni odbor Društva ulažu pojačane napore u cilju uspostave adekvatnog korporativnog upravljanja i transparentnog informiranja, uvažavajući ustroj i organizaciju Društva, strategiju i poslovne ciljeve, raspored ovlasti i odgovornosti s posebnim naglaskom na djelotvorne postupke utvrđivanja, mjerenja i praćenja te izvještavanja o rizicima u poslovanju, kao i uspostavljanju odgovarajućih mehanizama unutarnjih kontrola.

Društvo je sastavilo odvojene i konsolidirane financijske izvještaje za Granolio Grupu, koju čine Granolio d.d. i ovisna društva Zdenačka farma d.o.o. i Prerađa žitarica d.o.o., koja su u potpunom vlasništvu društva Granolio d.d. te za ovisna Društva Zdenka – mliječni proizvodi d.o.o. i Žitar d.o.o., u kojima je Društvo suvlasnik.

Značajni imatelji dionica i ograničenja prava iz dionica

U vlasničkoj strukturi Društva većinski imatelj dionica od preko 58% temeljnog kapitala i glasačkih prava na glavnoj skupštini je Hrvoje Filipović.

Sve dionice su uplaćene u cijelosti i ne postoje ograničenja prava iz dionica.

Pravila za imenovanje i opoziv Nadzornog odbora

Glavna skupština bira članove Nadzornog odbora na temelju prijedloga dioničara koji pojedinačno ili skupno predstavljaju najmanje dvadesetinu temeljnog kapitala Društva u vrijeme izbora.

Godišnje izvješće Uprave o poslovanju i stanju Grupe za 2017. godinu (nastavak)

Nadzorni odbor Društva sastoji se od 3 ili od 5 članova. Točan broj članova Nadzornog odbora određuje svojom odlukom skupština Društva. Sve dok postoji propisana obveza, jedan član Nadzornog odbora je predstavnik radnika koji se imenuje odnosno opoziva na način propisan Zakonom o radu. Jednog člana Nadzornog odbora neposredno imenuje i opoziva Hrvoje Filipović sve dok je imatelj dionica koje čine najmanje 25% ukupno izdanih redovnih dionica Društva. Ostale članove Nadzornog odbora izabire odnosno opoziva Glavna skupština Društva.

Pravila za imenovanje i opoziv Uprave, izmjenu Statuta i posebne ovlasti Uprave

U skladu sa Statutom društva Granolio d.d., Uprava se sastoji od tri do sedam članova, a odluku o broju članova donosi Nadzorni odbor. Članove i predsjednika Uprave, uz utvrđivanje mandata u trajanju do pet godina, svojom odlukom imenuje Nadzorni odbor, s mogućnošću ponovnog imenovanja. Nadzorni odbor može svojom odlukom opozvati člana Uprave uključivo i predsjednika Uprave kada za to postoji važan razlog.

Statut se može izmijeniti samo odlukom Glavne skupštine, većinom glasova koja je za predmetnu izmjenu propisana zakonom odnosno Statutom.

Poslove Društva vode predsjednik i članovi Uprave na temelju podjele rada između članova Uprave za određena područja djelovanja ili za određeni krug poslova. Način rada Uprave i podjela poslova između članova Uprave uređuje se Poslovníkom o radu Uprave koji donosi Uprava uz suglasnost Nadzornog odbora Društva. Predsjednik Uprave predstavlja i zastupa Društvo samostalno i pojedinačno, a članovi Uprave zastupaju Društvo zajedno s Predsjednikom Uprave ili s još jednim članom Uprave. Uprava Društva dužna je ishoditi odobrenje Nadzornog odbora, između ostaloga, za odluku o iznosu maksimalne ukupne zaduženosti Društva u poslovnoj godini; iznosu maksimalne izloženosti po osnovu odobrenih kredita povezanim društvima; odluku o maksimalnoj izloženosti Društva po osnovi danih garancija, jamstava, i drugih sredstava osiguranja za treće pravne i fizičke osobe; odluke o osnivanju i/ili prestanku direktno povezanih trgovačkih društava, podružnica i poslovnih jedinica; odluke o kupnji i prodaji udjela ili dionica drugih trgovačkih društava u zemlji i inozemstvu; odluke o investicijama u osnovna sredstva čija vrijednost prelazi 15.000.000,00 kn; stjecanju i prodaji nekretnina čija knjigovodstvena vrijednost je veća od 5.000.000,00 kn; opterećenju nekretnina, osim ako se predmetna raspolaganja nekretninama poduzimaju u sklopu redovnog poslovanja i sklapanju ugovora čija vrijednost prelazi 5.000.000,00 kn, izuzev ugovora o prodaji ili nabavi proizvoda i roba, energenata, kratkoročnih zaduženja i usluga ugovorenih u okviru redovnog poslovanja Društva.

Sastav i djelovanje Nadzornog odbora

U skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima i Statutom Društva temeljna ovlast Nadzornog odbora je stalni nadzor vođenja poslova u Društvu te imenovanje i opoziv odluke o imenovanju predsjednika i članova Uprave. Sastav i promjene članova Nadzornog odbora prikazana je u Financijskim izvještajima.

Sastav i djelovanje Uprave

U skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima, Statutom Društva i Poslovníkom o radu Uprave, temeljna ovlast Uprave je vođenje poslova Društva te zastupanje i predstavljanje Društva prema trećima. Uz ostalo, Uprava je dužna i ovlaštena, samostalno ili uz prethodno odobrenje Nadzornog odbora, poduzeti sve radnje i donositi odluke koje smatra potrebnim za uspješno vođenje poslova i nadzor poslovanja Društva. To, između ostaloga, razumijeva i donošenje općih akata Društva, odluka o poslovnom i razvojnom planu Društva, podnošenja izvješća Nadzornom odboru o poslovanju i stanju Društva, osnivanje tijela ili odbora Društva i odlučivanje o svim drugim pitanjima koja su pozitivnim propisima odnosno Statutom ili drugim općim aktom stavljena u nadležnost Uprave kao i o onim pitanjima koja pozitivnim propisima odnosno Statutom nisu stavljena u nadležnost drugog organa Društva.

Godišnje izvješće Uprave o poslovanju i stanju Grupe za 2017. godinu (nastavak)
Opis načina rada Glavne skupštine

Na Glavnoj skupštini Društva imaju pravo sudjelovati i ostvarivati pravo glasa imatelji dionica, odnosno njihovi punomoćnici, koji su upisani pri Središnjem klirinškom depozitarnom društvu d.d. kao imatelji dionica na početak 21. dana prije održavanja Glavne skupštine. Jedna dionica daje pravo na jedan glas u Glavnoj skupštini. Dioničari na Glavnoj skupštini sudjeluju osobno ili preko zastupnika, odnosno punomoćnika. Glavna skupština Društva saziva se u slučajevima određenim zakonom i Statutom Društva. Glavnu skupštinu Društva saziva Uprava Društva ili Nadzorni odbor kada je to potrebno radi dobrobiti Društva. Poziv i dnevni red za skupštinu objavljuje se javno najkasnije mjesec dana prije dana njezina održavanja. Protuprijedlozi dioničara prijedlozima Uprave i/ili Nadzornog odbora s imenom i prezimenom dioničara s obrazloženjem, odnosno prijedlozi dioničara o izboru revizora Društva trebaju biti primljeni u Društvu najmanje 14 dana prije održavanja Glavne skupštine, pri čemu se u taj rok ne uračunava dan prispjeća protuprijedloga Društvu. Dioničari koji zajedno imaju udjele u visini od dvadesetog dijela temeljnog kapitala Društva imaju pravo zahtijevati da se neki predmet stavi na dnevni red Glavne skupštine, uz obrazloženje i prijedlog odluke. Takav zahtjev Društvo mora primiti najmanje 30 dana prije održavanja Glavne skupštine pri čemu se u taj rok ne uračunava dan prispjeća zahtjeva Društvu.

Glavna skupština Društva može valjano raditi i odlučivati ako je na sjednici zastupljeno najmanje 50% dionica koje daju pravo glasa, a sve odluke po predloženim točkama dnevnog reda donose se običnom većinom danih glasova, osim odluka koje se donose kvalificiranom većinom, odnosno glasovima koji predstavljaju tri četvrtine temeljnog kapitala zastupljenog na Glavnoj skupštini. Svaka dionica nominalnog iznosa 10,00 kn daje pravo na jedan glas u skupštini Društva.

Glavnoj skupštini predsjedava predsjednik Glavne skupštine, a u slučaju njegove spriječenosti zamjenik predsjednika Glavne skupštine. Predsjednika i zamjenika predsjednika Glavne skupštine bira Glavna skupština na vrijeme od 4 (četiri) godine, a na prijedlog Nadzornog odbora. Predsjednik Glavne skupštine predsjedava sjednicama Glavne skupštine, a prije prelaska na dnevni red, predsjednik Glavne skupštine utvrđuje imaju li punomoćnici dioničara valjane punomoći te ima li Skupština kvorum. Predsjednik Glavne skupštine utvrđuje redoslijed raspravljanja o pojedinim točkama dnevnog reda, odlučuje o redoslijedu glasovanja o pojedinim prijedlozima, o načinu glasovanja o pojedinim prijedlozima, te o svim proceduralnim pitanjima koja nisu utvrđena zakonom i Statutom. Osim toga, predsjednik Glavne skupštine potpisuje odluke Skupštine, popis nazočnih dioničara na Skupštini, način i rezultate glasovanja na Skupštini, druge eventualne potrebne evidencije, u ime Skupštine komunicira s drugim organima Društva i s trećim osobama kada je to predviđeno zakonom i Statutom te obavlja i druge poslove što su mu stavljeni u nadležnost zakonom i Statutom.

Upravu društva Granolio d.d. u 2017. činili su:

Predsjednik Uprave: Hrvoje Filipović (ponovno imenovan 23.02.2016.)

Članovi Uprave: Drago Šurina (ponovno imenovan 23.02.2016.)
Vladimir Kalčić (ponovno imenovan 23.02.2016.)
Tomislav Kalafatić (ponovno imenovan 19.04.2016.; prestanak mandata 24.07.2017. ostavkom člana Uprave)

Nadzorni odbor društva Granolio d.d. u 2017. činili su:

Predsjednik Nadzornog odbora: Franjo Filipović (ponovno imenovan 09.06.2016.)

Članovi Nadzornog odbora: Braslav Jadrešić (ponovno imenovan 09.06.2016.)
Davor Štefan (ponovno imenovan 09.06.2016.)
Jurij Detiček (ponovno imenovan 09.06.2016.)
Josip Lasić (ponovno imenovan 09.06.2016.; prestanak mandata 16.06.2017. ostavkom člana Nadzornog odbora)

Ova Izjava o primjeni Kodeksa korporativnog upravljanja sastavni je dio Godišnjeg izvješća o stanju Društva za 2017. godinu.

Odgovornost za financijske izvještaje

Temeljem Zakona o računovodstvu Republike Hrvatske, Uprava je dužna osigurati da financijski izvještaji za svaku financijsku godinu budu pripremljeni u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja („MSFI“), koje je usvojila Europska unija, tako da daju istinitu i objektivnu sliku financijskog stanja i rezultata poslovanja Granolio d.d. i njegovih ovisnih društava („Grupa“) za to razdoblje.

Nakon provedenih istraživanja, Uprava razumno očekuje da Grupa ima odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Iz navedenog razloga, Uprava i dalje prihvaća načelo nastavka poslovanja pri izradi financijskih izvještaja.

Pri izradi financijskih izvještaja Uprava je odgovorna:

- da se odaberu i potom dosljedno primjenjuju odgovarajuće računovodstvene politike;
- da prosudbe i procjene budu razumne i oprezne;
- da se primjenjuju važeći računovodstveni standardi, a svako materijalno značajno odstupanje obznani i objasni u financijskim izvještajima; te
- da se financijski izvještaji pripreme po načelu nastavka poslovanja, osim ako je neprimjereno pretpostaviti da će Grupa nastaviti svoje poslovne aktivnosti.

Uprava je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija, koje će u bilo koje doba s prihvatljivom točnošću odražavati financijski položaj Grupe, kao i njihovu usklađenost s hrvatskim Zakonom o računovodstvu. Uprava je također odgovorna za čuvanje imovine Grupe, pa stoga i za poduzimanje razumnih mjera da bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Uprava je također odgovorna za sastavljanje i sadržaj godišnjeg izvješća o poslovanju i stanju Grupe sukladno zahtjevima članka 18. Zakona o računovodstvu.

Potpisali za i u ime Uprave:

27. travnja 2018. godine

Hrvoje Filipović dipl.oec.
Predsjednik Uprave

Vladimir Kalčić dipl.oec.
Član Uprave

Drago Šurina dipl.oec.
Član Uprave

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

Vlasnicima društva Granolio d.d., Zagreb

Mišljenje

Obavili smo reviziju konsolidiranih financijskih izvještaja društva Granolio d.d. („Društvo“) i njegovih ovisnih društava („Grupa“) koji obuhvaćaju konsolidirani izvještaj o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2017. godine, konsolidirani izvještaj o dobiti ili gubitku te ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, konsolidirani izvještaj o promjenama vlasničke glavnice i konsolidirani izvještaj o novčanim tokovima za tada završenu godinu te bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće učinke pitanja opisanog u našem izvješću u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, priloženi konsolidirani financijski izvještaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, financijski položaj Grupe na 31. prosinca 2017. godine i njegovu financijsku uspješnost te njegove novčane tokove za tada završenu godinu u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koje je usvojila Europska unija („MSFI“).

Osnova za mišljenje s rezervom

Prilikom stjecanja mlinarskog poslovanja Grupa je priznala brandove Mlineta i Belje kako je navedeno u bilješci 14 čija je vrijednost na 31. prosinca 2017. godine iznosila 120.000 tisuća kuna. Sukladno Međunarodnom računovodstvenom standardu 36: Umanjenje imovine Grupa je obavezna procijeniti svake godine da li postoje indikatori umanjenja vrijednosti imovine. Na osnovu trenutne ekonomske situacije procijenjeno je da postoje indikatori umanjenja vrijednosti. Prilikom procjene vrijednosti umanjenja navedene imovine značajne pretpostavke se odnose na mogućnost realizacije prihoda po navedenim brandovima na tržištu Republike Hrvatske. Uzimajući u obzir trenutnu ekonomsku situaciju te dostupnost informacija Uprava Društva nije bila u mogućnosti prikupiti dovoljno informacija kako bi mogla napraviti procjenu vezano za umanjenje vrijednosti navedene imovine. Sukladno navedenom nismo mogli prikupiti dostatne i primjerene revizijske dokaze vezane za vrijednost mogućih umanjenja vrijednosti brandova, te nismo mogli utvrditi jesu li bila potrebna i u kojem iznosu neka prepravljavanja tih iznosa, ako postoje.

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Zakonom o reviziji i Međunarodnim revizijskim standardima („MRevS“). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvješću neovisnog revizora u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja*. Neovisni smo od Grupe u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe („IESBA Kodeks“) i ispunili smo naše etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Društvo upisano u sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu: MBS 030022053; uplaćen temeljni kapital: 44.900,00 kuna; članovi uprave: Branislav Vrtačnik, Eric Daniel Olcott, Marina Tonžetić, Juraj Moravek, Dražen Nimčević and John Jozef H. Ploem; poslovna banka: Zagrebačka banka d.d., Trg bana Josipa Jelačića 10, 10 000 Zagreb, ž. račun/bank account no. 2360000-1101896313; SWIFT Code: ZABHR2X IBAN: HR2723600001101896313; Privredna banka Zagreb d.d., Radnička cesta 50, 10 000 Zagreb, ž. račun/bank account no. 2340009-1110098294; SWIFT Code: PBZGHR2X IBAN: HR3823400091110098294; Raiffeisenbank Austria d.d., Petrinjska 59, 10 000 Zagreb, ž. račun/bank account no. 2484008-1100240905; SWIFT Code: RZBHR2X IBAN: HR1024840081100240905.

Deloitte se odnosi na Deloitte Touche Tohmatsu Limited, pravnu osobu osnovanu sukladno pravu Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske (izvorno "UK private company limited by guarantee"), i mrežu njegovih članova, od kojih je svaki zaseban i samostalan pravni subjekt. Molimo posjetite www.deloitte.com/hr/o-nama za detaljni opis pravne strukture Deloitte Touche Tohmatsu Limited i njegovih tvrtki članica.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Značajna neizvjesnost u vezi s vremenski neograničenim poslovanjem

Skrećemo pozornost na bilješku 3.2. u konsolidiranim financijskim izvještajima u kojoj je navedeno da je Grupa ostvarila neto gubitak u iznosu 202.811 tisuća kuna tijekom godine završene 31. prosinca 2017 i na taj datum ukupne obveze Grupe premašile su njezinu ukupnu imovinu za iznos od 20.356 tisuća kuna. Kako je navedeno u bilješci 3.2., ti događaji ili okolnosti, uz ostala pitanja, ukazuju na postojanje značajne neizvjesnosti koja može uzrokovati značajnu sumnju u mogućnost Grupe da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Naše mišljenje nije modificirano u svezi s tim pitanjem.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti za našu reviziju konsolidiranih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije konsolidiranih financijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Ključno revizijsko pitanje	Kako smo revizijom razriješili ključno revizijsko pitanje
<p>Prihodi</p> <p>Prihodi se mjere po fer vrijednosti primljene naknade odnosno naknade koja se potražuje za proizvode, robu odnosno usluge prodane u sklopu redovnog poslovanja društva. Prihodi se iskazuju umanjeni za porez na dodanu vrijednost, količinske popuste i <i>cassa-sconto</i>.</p> <p>Grupa iskazuje prihode kad je iznos prihoda moguće pouzdano izmjeriti, kad će buduće koristi pritjecati u Grupi kad su ispunjeni specifični kriteriji, opisani u nastavku, koji se odnose na sve djelatnosti Grupe.</p> <p>(i) Prihodi od veleprodaje proizvoda i trgovačke robe</p> <p>Grupa proizvodi i distribuira vlastite proizvode, kao i trgovačku robu trećih (usluge veleprodaje). Prihodi od veleprodaje iskazuju se kad je Grupa isporučila robu veletrgovcu, kad više nema kontrolu nad upravljanjem dobrima i kad nema nikakvu otvorenu obvezu koja bi utjecala na preuzimanje proizvoda od veletrgovca.</p>	<p>Postupci koje smo primijenili obuhvatili su postavljanje upita rukovodstvu, testiranje ustroja i učinkovitost djelovanja postupaka uspostavljenih internih kontrola, kao i testiranje detalja da bismo se uvjerali u točnost obrade transakcija prihoda.</p> <p>>> Ocijenili smo relevantne informacijske sustave te ustroj i učinkovitost djelovanja kontrola nad utvrđivanjem i evidentiranjem transakcija prihoda. Kao pomoć u reviziji automatskih kontrola uključili smo specijaliste za informacijske sustave.</p> <p>>>Ocijenili smo postojeće kontrole nad poslovnim procesom autorizacije knjiženja prihoda od prodaje.</p> <p>>>Testirali smo točnost na uzorku računa izdanih kupcima.</p> <p>>>Testirali smo bitna usklađenja koja je provelo rukovodstvo da bismo ocijenili potpunost i točnost prihoda.</p> <p>>>Testirali smo dokaze kao podloge za ručno provedena knjiženja u dnevnik na konta prihoda da bismo utvrdili postojanje neuobičajenih stavki.</p>

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

<i>Ključno revizijsko pitanje</i>	<i>Kako smo revizijom razriješili ključno revizijsko pitanje</i>
<p>Isporuka je izvršena dopremom proizvoda na određenu lokaciju, prijenosom rizika gubitka na veletrgovca i ako je ispunjen jedan od sljedećih uvjeta: veletrgovac je prihvatio dobra u skladu s ugovorom ili je rok za preuzimanje istekao, ili kad Grupa ima objektivan dokaz da su svi uvjeti primopredaje ispunjeni.</p> <p>Proizvodi se prodaju uz ugovorene količinske popuste i pravo kupca na povrat neispravnih proizvoda i neispravne robe. Prihodi od prodaje obračunavaju se i iskazuju u cijenama utvrđenima u ugovoru, umanjenima za procijenjene količinske popuste, <i>cassa-sconto</i> i povrate. Popusti i povrat robe procjenjuju se na temelju iskustva u prošlosti. Količinski popusti procjenjuju se na temelju predviđenih godišnjih prihoda od prodaje. Potraživanja temeljem prodaje prema uvjetima koji sadrže element financiranja, odnosno kad je rok plaćanja dulji od 60 dana, razvrstavaju se u kratkoročnu financijsku imovinu.</p>	<p>Potvrdili smo valjanost pretpostavki i ključnih procjena koje je rukovodstvo primijenilo u obračunavanju i iskazivanju prihoda.</p>

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

<i>Ključno revizijsko pitanje</i>	<i>Kako smo revizijom razriješili ključno revizijsko pitanje</i>
<p>Umanjenje vrijednosti potraživanja od društava iz koncerna Agrokor:</p> <p>Značajan rizik Grupe je naplata potraživanja od društava iz koncerna Agrokor koja su nastala prije 9. travnja 2017. godine, a stupanjem „Zakona o postupku izvanredne uprave u trgovačkim društvima od sistemskog značaja za Republiku Hrvatsku“ su ostala nenaplaćena do dana izdavanja financijskih izvještaja.</p> <p>Ukupna potraživanja od društava iz koncerna Agrokor iznosila su 116.975 tisuće kuna, od čega je na 31.12.2017. godine vrijednosno ispravljeno 83.514 tisuće kuna potraživanja. Neispravljena potraživanja odnose se na granični dug.</p> <p>Potraživanja od kupaca početno se priznaju po trošku koji je jednak fer vrijednosti u trenutku priznavanja, a naknadno se mjere po amortiziranom trošku uporabom metode efektivne kamatne stope, ako je značajno, a ako nije po nominalnom iznosu, umanjene za ispravak vrijednosti. Ispravak vrijednosti potraživanja provodi se kada postoje objektivni dokazi da Grupa neće moći naplatiti sva svoja potraživanja u skladu s dogovorenim uvjetima.</p> <p>Uprava redovno procjenjuje vjerojatnost naplate potraživanja od kupaca analizirajući dospijeće potraživanja i financijski položaj pojedinog kupca.</p>	<p>Postupci koje smo primijenili obuhvatili su sljedeće:</p> <p>>> stekli smo razumijevanje procesa u Grupi koji se odnose na izračunavanje i knjiženje umanjenja vrijednosti potraživanja</p> <p>>> pregledali smo strukturu potraživanja po potraživanjima od koncerna Agrokor te starosnu strukturu dospijeća potraživanja te da li se odnose na dug nastao prije 9. travnja 2017. godine</p> <p>>> stekli smo razumijevanje procesa u Grupi koji se odnosi na izračunavanje procijenjenih budućih priljeva i njihovo svođenje na sadašnju vrijednost.</p> <p>>> ocijenili smo adekvatnost iznosa ispravka vrijednosti potraživanja te ocijenili značajnost ostatka vrijednosti neispravljenih potraživanja na financijske izvještaje</p>

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Ostale informacije

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije sadrže informacije uključene u Godišnje izvješće, ali ne uključuju konsolidirane financijske izvještaje i naše izvješće neovisnog revizora o njima.

Naše mišljenje o konsolidiranim financijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije.

U vezi s našom revizijom konsolidiranih financijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije i, u provođenju toga, razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne konsolidiranim financijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenim u reviziji ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane. U pogledu Izvješća posloводства Grupe i Izjave o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, koji su uključeni u „Godišnje izvješće Uprave o poslovanju i stanju Grupe za 2017. godinu” odnosno „Kodeks korporativnog upravljanja”, obavili smo i postupke propisane Zakonom o računovodstvu. Ti postupci uključuju provjeru uključuju li Izvješće posloводства i Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja potrebne objave navedene u člancima 21., 22. Zakona o računovodstvu te sadrži li Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja informacije navedene u članku 22. Zakona o računovodstvu.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Ostale informacije (nastavak)

Temeljem provedenih postupaka tijekom naše revizije, u mjeri u kojoj smo bili u mogućnost to procijeniti, izvještavamo sljedeće:

1. Informacije uključene u ostale informacije u skladu su, u svim značajnim odrednicama, s priloženim konsolidiranim financijskim izvještajima.
2. Izvješće posloводства Grupe pripremljeno je, u svim značajnim odrednicama, u skladu s člancima 21. i 24. Zakona o računovodstvu.
3. Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja pripremljena je, u svim značajnim odrednicama, u skladu s člankom 22. stavkom 1. točkama 3. i 4. Zakona o računovodstvu te uključuje informacije iz članka 22. stavka 1. točaka 2., 5., 6. i 7. i članka 24., stavka 2.

Na temelju poznavanja i razumijevanja poslovanja Grupe i njegova okruženja stečenog u okviru revizije konsolidiranih financijskih izvještaja, nismo ustanovili značajne pogrešne prikaze u ostalim informacijama.

Odgovornosti Uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje za financijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i fer prikaz financijskih izvještaja u skladu s MSFI-jevima, i za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju financijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Grupe da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava ili namjerava likvidirati Grupi ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa financijskog izvještavanja kojeg je ustanovila Grupa.

Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili skupno, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja (nastavak)

- Stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Grupe
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava.
- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Grupe da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Grupa prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenoj osnovi.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i onima u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Mi također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim zaštitama.

Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem izvješću neovisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba priopćiti u našem izvješću neovisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice priopćavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog priopćavanja.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izvjestavanje sukladno ostalim zakonskim ili regulatornim zahtjevima

Ostale obveze izvještavanja propisane Uredbom EU br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća i Zakonom o reviziji

Glavna skupština Društva nas je imenovala revizorom Grupe 6. lipnja 2017. godine za potrebe revizije priloženih konsolidiranih financijskih izvještaja. Naš neprekinuti angažman traje ukupno 3 godine te se odnosi na razdoblje od 31. prosinca 2015. do 31. prosinca 2017. godine.

Potvrđujemo sljedeće:

- naše revizorsko mišljenje o priloženim konsolidiranim financijskim izvještajima dosljedno je s dodatnim izvješćem izdanim revizorskom odboru Grupe 27. travnja 2018. godine, u skladu s člankom 11. Uredbe (EU) br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća;
- prilikom obavljanja revizije nisu pružane nedozvoljene nerevizijske usluge iz članka 5. stavka 1. Uredbe (EU) br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća.

Grupi nismo, uz usluge zakonske revizije, pružili druge usluge, osim onih usluga koje su objavljene u Godišnjem izvješću.

Partner odgovoran za angažman revizije na temelju koje je sastavljeno ovo izvješće neovisnog revizora je Branislav Vrtačnik.

Branislav Vrtačnik
Predsjednik Uprave i ovlašteni revizor

Deloitte d.o.o.

27. travnja 2018. godine

Radnička cesta 80,

10 000 Zagreb,

Republika Hrvatska

Konsolidirani izvještaj o dobiti ili gubitku te ostaloj sveobuhvatnoj dobiti
za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

	Bilješka	2017. godina	u tisućama kuna 2016. godina
Prihodi			
Prihodi od prodaje	5	608.570	811.749
Ostali poslovni prihodi	6	19.706	31.239
Ukupni prihodi iz poslovanja		628.276	842.988
Promjena vrijednosti zaliha			
Materijalni troškovi	7	4.106	4.281
Troškovi osoblja	8	(550.651)	(710.227)
Amortizacija	14,15	(40.955)	(45.603)
Ostali troškovi	10	(31.937)	(31.202)
Troškovi vrijednosnog usklađenja	9	(10.296)	(9.843)
Ostali poslovni rashodi	11	(165.102)	(3.854)
Ukupni troškovi iz poslovanja		(809.476)	(809.821)
(Gubitak)/dobit iz poslovanja		(181.200)	33.167
Financijski prihodi			
Financijski prihodi	12	5.130	5.069
Financijski rashodi	12	(26.717)	(33.338)
Neto financijski rezultat		(21.587)	(28.269)
Rezultat prije oporezivanja			
Porez na dobit	13	(202.786)	4.895
(Gubitak) / dobit nakon poreza		(25)	20
Ostala sveobuhvatna dobit		(202.811)	4.918
Stavke koje se kasnije prenose u dobit ili gubitak:			
Financijska imovina namjenjena prodaji, reklasifikacija u dobit ili gubitak		-	-
Ukupno sveobuhvatni (gubitak) / dobit		(202.811)	4.918
Ukupna sveobuhvatni (gubitak) / dobit tekuće godine za raspodjelu:			
Vlasnicima Društva		(201.662)	2.406
Vlasnicima nekontrolirajućih udjela	23	(1.149)	2.512
Zarada po dionici			
Osnovna i razrijeđeni (gubitak) / zarada po dionici (u kunama i lipama)	29	(106,05)	1,27

*Pripadajuće bilješke sastavni su dio ovih financijskih izvještaja

Konsolidirani izvještaj o financijskom položaju
na dan 31. prosinca 2017. godine

	Bilješka	31. prosinca 2017. godine	u tisućama kuna 31. prosinca 2016. godine
I DUGOTRAJNA IMOVINA			
Nematerijalna imovina			
1. Goodwill		-	60.379
2. Zaštitni znaci, koncesije, licence		120.000	120.000
3. Lista kupaca		4.030	5.696
4. Softver i ostala nematerijalna imovina		737	1.010
	14	124.767	187.085
Nekretnine, postrojenja i oprema			
1. Zemljišta		23.610	27.668
2. Građevinski objekti		223.325	230.490
3. Postrojenja, oprema, vozila i alati		59.861	70.975
4. Biološka imovina		10.111	10.627
5. Predujmovi za materijalnu imovinu		355	260
6. Ostala materijalna imovina		81	83
7. Materijalna imovina u pripremi		10.437	21.777
8. Ulaganja u nekretnine		432	432
	15	328.212	362.312
Financijska imovina			
1. Udjeli po fer vrijednosti kroz račun dobit i gubitak	16a	13.496	20.472
2. Dani zajmovi, depoziti i slično	16b	396	6.551
		13.892	27.023
Dugotrajna potraživanja		15	25
Odgođena porezna imovina	13	2.100	2.100
II KRATKOTRAJNA IMOVINA			
Zalihe			
Potraživanja	17	74.430	90.702
1. Potraživanja od povezanih osoba	28	493	331
2. Potraživanja od kupaca	18a	112.471	167.142
3. Potraživanja od zaposlenih		4	11
4. Potraživanja od države i drugih institucija	18b	8.711	10.864
5. Ostala potraživanja	18c	26.607	113.678
		148.285	292.026
Financijska imovina			
1. Dani zajmovi povezanim društvima	19b,29	14.676	20.559
2. Ulaganje u vrijednosne papire	19a	178	882
3. Dani zajmovi, depoziti i slično	19b	13.499	6.657
		28.353	28.098
Novac i novčani ekvivalenti	20	3.605	9.729
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunati prihodi	21	1.279	4.601
UKUPNO IMOVINA		724.939	1.003.701

Konsolidirani izvještaj o financijskom položaju
na dan 31. prosinca 2017. godine (nastavak)

	Bilješka	31. prosinca 2017. godine	u tisućama kuna 31. prosinca 2016. godine
I KAPITAL I REZERVE			
1. Upisani kapital		19.016	19.016
2. Kapitalne rezerve		84.187	84.187
3. Revalorizacijske rezerve		60.117	61.562
4. Zakonske rezerve		408	283
5. Rezerve za vlastite dionice		800	800
6. (Preneseni gubitak)/zadržana dobit		(869)	7.812
7. Rezultat tekuće godine		(201.662)	2.406
	22	(38.003)	176.066
Nekontrolirajući udjeli	23	58.359	61.142
II DUGOROČNE OBVEZE			
1. Odgođena porezna obveza	13	13.196	15.390
2. Obveze za zajmove, depozite i slično		11	11
3. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	24	71.876	335.954
4. Obveze prema dobavljačima		186	213
		85.269	351.568
III KRATKOROČNE OBVEZE			
1. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	24	366.511	136.578
2. Obveze za predujmove		2.986	3.653
3. Obveze prema dobavljačima	25a	102.605	103.074
4. Obveze po vrijednosnim papirima	25b	46.741	39.770
5. Obveze prema zaposlenima		2.189	2.521
6. Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	25c	4.014	6.830
7. Obveze za kamate		12.264	3.067
8. Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja	26	13.379	12.805
9. Ostale kratkoročne obveze	25d	68.626	106.627
		619.314	414.925
UKUPNO PASIVA		724.939	1.003.701

*Pripadajuće bilješke sastavni su dio ovih financijskih izvještaja

Konsolidirani izvještaj o promjenama vlasničke glavnice

	Upisani kapital	Kapitalne rezerve	Zakonske rezerve	Rezerve za vlastite dionice	Revalorizacijske rezerve	Zadržana dobit/ gubitak (preneseni gubitak)	Dobit/(gubitak) tekuće godine	Ukupno za Grup	Nekontrolirajući udio	Ukupno
Stanje 31. prosinca 2015.	19.016	84.187	183	-	64.473	(5.126)	11.150	173.883	58.630	232.513
Dobit tekuće godine	-	-	-	-	-	-	2.406	2.406	2.512	4.918
Prijenos revalorizacijske rezerve u zadržanu dobit	-	-	-	-	(2.911)	2.911	-	-	-	-
Ukupna ostala sveobuhvatna dobit za	-	-	-	-	(2.911)	2.911	-	-	-	-
Otpuštanje odgođene porezne obveze	-	-	-	-	-	728	-	728	-	728
Izdvajanje u zakonske rezerve	-	-	100	-	-	-	(100)	-	-	-
Izdvajanje rezerve za stjecanje vlastitih dionica	-	-	-	800	-	-	(800)	-	-	-
Isplata dividende	-	-	-	-	-	-	(951)	(951)	-	(951)
Raspored rezultata 2015. godine	-	-	-	-	-	9.299	(9.299)	-	-	-
Stanje 31. prosinca 2016.	19.016	84.187	283	800	61.562	7.812	2.406	176.066	61.142	237.208
Ispravak pogreški	-	-	-	-	-	-	(1.634)	(1.634)	(1.634)	(3.268)
Stanje 1. siječnja 2017.	19.016	84.187	283	800	61.562	7.812	772	174.432	59.508	233.940
Dobit / (gubitak) tekuće godine	-	-	-	-	-	-	(201.622)	(201.622)	(1.149)	(202.771)
Prijenos revalorizacijske rezerve u zadržanu dobit	-	-	-	-	(2.983)	2.983	-	-	-	-
Ukupna ostala sveobuhvatna dobit za	-	-	-	-	(2.983)	2.983	-	-	-	-
Otpuštanje odgođene porezne obveze	-	-	-	-	-	655	-	655	-	655
Raspored rezultata 2016. godine	-	-	125	-	-	647	(772)	-	-	-
Prijenos poreza na dobit	-	-	-	-	1.539	-	-	1.539	-	1.539
Umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine	-	-	-	-	-	(13.026)	-	(13.026)	-	(13.026)
Konsolidacijske usklade	-	-	-	-	-	60	-	60	-	60
Stanje 31. prosinca 2017.	19.016	84.187	408	800	60.117	(869)	(201.622)	(37.963)	58.637	20.674

*Pripadajuće bilješke sastavni su dio ovih financijskih izvještaja

Konsolidirani Izvještaj o novčanim tokovima

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

		u tisućama kuna	
	Bilješka	2017. godina	2016. godina
Rezultat prije oporezivanja		(202.786)	4.898
<i>Usklada rezultata:</i>			
Amortizacija	14,15	31.937	31.202
Neto (prihod)/trošak rezervacija			(1.175)
Prirodni prirast		(4.300)	(4.922)
Gubitak od prodaje i rashodovanja osnovnih sredstava, neto		2.858	6.578
Vrijednosno usklađenje potraživanja i ostalih potraživanja	9	16.377	1.683
Vrijednosno usklađenje financijske imovine	9	148.725	60
Otpis potraživanja		-	20
Vrijednosno usklađenje zaliha	9	-	2.111
Inventurni višak		(92)	(3.406)
Neto kamatni trošak	12	22.638	28.645
Prihod od dividendi		-	(20)
(Dobit)/Gubitak od ostalih financijskih aktivnosti		(449)	(203)
Neto dobiti od ulaganja		-	(153)
Burzovne transakcije		(771)	-
Otpis obveza		-	(10)
Ostalo		(4.838)	-
Operativni rezultat prije promjena u obrtnom kapitalu		9.300	65.308
Smanjenje zaliha	17	16.363	19.684
Smanjenje kratkotrajnih potraživanja		124.849	9.676
(Smanjenje) kratkoročnih obveza		(104.220)	(30.125)
Povećanje/(smanjenje) pasivnih vremenskih razgraničenja		574	184
Povećanje aktivnih vremenskih razgraničenja		3.322	(343)
Unaprijed plaćeni trošak bankovnih naknada		-	-
Primljeni/(Plaćeni) avansi		(561)	1.016
Operativni rezultat nakon promjena u obrtnom kapitalu		49.627	65.400
Plaćeni porez na dobit		2.248	(5.271)
Novčani tijek iz operativnih aktivnosti		51.875	60.129
Naplaćene kamate		1.314	1.816
Novčani izdaci za nabavku nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalne imovine		(7.857)	(18.726)
Novčani primici od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme		-	2.807
Novčani primici od dividendi		-	20
Depoziti primljeni/(plaćeni)		-	194
(Izdaci)/Primici po primljenim mjenicama		-	(27)
Novčani izdaci za dane pozajmice	19	(21.937)	(82.086)
Novčani primici od naplate danih pozajmica	19	10.394	86.565
Novčani tijek od ulagateljskih aktivnosti		(18.086)	(9.437)

Konsolidirani Izvještaj o novčanim tokovima (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

	Bilješka	u tisućama kuna	
		2017. godina	2016. godina
Novčani izdaci za otplatu kredita i zajmova	24	(74.096)	(355.637)
Novčani primici po kreditima i zajmovima	24	40.782	366.346
Neto primici/(izdaci) po vrijednosnim papirima	25b	6.970	(41.118)
Novčani izdaci za otplatu financijskih leasinga	24	(2.316)	(3.609)
Novčani primici po financijskom leasingu	24	2.049	3.094
Plaćene kamate		(13.299)	(31.214)
Novčani izdaci za javnu ponudu dionica		-	-
Novčani izdaci za isplatu dividendi		-	(951)
Ostali novčani izdaci i primici iz financijskih aktivnosti		-	(300)
Novčani tijek od financijskih aktivnosti		(39.909)	(63.389)
Neto promjene u novcu i novčanim ekvivalentima		(6.121)	(12.697)
Novac na početku razdoblja		9.726	22.426
Novac na kraju razdoblja	21	3.605	9.729

*Pripadajuće bilješke sastavni su dio ovih financijskih izvještaja

1. OPĆI PODACI

Granolio d.d. osnovan je kao društvo s ograničenom odgovornošću u u prosincu 1996. godine. Sjedište Društva nalazi se u Zagrebu, a poslovne jedinice Društva locirane su u Gornjem Dragancu, Slavonskom Brodu, Velikoj Kopanici, Osijeku, Vinkovcima i Belom Manastiru.

Trgovački sud u Zagrebu rješenjem broj 48. St-2021/2017 od 27.07.2017. otvorio je predstečajni postupak nad društvom Granolio d.d. z i za povjerenika imenovao Nadu Reljić. Do trenutka objavljivanja godišnjeg izvješća nije donesena pravomoćna sudska presuda.

Upravu Društva Granolio d.d. na dan 31. prosinca 2017. godine i 31. prosinca 2016. godine činili su:

Hrvoje Filipović - predsjednik (od 23. veljače 2011. godine),
Vladimir Kalčić - član (od 23. veljače 2011. godine),
Drago Šurina - član (od 23. veljače 2011. godine) i
Tomislav Kalafatić – član (od 19. travnja 2011. godine do 25. srpnja 2017. godine).

Nadzorni odbor Društva Granolio d.d. na dan 31. prosinca 2017. godine i 31. prosinca 2016. godine činili su:

Franjo Filipović – predsjednik (od 23. veljače 2011. godine),
Jurij Detiček – član (od 23. veljače 2011. godine),
Braslav Jadrešić – član (od 23. veljače 2011. godine),
Josip Lasić – član (od 16. siječnja 2015. godine do 16. lipnja 2017. godine),
Davor Štefan – član (od 16. siječnja 2015. godine)

Ovisna društva

Slijede osnovne informacije o materijalno značajnim ovisnim društvima na kraju izvještajnog razdoblja koja čine Granolio Grupu

Naziv ovisnog društva	Osnovna djelatnost	Mjesto osnutka i poslovanja	Udjel Grupe u vlasništvu i glasačkim pravima	
			2017. godina	2016. godina
Zdenka - mliječni proizvodi d.o.o.	proizvodnja mliječnih proizvoda, trgovina i usluge	Veliki Zdenci	50%	50%
Žitar d.o.o.	poljoprivredna proizvodnja, trgovina i usluge	Donji Miholjac	49,69%	49,69%
Žitar konto d.o.o.	usluge i trgovina	Donji Miholjac	49,69%	49,69%
Zdenačka farma d.o.o.	proizvodnja mlijeka, uzgoj stoke i poljodjelska proizvodnja	Veliki Zdenci	100%	100%
Prerada žitarica d.o.o.	proizvodnja mlinarskih proizvoda i stočne hrane	Grubišno polje	100%	100%

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine**1. OPĆI PODACI (NASTAVAK)**

Osnovne poslovne aktivnosti Granolia d.d. i njegovih ovisnih društava su proizvodnja prehrambenih proizvoda, poljoprivredna proizvodnja, mljekarstvo, skladištenje poljoprivrednih proizvoda te trgovina proizvodima za pekarstvo, poljoprivrednim proizvodima i repromaterijalom za poljoprivrednu proizvodnju.

Sredinom 2007. godine kupljen je 100,00%-tni udio u društvu Zdenačka farma d.o.o., Veliki Zdenci, za 2.820.000 kuna. Društvo proizvodi visokokvalitetno mlijeko koje daju mliječne krave vrhunskog genetskog potencijala.

Odlukom Skupštine Društva od 16. ožujka 2015. godine temeljni kapital Društva Zdenačka farma povećan je izdavanjem novog poslovnog udjela s vrijednosti od 13.520.000 kuna na vrijednost od 29.520.000 kn.

Sredinom 2008. godine kupljen je 100,00%-tni udio u društvu Prerada žitarica d.o.o., Grubišno Polje za iznos od 5.205.983 kune. Društvo se bavi skladištenjem i sušenjem žitarica. 27. studenog 2017. godine temeljni kapital Društva Prerada Žitarica povećan je izdavanjem novog poslovnog udjela s iznosa od 23.120.600 kuna za iznos od 40.700.000 kuna na iznos od 63.820.600 kuna.

U 2011. godini društvo Granolio d.d. steklo je prevladavajući utjecaj kojim nadzire donošenje odluka u poslovanju ovisnih društava, te odlučuje o financijskim i poslovnim politikama, o imenovanju članova uprave ili osigurava većinu glasova članova uprave u društvima Zdenka-mliječni proizvodi d.o.o. i Žitar d.o.o.

Društvo Zdenka-mliječni proizvodi d.o.o. upisano je 10. travnja 2002. godine u sudski registar Trgovačkog suda u Bjelovaru rješenjem broj Tt-02/396-2 kao društvo sa ograničenom odgovornošću.

Upravu društva čini gosp. Željko Gatjal, dipl.oec., a predsjednik Nadzornog odbora je gosp. Hrvoje Filipović dipl. oec. Granolio d.d. sudjeluje u vlasničkoj strukturi Zdenke – mliječni proizvodi d.o.o. s 50%.

Društvo IPK Kapelna d.o.o. upisano je 4. prosinca 1998. u sudski registar kao društvo s ograničenom odgovornošću. Društvo je po Rješenju Trgovačkog suda Osijek Tt-99/586-4 od 7. svibnja 1999. godine upisano u glavnu knjigu sudskog registra pod brojem MBS: 030064710. Dana 1. siječnja 2011. godine provedeno je pripajanje društva Novi žitar d.o.o., Donji Miholjac društvu Kapelna d.o.o.

Po rješenju Trgovačkog suda u Osijeku Tt-11/314-2 od 8. veljače 2011. godine društvo Kapelna d.o.o. mijenja naziv tvrtke u ŽITAR društvo s ograničenom odgovornošću za poljoprivrednu proizvodnju, trgovinu i usluge. OIB Društva je 66951972250. Gospodin Željko Tadić, kao Član Uprave Društva i direktor, zastupa Društvo samostalno. Granolio d.d. ima 49,690% poslovnog udjela u društvu Žitar d.o.o.

Društvo Granolio d.d. steklo je poslovne udjele u društvu Zdenka 2010. godine, a u društvu Žitar d.o.o. u 2011. godini.

2. USVAJANJE NOVIH I IZMJENJENIH MEĐUNARODNIH STANDARDA FINACIJSKOG IZVJEŠTAVANJA („MSFI“) I TUMAČENJA

2.1. Prva primjena novih izmjena i dopuna postojećih standarda i tumačenja koje su na snazi za tekuće financijsko razdoblje

U tekućem financijskom razdoblju na snazi su sljedeće izmjene i dopune postojećih standarda i nova tumačenja koje je objavio Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde („OMRS“) i usvojila ih je Europska unija:

- **izmjene MRS-a 7 „Izvješće o novčanom tijeku“** – „Inicijativa u vezi s objavljivanjem“, usvojene u Europskoj uniji 6. studenoga 2017. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2017.),
- **izmjene MRS-a 12 „Porezi na dobit“** – „Priznavanje odgođene porezne imovine po osnovi nerealiziranih gubitaka“, usvojene u Europskoj uniji 6. studenoga 2017. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2017.),
- **izmjene raznih standarda pod nazivom „Dorada MSFI-jeva iz ciklusa 2014.-2016.“** proizašle iz projekta godišnje dorade MSFI-jeva (MSFI 1, MSFI 12 i MRS 28), prvenstveno radi otklanjanja nepodudarnosti i pojašnjenja teksta, usvojene u Europskoj uniji 8. veljače 2018. godine (izmjene MSFI-ja 12 primjenjuju se na godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2017. godine, a izmjene MSFI-ja 1 i MRS-a 28 na godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2017. godine).

Usvajanje ovih izmjena postojećih standarda nije dovelo do značajnih promjena u financijskim izvještajima društava.

2.2. Izmjene i dopune postojećih standarda koje je objavio OMRS i usvojeni su u Europskoj uniji, ali još nisu na snazi

Na datum na koji je odobreno izdavanje financijskih izvještaja, u Europskoj uniji bile su usvojeni, ali ne i na snazi sljedeći novi standardi koje je objavio OMRS:

- **MSFI 9 „Financijski instrumenti“**, usvojen u Europskoj uniji 22. studenoga 2016. (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018.),
- **MSFI 15 „Prihodi od ugovora s kupcima“** te izmjene MSFI-ja 15 „Datum stupanja MSFI-ja 15 na snagu“, usvojeni u Europskoj uniji 22. rujna 2016. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018.),
- **MSFI 16 „Najmovi“**, usvojen u Europskoj uniji 31. listopada 2017. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019.),
- **izmjene MSFI-ja 4 „Ugovori o osiguranju“** – „Primjena MSFI-ja 9 'Financijski instrumenti' u sprezi s MSFI-jem 4 'Ugovori i osiguranju'“, usvojene u Europskoj uniji 3. studenoga 2017. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018., ili ona u kojima se MSFI 9 „Financijski instrumenti“ prvi puta primjenjuje),
- **izmjene MSFI-ja 15 „Prihodi od ugovora s kupcima“** – pojašnjenje MSFI-ja 15 „Prihodi od ugovora s kupcima“, usvojene u Europskoj uniji 31. listopada 2017. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018.).

2. USVAJANJE NOVIH I IZMJENJENIH MEĐUNARODNIH STANDARDA FINANCIJSKOG IZVJEŠTAVANJA („MSFI“) I TUMAČENJA (NASTAVAK)

2.2. Izmjene i dopune postojećih standarda koje je objavio OMRS i usvojeni su u Europskoj uniji, ali još nisu na snazi (nastavak)

- **izmjene raznih standarda pod nazivom „Dorada MSFI-jeva iz ciklusa 2014.-2016.“** proizašle iz projekta godišnje dorade MSFI-jeva (MSFI 1, MSFI 12 i MRS 28), prvenstveno radi otklanjanja nepodudarnosti i pojašnjenja teksta, usvojene u Europskoj uniji 8. veljače 2018. godine (izmjene MSFI-ja 1 i MRS-a 28 primjenjuju se na godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2017. godine, a izmjene MSFI-ja 1 i MRS-a 28 na godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018. godine),

Grupa je odlučila ne usvojiti ove nove standarde i izmjene postojećih standarda prije njihovog stupanja na snagu. MSFI 9 i MSFI 15 će se početi primjenjivati od 1. siječnja 2018. Grupa nije procijenila moguće efekte primjene standarda MSFI 9 i MSFI 15 na svoje financijske izvještaje.

Grupa predviđa da će usvajanje MSFI-a 16 imati utjecaj na financijske izvještaje Grupe u razdoblju njihove prve primjene, međutim trenutno nije moguće utvrditi značajnost utjecaja.

2.3 Novi standardi te izmjene postojećih standarda koje je objavio OMRS još neusvojeni u Europskoj uniji

MSFI-jevi trenutno usvojeni u Europskoj uniji ne razlikuju se značajno od propisa koje je donio Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde (OMRS), izuzev sljedećih standarda, izmjena postojećih standarda i tumačenja, o čijem usvajanju Europska unija do dana izdavanja ovih financijskih izvještaja još nije donijela odluku (datumi stupanja na snagu navedeni u nastavku odnose se na MSFI-jeve u cjelini):

- **MSFI 14 „Regulativom propisane razgraničene stavke“** (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2016.) – Europska komisija odlučila je postupak preuzimanja ovog prijelaznog standarda odgoditi do objave njegove konačne verzije,
- **MSFI 17 „Ugovori o osiguranju“** (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2021. godine),
- **izmjene MSFI-ja 2 „Plaćanja temeljena na dionicama“** – „Klasifikacija i mjerenje platnih transakcija temeljenih na dionicama“ (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018.),
- **izmjene MSFI-ja 9 „Financijski instrumenti“** – „Predujmovi s negativnom naknadom“ (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019.),
- **izmjene MSFI-ja 10 „Konsolidirani financijski izvještaji“ i MRS-a 28 „Udjeli u pridruženim subjektima i zajedničkim pothvatima“** – „Prodaja odnosno ulog imovine između ulagatelja i njegovog pridruženog subjekta ili zajedničkog pothvata“ te daljnje izmjene (prvotno određeni datum stupanja na snagu odgođen je do dovršetka projekta istraživanja na temu primjene metode udjela),
- **izmjene MRS-a 19 „Primanja zaposlenih“** pod naslovom „Izmjene, suženje prava, odnosno isplata iz planova primanja“ (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019. godine),
- **izmjene MRS-a 28 „Udjeli u pridruženim subjektima i zajedničkim pothvatima“** – „Dugoročna ulaganja u pridružene subjekte i zajedničke pothvate“ (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019.),
- **izmjene MRS-a 40 „Ulaganja u nekretnine“** – „Prijenos ulaganja u nekretnine“ (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018.),
- **izmjene raznih standarda pod nazivom „Dorada MSFI-jeva iz ciklusa 2014.-2016.“** proizašle iz projekta godišnje dorade MSFI-jeva (MSFI 1, MSFI 12 i MRS 28), prvenstveno radi otklanjanja nepodudarnosti i pojašnjenja teksta (izmjene MSFI-ja 12 primjenjuju se na godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2017. godine, a izmjene MSFI-ja 1 i MRS-a 28 na godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018.),
- **izmjene raznih standarda uslijed „Dorada MSFI-jeva iz ciklusa 2015.-2017.“**, proizašle iz projekta godišnje dorade MSFI-jeva (MSFI 3, MSFI 11, MRS 12 i MRS 23), prvenstveno radi otklanjanja nepodudarnosti i pojašnjenja teksta (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019.),

2. USVAJANJE NOVIH I IZMJENJENIH MEĐUNARODNIH STANDARDA FINANCIJSKOG IZVJEŠTAVANJA („MSFI“) I TUMAČENJA (NASTAVAK)

2.3 Novi standardi te izmjene postojećih standarda koje je objavio OMRS još neusvojeni u Europskoj uniji (nastavak)

MSFI-jevi trenutno usvojeni u Europskoj uniji ne razlikuju se značajno od propisa koje je donio Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde (OMRS), izuzev sljedećih standarda, izmjena postojećih standarda i tumačenja, o čijem usvajanju Europska unija do dana izdavanja ovih financijskih izvještaja još nije donijela odluku (datumi stupanja na snagu navedeni u nastavku odnose se na MSFI-jeve u cjelini):

- tumačenje OTMFI-ja (IFRIC-a) br. 22 „Transakcije i predujmovi u stranim valutama“ (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan **Novi** ili nakon 1. siječnja 2018.),
- tumačenje OTMFI-ja (IFRIC-a) br. 23 „Nesigurnost u vezi s primjenom poreznih pravila na porez na dobit“ (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019.).

Utjecaj primjene MSFI-a 15

MSFI 15 uspostavlja jedinstveni cjeloviti model za subjekte koji ostvaruju prihode iz ugovora s kupcima. MSFI 15 će, stupanjem na snagu, zamijeniti postojeće upute za priznavanje prihoda, što uključuje MRS 18 „Prihodi“, MRS 11 „Ugovori o izgradnji“ i s njima povezana tumačenja.

Temeljno načelo MSFI-ja 15 jest da subjekt priznaje prihode kao odraz prijenosa obećanih dobara odnosno usluga na kupca u iznosu koji odražava naknadu na koju očekuje da ju ima pravo ostvariti u zamjenu za obećana dobra odnosno usluge. Konkretno, novi standard o prihodima uvodi pristup priznavanju i mjerenju prihoda kroz pet koraka:

1. korak: utvrditi ugovor(e) s kupcem
2. korak: utvrditi u ugovoru obveze na činidbu
3. korak: utvrditi cijenu transakcije
4. korak: cijenu transakcije razdijeliti na ugovorene obveze na činidbu
5. korak: prihode priznati kada, odnosno kako subjekt ispunjava svoju obvezu na činidbu.

Grupa predviđa da će usvajanje MSFI-a 15 imati utjecaj na financijske izvještaje Grupe u razdoblju njihove prve primjene, međutim trenutno nije moguće utvrditi značajnost utjecaja.

Utjecaj primjene MSFI-a 16

Grupa predviđa da će usvajanje MSFI-a 16 imati utjecaj na financijske izvještaje Grupe u razdoblju njihove prve primjene, međutim trenutno nije moguće utvrditi značajnost utjecaja.

3. TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

Slijedi prikaz značajnih računovodstvenih politika Grupe usvojenih za pripremu ovih konsolidiranih financijskih izvještaja. Ove računovodstvene politike dosljedno su primjenjivane od strane Grupe i svih ovisnih društava za sva razdoblja uključena u ove konsolidirane financijske izvještaje.

3.1 Izjava o usklađenosti

Konsolidirani financijski izvještaji pripremljeni su u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja ("MSFI") koje je usvojila Europska unija.

3.2 Osnove sastavljanja

Konsolidirani financijski izvještaji Grupe pripremljeni su na načelu povijesnog troška, izuzev određenih nekretnina i financijskih instrumenata, koji su iskazani u revaloriziranim iznosima ili po njihovoj fer vrijednosti, kako je obrazloženo u računovodstvenim politikama koje slijede, a u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koje je usvojila Europska unija i hrvatskim zakonskim propisima. Povijesni trošak se općenito temelji na fer vrijednosti naknade dane u zamjenu za imovinu.

Grupa vodi računovodstvene evidencije na hrvatskom jeziku, u kunama i u skladu s hrvatskim zakonskim propisima.

Sastavljanje financijskih izvještaja sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI) zahtijeva upotrebu određenih ključnih računovodstvenih procjena. Također se od Uprave zahtijeva da se služi prosudbama u procesu primjene računovodstvenih politika Grupe. Područja koja uključuju viši stupanj prosudbe ili složenosti, odnosno područja gdje su pretpostavke i procjene značajne za financijske izvještaje prikazana su u bilješci 4.

Na dan 31. prosinca 2017. godine kratkotrajna imovina Grupe je manja od kratkotrajnih obveza za iznos od 363.362 tisuća kuna. Ukupna imovina Grupe je u 2017. godini bila je veća od ukupnih obveza za 20.356 tisuća kuna. Grupa je ostvarila negativan poslovni rezultat u iznosu 202.811 tisuća kuna. Zbog nemogućnosti plaćanja dospjelih obveza, sukladno Zakonu o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi, Uprava Društva podnijela je prijedlog za pokretanje predstečajne nagodbe koja je Rješenjem Trgovačkog suda u Zagrebu otvorena dana 27. srpnja 2017. godine. Predstečajna nagodba nije sklopljena do dana izdavanja ovih financijskih izvještaja.

Uprava Društva smatra da će plan restrukturiranja biti prihvaćen te da će predstečajna nagodba biti uspješno sklopljena čime nastavak poslovanja Grupe nije upitan te su stoga ovi financijski izvještaji sastavljeni na principu neograničenosti vremena poslovanja.

3.3 Osnove konsolidacije

Priloženi konsolidirani financijski izvještaji obuhvaćaju financijske izvještaje Društva i subjekata pod njegovom kontrolom, tj. njegova ovisna društva, uključujući strukturirane subjekte. Kontrola je postignuta ako:

- Društvo ima prevlast, tj. moć raspolaganja u subjektu
- je Društvo izloženo ili ima prava u odnosu na varijabilni prinos temeljem svog sudjelovanja u tom subjektu
- je Društvo sposobno temeljem svoje prevlasti, tj. moći raspolaganja utjecati na svoj prinos.

Društvo ponovno procjenjuje da li ima kontrolu ako činjenice i okolnosti ukazuju na to da je došlo do promjene jednog ili više od triju gore navedenih elemenata kontrole.

Kad Društvo u nekom subjektu ima manje od većine glasačkih prava, ima prevlast u njemu ako su njegova glasačka prava dostatna jer mu u praksi omogućuju jednoglasno usmjeravanje bitnih aktivnosti subjekta. Društvo u procjenjivanju da li su njegova glasačka prava u subjektu dostatna da bi imalo prevlast razmatra sve bitne činjenice i okolnosti, uključujući:

- udjel svojih glasačkih prava u odnosu na veličinu i podjelu glasačkih prava drugih osoba s pravom glasa
- potencijalna glasačka prava ulagatelja, drugih osoba s pravom glasa ili drugih osoba
- prava iz drugih ugovornih odnosa i
- sve dodatne činjenice i okolnosti koje ukazuju na to da Društvo ima ili nema sadašnju mogućnost voditi relevantne poslove u vrijeme u koje je potrebno donijeti takve odluke, što uključuje kako se glasovalo na prethodnim skupštinama dioničara.

3. TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

3.3 Osnove konsolidacije (nastavak)

Ovisno društvo konsolidira se, odnosno prestaje se konsolidirati od trenutka u kojem Društvo stekne, odnosno izgubi kontrolu nad njim. Prihodi i rashodi ovisnih društava stečenih ili otuđenih tijekom godine uključuju se u konsolidirani izvještaj o dobiti ili gubitku te ostaloj sveobuhvatnoj dobiti od datuma na koji je Društvo steklo kontrolu do datuma na koji Društvo izgubi kontrolu nad ovisnim društvom.

Dobit ili gubitak te svaka komponenta ostale sveobuhvatne dobiti razdvajaju se na dio koji pripada vlasnicima matice (Društva) i dio koji pripada vlasnicima nekontrolirajućih udjela. Ukupna sveobuhvatna dobit ovisnih društava se pripisuje vlasnicima društva i vlasnicima nekontrolirajućih udjela, čak i ako time dolazi do negativnog salda nekontrolirajućih udjela.

Kada Grupa izgubi kontrolu nad ovisnim društvom, dobit ili gubitak od prodaje utvrđuje se kao razlika između i) ukupne fer vrijednosti primljene naknade za stjecanje i fer vrijednosti eventualnog zadržanog udjela i ii) prethodne knjigovodstvene vrijednosti imovine (uključujući goodwill) i obveza ovisnoga društva te svakog nekontrolirajućeg udjela. Svi iznosi koji su po osnovi ovisnog društva ranije bili iskazani u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti obračunavaju se kao da je Grupa izravno prodala imovinu ili obveze toga društva, tj. prenose se u dobit ili gubitak ili u neku od komponenata vlasničke glavnice sukladno važećem MSFI-ju. Fer vrijednost zadržanog udjela u bivšem ovisnom društvu na datum gubitka kontrole se kod kasnijeg obračunavanja sukladno MRS-u 39 promatra kao fer vrijednost prilikom prvog knjiženja ili, ako je primjenjivo, kao trošak prilikom prvog knjiženja udjela u pridruženo društvo ili zajednički pothvat.

3.4 Poslovna spajanja

Pripajanje, tj. stjecanje ovisnih društava i poslovanja obračunava se metodom stjecanja. Naknada se kod svakog stjecanja vrednuje po fer vrijednosti, a to je ukupna fer vrijednost, na datum razmjene, dane imovine, nastalih ili preuzetih obveza Društva prema bivšim vlasnicima stečenika i glavničkih instrumenata koje je Društvo izdalo u zamjenu za kontrolu nad stečenikom. Troškovi povezani sa stjecanjem se priznaju u dobit ili gubitak kako nastaju.

Na datum stjecanja se utvrđiva stečena imovina i utvrđive preuzete obveze priznaju po njihovoj fer vrijednosti na taj datum, izuzev:

- odgođene porezne imovine ili odgođenih poreznih obveza te obveza i imovine povezanih sa sporazumima o primanjima za zaposlene, koji se priznaju i mjere sukladno MRS-u 12 „Porezi na dobit“, odnosno MRS-u 19 „Primanja zaposlenih“
- obveza ili glavničkih instrumenata koji se odnose sporazume o isplatama s temelja dionica stečenika ili isplatama s temelja dionica koje je Društvo zaključilo radi zamjene sporazuma o isplati s temelja dionica stečenika, koji se mjere sukladno MSFI-ju 2 „Isplate s temelja dionica“i
- imovine (ili skupina za otuđenje) klasificirane kao namijenjene prodaji sukladno MSFI-ju 5 „Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i ukinuti dijelovi poslovanja“, koja se mjeri sukladno tome standardu.

Goodwill se iskazuje kao razlika zbroja prenesene naknade za stjecanje, iznosa nekontrolirajućeg udjela, ako postoji, i fer vrijednosti prethodnog vlasničkog udjela stjecatelja u subjektu iznad neto iznosa na datum stjecanja utvrđive stečene imovine i utvrđivih preuzetih obveza. Ako ponovnom procjenom bude utvrđeno da je udio Društva u fer vrijednosti utvrđive neto imovine stečenika viši od zbroja prenesene naknade, iznosa nekontrolirajućeg udjela, ako postoji, i fer vrijednosti prethodnog vlasničkog udjela stjecatelja u subjektu, višak se priznaje odmah u dobit ili gubitak kao dobit od povoljne kupnje.

Nekontrolirajući udjeli koji predstavljaju postojeće vlasničke udjele po kojima vlasnici imaju pravo na razmjernan udjel u neto imovini subjekta u slučaju likvidacije smiju se prilikom prvog knjiženja vrednovati, ili po fer vrijednosti, ili po razmjernom udjelu nekontrolirajućeg udjela u priznatim iznosima utvrđive neto imovine stečenika. Metoda vrednovanja se bira za svaku pojedinačnu transakciju.

Ostale vrste nekontrolirajućih udjela se vrednuju po fer vrijednosti ili nekoj drugoj osnovici ako ju propisuje neki drugi MSFI.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine**3. TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)****3.4 Poslovna spajanja (nastavak)**

Usklađenja u razdoblju vrednovanja su ona usklađenja koja su posljedica dodatnih saznanja o činjenicama i okolnostima koja su postojala na datum stjecanja a koja su stečena u razdoblju vrednovanja, tj. mjerenja koje ne smije biti dulje od godine dana računajući od datuma stjecanja.

Način kasnijeg obračunavanja promjena fer vrijednosti nepredviđene naknade koje ne ispunjavaju kriterije prihvatljivosti kao usklađenja u razdoblju vrednovanja ovisi o načinu na koji je nepredviđena naknada razvrstana. Nepredviđena naknada iskazana u glavnici se vrednuje ponovno na kasnije izvještajne datume i njeno plaćanje u kasnijim razdobljima se obračunava i iskazuje u glavnici.

Nepredviđena naknada razvrstana kao imovina ili obveza se na kasniji izvještajni datum vrednuje u skladu s MRS-om 39 ili MRS-om 37 „Rezerviranja, nepredviđene obveze i nepredviđena imovina“, ovisno o tome što je primjereno, dok se pripadajući dobiti i gubici iskazuju u dobiti i gubitku.

Kod poslovnog spajanja koje se odvija u fazama, udjeli koje je Društvo prije toga imalo u stečenom subjektu ponovno se vrednuju po fer vrijednosti na datum stjecanja (tj. datum na koji Društvo stječe kontrolu), dok se eventualno proizašla dobit, odnosno gubitak priznaje u dobit ili gubitak. Iznosi s naslova udjela u stečeniku prije stjecanja koji su prethodno bili priznati u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti se prenose u dobit i gubitak ako bi takav postupak bio primjeren da je došlo do prodaje toga udjela.

Ako prvo knjiženje poslovnog spajanja nije dovršeno do kraja izvještajnog razdoblja u kojem je došlo do spajanja, Grupa iskazuje provizorne iznose po stavkama koje nisu konačno obračunane. Provizorni iznosi se usklađuju tijekom razdoblja mjerenja (v. gore) ili se priznaje dodatna imovina ili dodatne obveze u skladu s novim saznanjima o činjenicama i okolnostima koje su postojale na datum stjecanja koje bi, da su bile poznate, utjecale na iznose priznate na taj datum.

3.5 Goodwill

Goodwill koji nastaje poslovnim spajanjem, knjiži se po trošku utvrđenom na datum preuzimanja, tj. stjecanja subjekta (v. bilješku 3.21), umanjenom za eventualne gubitke zbog umanjenja vrijednosti.

Radi testiranja na umanjenje, goodwill se raspoređuje na svaku jedinicu koja stvara novac (ili skupine takvih jedinica) od koje se očekuju koristi od sinergija koje proizlaze iz spajanja.

Jedinica koja stvara novac na koju je goodwill raspoređen podvrgava se provjeri umanjenja vrijednosti jednom godišnje ili češće ako postoje naznake o mogućem umanjenju njene vrijednosti. Ako je nadoknadiivi iznos jedinice koja stvara novac niži od njezinog knjigovodstvenog iznosa, gubitak nastao umanjenjem prvo se raspoređuje tako da se umanju knjigovodstveni iznos goodwilla raspoređenog na jedinicu i zatim razmjerno na ostalu imovinu jedinice koja stvara novac na temelju knjigovodstvenog iznosa svakog sredstva u jedinici koja stvara novac. Svaka dobit i svaki gubitak uslijed svođenja na fer vrijednost iskazuju se kroz dobit i gubitak. Jednom priznati gubitak od umanjenja goodwilla se ne poništava u idućim razdobljima.

Prilikom otuđenja jedinice koja stvara novac, pripadajući iznos goodwilla ulazi u utvrđivanje dobiti i gubitka od prodaje.

Politika koju Grupa primjenjuje na obračunavanje goodwilla proizašlog iz stjecanja pridruženog društva ili zajedničkog pothvata opisana je u bilješci 3.21.

3.6 Udjeli u pridruženim subjektima i zajedničkim pothvatima

Pridruženi subjekt je subjekt u kojem Grupa ima značajni utjecaj. Značajan utjecaj je ovlast za sudjelovanje u donošenju odluka o financijskim i poslovnim politikama u društvu koje je predmetom ulaganja, ali ne i kontrola ili zajednička kontrola nad tim politikama.

Zajednički pothvat je zajednički posao u kojem strane koje imaju zajedničku kontrolu nad poslom imaju prava na neto imovinu iz predmetnog posla. Zajednička kontrola je ugovorena podjela kontrole nad nekim poslom, koja postoji samo kad je za odlučivanje o relevantnim poslovima potrebna jednoglasna suglasnost strana koje dijele kontrolu.

3. TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

3.6 Udjeli u pridruženim subjektima i zajedničkim pothvatima (nastavak)

U ovim konsolidiranim financijskim izvještajima, rezultati, imovina i obveze pridruženih društava iskazani su prema metodi udjela, izuzev udjela ili dijelova udjela u pridruženim društvima iz portfelja namijenjenog prodaji, koji se obračunavaju sukladno MSFI-ju 5 „Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i ukinuti dijelovi poslovanja“. Prema metodi udjela, ulaganja u pridružena društva ili zajedničke pothvate se u konsolidiranom izvještaju o financijskom položaju iskazuju po trošku usklađenom za sve kasnije promjene udjela Grupe u dobiti i gubitku te ostaloj sveobuhvatnoj dobiti tih subjekata. Ako je udio Grupe u gubitku pridruženog društva ili zajedničkog pothvata veći od njenog udjela u pridruženom društvu, odnosno zajedničkom pothvatu koji obuhvaća i sve dugoročne udjele koji su suštinski dio neto ulaganja Grupe u pridruženo društvo, odnosno zajednički pothvat, ona prestaje priznavati svoj udio u budućim gubicima. Dodatni gubici priznaju se samo u visini pravnih ili izvedenih obveza Grupe ili plaćanja koje je Grupa izvršila u ime pridruženog društva, odnosno zajedničkog pothvata.

Udjel u pridruženom društvu ili zajedničkom pothvatu obračunava se metodom udjela od datuma na koji je subjekt postao pridruženi subjekt ili zajednički pothvat. Kod stjecanja udjela u pridruženom društvu ili zajedničkom pothvatu, svaka razlika troška ulaganja iznad udjela Grupe u neto fer vrijednosti utvrdive imovine i utvrdivih obveza subjekta koji je predmetom ulaganja iskazuje se kao goodwill, koji se računa u knjigovodstvenu vrijednost udjela. Svaka razlika udjela Grupe u neto fer vrijednosti utvrdive imovine i utvrdivih obveza iznad troška ulaganja se nakon ponovne procjene priznaje odmah u dobit ili gubitak razdoblja u kojem je udjel stečen.

Potreba za priznavanjem i iznos gubitaka uslijed umanjenja udjela Grupe u pridruženom društvu ili zajedničkom pothvatu utvrđuju se u skladu s kriterijima iz MRS-a 39. Po potrebi, cijela knjigovodstvena vrijednost udjela, uključujući goodwill, podvrgava se provjeri umanjenja vrijednosti sukladno MRS-u 36 „Umanjenje imovine“ kao jedno sredstvo usporedbom njegovog nadoknadivog iznosa, a to je viši iznos od uporabne vrijednosti i fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje, s njegovom knjigovodstvenom vrijednosti. Svaki priznati gubitak uslijed umanjenja ulazi u knjigovodstvenu vrijednost udjela. Poništenje gubitka uslijed umanjenja vrijednosti se priznaje u skladu s MRS-om 36 do iznosa za koji se nadoknadi iznos udjela kasnije povećao.

Grupa prestaje koristiti metodu udjela od datuma na koji je neki udjel prestao biti pridruženi subjekt ili zajednički pothvat ili na koji je udjel razvrstan u portfelj namijenjen prodaji. Kad Grupa zadržava udjel u bivšem pridruženom društvu ili zajedničkom pothvatu u obliku financijske imovine, mjeri ga po fer vrijednosti na taj datum, pri čemu se za fer vrijednost uzima fer vrijednost udjela utvrđena pri prvom knjiženju sukladno MRS-u 39. Razlika između knjigovodstvene vrijednosti pridruženog društva ili zajedničkog pothvata na datum prestanka primjene metode udjela i fer vrijednosti zadržanog udjela kao i eventualnih prihoda ostvarenih otuđenjem dijela udjela u pridruženom društvu, odnosno zajedničkom pothvatu ulazi u utvrđivanje dobiti i gubitka od otuđenja tih subjekata. Osim toga, Grupa sve iznose prethodno iskazane u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u vezi s pridruženim društvom ili zajedničkim pothvatom obračunava po istoj osnovi koja bi vrijedila da je pridruženi subjekt, odnosno zajednički pothvat izravno prodao imovinu odnosno obveze na koje se ti iznosi odnose. Prema tome, kad bi se dobit, odnosno gubitak ranije iskazan u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti pridruženog subjekta ili zajedničkog pothvata po osnovi otuđenja povezanog sredstva ili povezane obveze preknjižio u dobit i gubitak od otuđenja, Grupa tu dobit, odnosno taj gubitak prenosi (kao reklasifikacijsku uskladu) s vlasničke glavnice u dobit ili gubitak prestankom primjene metode udjela.

Grupa nastavlja primjenjivati metodu udjela na udjel u pridruženi subjekt koji postane udjel u zajedničkom pothvatu ili obrnuto. Nema ponovnog mjerenja fer vrijednosti kod promjena vlasničkih udjela po gore navedenoj osnovi.

Ako se vlasnički udjel Grupe u pridruženom subjektu ili zajedničkom pothvatu smanji, ali Grupa i dalje nastavi primjenjivati metodu udjela, dio dobiti i gubitka ranije iskazanog u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti po osnovi smanjenja vlasničkog udjela prenosi se u dobit ili gubitak ako bi se isti ionako obvezno prenosio u dobit ili gubitak prilikom otuđenja povezane imovine ili povezanih obveza. Dobici i gubici iz transakcija između društva koje je član Grupe i pridruženog društva ili zajedničkog pothvata unutar Grupe se u konsolidiranim financijskim izvještajima Grupe priznaju samo do iznosa udjela u tom pridruženom društvu, odnosno zajedničkom pothvatu koji se ne odnose na Grupu.

3. TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

3.7 Udjeli u zajedničkim pothvatima

Zajednički pothvat je zajednički posao u kojem strane koje imaju zajedničku kontrolu nad poslom imaju prava na neto imovinu iz predmetnog posla. Zajednička kontrola je ugovorena podjela kontrole nad nekim poslom, koja postoji samo kad je za odlučivanje o relevantnim poslovima potrebna jednoglasna suglasnost strana koje dijele kontrolu.

Svaki goodwill proizašao iz stjecanja udjela Grupe u zajednički kontroli danom društvu obračunava se sukladno računovodstvenoj politici Grupe za obračunavanje goodwilla nastalog poslovnim spajanjem.

Nerealizirani dobiti i gubici iz transakcija između Grupe i društava nad kojima ima zajedničku kontrolu se eliminiraju razmjerno udjelu Grupe u zajedničkom ulaganju. Dobici i gubici iz transakcija između Grupe i zajednički kontroliranog društva se u konsolidiranim financijskim izvještajima Grupe priznaju samo do iznosa udjela u zajednički kontroliranim društvima koji se ne odnose na Grupu.

3.8 Udjeli u zajedničkom upravljanju

Zajedničko upravljanje je zajednički posao u kojem strane koje imaju zajedničku kontrolu nad poslom imaju prava na imovinu i odgovaraju za obveze iz predmetnog posla. Zajednička kontrola je ugovorena podjela kontrole nad nekim poslom, koja postoji samo kad je za odlučivanje o relevantnim poslovima potrebna jednoglasna suglasnost strana koje dijele kontrolu.

Kad neki subjekt unutar Grupe obavlja svoju djelatnost u sklopu zajedničkog upravljanja, Grupa kao zajednički upravitelj iskazuje po osnovi svog udjela u zajedničkom upravljanju:

- svoju imovinu, uključujući svoj udjel u eventualnoj zajedničkoj imovini
- svoje obveze, uključujući svoj udjel u eventualnim zajedničkim obvezama
- svoje prihode od prodaje svog udjela u rezultatu zajedničkog upravljanja
- svoj udjel u prihodima od prodaje rezultata koje je ostvarilo zajedničko upravljanje i
- svoje rashode, uključujući svoj udjel u eventualnim zajedničkim rashodima.

Grupa obračunava svoju imovinu, svoje obveze, prihode i rashode koji se odnose na njen udjel u zajedničkom upravljanju obračunati sukladno MSFI-jevima koji se primjenjuju na određenu imovinu, određene obveze, prihode i rashode.

Kod transakcija između društava unutar Grupe sa zajedničkim upravljanjem u kojem je neko društvo unutar Grupe zajednički upravitelj, kao što je prodaja ili unos imovine, smatra se da je riječ o transakciji Grupe s drugim stranama u zajedničkom upravljanju, te se dobiti i gubici iz transakcija ove vrste iskazuju u nekonsolidiranim financijskim izvještajima Grupe samo do visine udjela drugih strana u zajedničkom upravljanju.

Kad neki subjekt unutar Grupe sa zajedničkim upravljanjem u kojem je neki drugi subjekt član Grupe zajednički upravitelj zaključi transakciju kao što je kupnja imovine, Grupa ne iskazuje svoj dio dobiti i gubitka od kupoprodaje sve dok imovinu ne proda trećima.

3.9 Funkcionalna valuta i valuta prikazivanja

Financijski izvještaji pripremljeni su u hrvatskoj valuti, kuni („kn“), koja je također funkcionalna valuta, zaokruženo na najbližu tisuću.

Poslovni događaji i transakcije u stranoj valuti preračunati su u kune primjenom tečaja na dan poslovnog događaja i transakcije. Sredstva i obveze izražene u stranoj valuti preračunati su po tečaju važećem na dan izvještavanja. Dobici i gubici proizašli iz promjene tečaja od dana transakcije do datuma izvještavanja evidentiraju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

3. TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

3.10 Korištenje procjena i prosudbi

Priprema financijskih izvještaja u skladu s MSFI zahtjeva od Uprave stvaranje prosudbi, procjena i pretpostavki koje utječu na primjenu politika i iznosa objavljenih za imovinu i obveze, prihode i troškove. Procjene i uz njih vezane pretpostavke temelje se na povijesnom iskustvu i raznim ostalim čimbenicima, za koje se smatra da su razumni u danim okolnostima, rezultat kojih čini polazište za stvaranje procjena o vrijednosti imovine i obveza, koje se ne mogu dobiti iz drugih izvora. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od takvih procjena.

Spomenute procjene i uz njih vezane pretpostavke predmet su redovitog pregleda. Utjecaj korekcije procjene priznaje se u razdoblju u kojem je procjena korigirana ukoliko korekcija utječe samo na razdoblje u kojem je napravljena ili u razdoblju u kojem je napravljena korekcija i budućim razdobljima ukoliko korekcija utječe na tekuće i buduća razdoblja.

Prosudbe koje je Uprava napravila u primjeni MSFI, a koje imaju značajan utjecaj na financijske izvještaje i prosudbe kod kojih je rizik da će doći do materijalno značajnih korekcija u idućoj godini visok, navedene su u bilješki 4.

3.11 Priznavanje prihoda

Prihodi se sastoje od fer vrijednosti primljene naknade ili potraživanja za prodane proizvode, robu ili usluge tijekom redovnog poslovanja Grupe. Prihodi su iskazani u iznosima koji su umanjeni za porez na dodanu vrijednost, količinske rabate i prodajne diskonte.

Grupa priznaje prihode kada se iznos prihoda može pouzdano mjeriti, kada će Grupa imati buduće ekonomske koristi i kada su zadovoljeni specifični kriteriji za sve djelatnosti Grupe koje su opisane u nastavku.

(i) Prihodi od veleprodaje proizvoda i trgovačke robe

Grupa proizvodi i prodaje svoje proizvode i tuđu robu u veleprodaji. Prihodi od veleprodaje priznaju se kada Grupa obavi isporuke robe veletrgovcu, kada više ne utječe na upravljanje robom te kada ne postoji nijedna nepodmirena obveza koja bi mogla utjecati na prihvaćanje proizvoda od strane veletrgovca.

Isporuka je izvršena kad se proizvodi otpreme na određenu lokaciju, rizici gubitka prenesu na veletrgovca i kad je utvrđeno jedno od navedenoga: veletrgovac prihvaća proizvode u skladu s ugovorom, ili je rok za prihvaćanje proizvoda protekao ili Grupa ima objektivne dokaze o tome da su svi kriteriji prihvaćanja zadovoljeni.

Proizvodi se prodaju uz količinski popust i kupci imaju pravo na povrat neispravne robe. Prihodi od prodaje iskazuju se na temelju cijene iz ugovora o prodaji, umanjeni za procijenjene količinske popuste i prodajne diskonte i povrate. Procjene količinskih popusta i povrata utvrđuju se na temelju stečenog iskustva. Količinski popusti procjenjuju se temeljem očekivane prodaje na godišnjoj razini. Prodaja koja sadržava elemente financiranja, odnosno gdje je rok naplate potraživanja dulji od 60 dana, klasificira se u kratkotrajnu financijsku imovinu.

(ii) Prihodi od maloprodaje proizvoda i trgovačke robe

Prihodi od maloprodaje proizvoda i robe priznaju se u trenutku prodaje robe kupcu. Prihodi od maloprodaje ostvaruju se u gotovini. Grupa nema programe posebnih pogodnosti za kupce.

(iii) Prihodi od usluga

Prihodi od usluga priznaju se u razdoblju u kojem su usluge obavljene, prema stupnju dovršenosti, na osnovu udjela stvarno obavljenih usluga u odnosu na ukupne usluge koje se trebaju obaviti.

(iv) Financijski prihodi

Financijski prihodi sastoje se od prihoda od kamata na investirana sredstva, promjene fer vrijednosti financijske imovine iskazane po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka te dobitaka od tečajnih razlika. Prihod od kamate priznaje se u trenutku kada nastaje, koristeći metodu efektivne kamatne stope. Prihodi od dividendi priznaju se kada je ustanovljeno pravo na isplatu dividende.

3. TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

3.12 Najmovi

Grupa kao davatelj najma

Prihodi od najamnina temeljem poslovnog najma priznaju se pravocrtno tijekom razdoblja predmetnog najma. Početni indirektni troškovi pregovaranja i ugovaranja poslovnog najma se pripisuju knjigovodstvenom iznosu predmeta najma i priznaju pravocrtno tijekom razdoblja najma.

Grupa kao korisnik najma

Grupa unajmljuje određene nekretnine, postrojenja i opremu. Najmovi nekretnina, postrojenja i opreme u kojima Grupa snosi sve rizike i koristi vlasništva klasificiraju se kao financijski najmovi. Financijski najmovi kapitaliziraju se na početku najma prema fer vrijednosti unajmljene nekretnine ili sadašnje vrijednosti minimalne najamnine, ovisno o tome što je niže. Svako plaćanje najma razvrstava se na obveze i financijske rashode kako bi se dobila konstantna stopa na preostalo financijsko stanje. Kamatna komponenta financijskog rashoda tereti izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti tijekom razdoblja najma. Nekretnine, postrojenja i oprema kupljeni pod financijskim najmom amortiziraju se po korisnom vijeku upotrebe ili trajanju najma, ovisno o tome što je kraće.

Najmovi u kojima Grupa ne snosi bitan udio rizika i koristi vlasništva klasificiraju se kao operativni najmovi. Plaćanja po osnovi operativnih najмова iskazuju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti prema pravocrtnoj metodi u razdoblju trajanja najma.

3.13 Strane valute

(i) Transakcije i stanja u stranim valutama

Transakcije u stranim valutama izražene su u funkcionalnoj valuti upotrebom tečajne liste važeće na dan transakcije. Monetarna imovina i obveze izražene u stranoj valuti na datum izvještavanja preračunate su u funkcionalnu valutu upotrebom tečajne liste važeće na datum izvještavanja. Dobici ili gubici od tečajnih razlika koji nastaju prilikom podmirenja tih transakcija te iz preračuna monetarne imovine i obveza denominiranih u stranim valutama, priznaju se u dobit ili gubitak.

Nemonetarna imovina i stavke koje se mjere po povijesnom trošku strane valute ne preračunavaju se po novim tečajevima.

Nemonetarna imovina i obveze denominirane u stranoj valuti prikazane prema povijesnom trošku, preračunate su u funkcionalnu valutu upotrebom tečajne liste važeće na dan transakcije.

Važeći tečaj hrvatske valute na dan 31. prosinca 2017. godine bio je 7,513648 za 1 EUR, a 31. prosinca 2016. godine bio je 7,557787 kn za 1 EUR.

(ii) Članice Grupe

Stavke uključene u financijske izvještaje svakog pojedinog društva u Grupi iskazane su u valuti primarnog ekonomskog okruženja u kojem društvo posluje ("funkcionalna valuta"). Konsolidirani financijski izvještaji prezentirani su u hrvatskoj valuti, kuni ("kn"), koja je također funkcionalna valuta Grupe.

3.14 Posudbe i troškovi posudbe

Posudbe se početno priznaju po fer vrijednosti, umanjenoj za troškove transakcije. U budućim razdobljima, posudbe se iskazuju po amortiziranom trošku; sve razlike između primitaka (umanjenih za troškove transakcije) i otkupne vrijednosti priznaju se u konsolidiranom izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti tijekom razdoblja trajanja posudbe, koristeći metodu efektivne kamatne stope.

Troškovi posudbe koji se mogu izravno povezati sa stjecanjem, izgradnjom ili izradom kvalificiranog sredstva, a to je sredstvo koje nužno zahtijeva znatno vrijeme kako bi bilo spremno za namjeravanu uporabu ili prodaju, pripisuju se trošku nabave toga sredstva sve dok sredstvo većim dijelom ne bude spremno za namjeravanu uporabu ili prodaju. Svi drugi troškovi posudbe uključuju se u dobit ili gubitak razdoblja u kojem su nastali.

3. TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

3.15 Državne potpore

Državne potpore se ne priznaju sve dok ispunjenje uvjeta za dobivanje državne potpore i primitak potpore ne postanu realno izvjesni. Državne potpore se priznaju u dobit i gubitak sustavno kroz razdoblje u kojem Grupa troškove koji trebaju biti pokriveni potporom priznaje kao rashod. Konkretno, državne potpore kod kojih je osnovni uvjet da Grupa nabavi, izgradi ili na neki drugi način stekne dugotrajnu imovinu se priznaju u konsolidiranom izvještaju o financijskom položaju kao prihodi budućih razdoblja i prenose u dobit i gubitak sustavno i racionalno tijekom korisnog vijeka predmetne imovine. Potraživanja temeljem državnih potpora s naslova nadoknade već nastalih troškova ili gubitaka ili radi pružanja trenutne financijske potpore Grupi bez budućih povezanih troškova se priznaju u dobit i gubitak razdoblja u kojem nastane potraživanje po njima.

3.16 Primanja zaposlenih

(i) Obveze za mirovine i ostale obveze nakon umirovljenja

U toku redovnog poslovanja prilikom isplata plaća Grupa u ime svojih zaposlenika koji su članovi obveznih mirovinskih fondova obavlja redovita plaćanja doprinosa sukladno zakonu. Obvezni mirovinski doprinosi fondovima iskazuju se kao dio troška plaća kada se obračunaju. Grupa nema obvezu osigurati bilo koja druga primanja radnika nakon njihova umirovljenja.

(ii) Dugoročna primanja radnika

Grupa ne priznaje obvezu za dugoročna primanja radnika (jubilarne nagrade) s obzirom da isplata jubilarnih nagrada nije ugovorena ugovorima o radu niti je utvrđena drugim pravnim aktima.

(iii) Kratkoročna primanja radnika

Grupa priznaje rezerviranje za bonuse zaposlenicima kada postoji ugovorna obveza ili praksa iz prošlosti na temelju koje je nastala izvedena obveza.

(iv) Primanja u obliku dionica

Grupa ne isplaćuje naknade zaposlenicima u obliku dionica.

3.17 Dividenda

Raspodjela dividendi dioničarima Grupe priznaje se kao obveza u financijskim izvještajima u razdoblju u kojem su odobrene od strane Glavne skupštine dioničara Grupe.

3.18 Izvještavanje o poslovnim segmentima

Segment je dio Grupe koji se može izdvojiti ili kao dio angažiran u proizvodnji proizvoda ili pružanju usluga (poslovni segment) ili kao dio angažiran u proizvodnji proizvoda ili pružanju usluga unutar određenog ekonomskog okruženja (zemljopisni segment), koji je podložan rizicima i koristima koje se razlikuju od onih drugog segmenta.

Na konsolidiranoj razini, Grupa na osnovi interne strukture izvještavanja prati sljedeće segmente:

- Mlinarstvo
- Mljekarstvo
- Veleprodaja
- Ostalo

Grupa utvrđuje poslovne segmente prema internim izvještajima o sastavnim dijelovima Grupe koje redovito pregledava glavni izvršni donositelj poslovnih odluka (a kao koji je utvrđena Uprava Grupe) kako bi se na segmente rasporedili resursi i ocijenila uspješnost njihovog poslovanja. Pojediniosti o poslovnim segmentima objavljene su u bilješki 6 uz konsolidirane financijske izvještaje. Komparativni podaci prikazani su po načelu usporedivosti.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

3. TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

3.19 Oporezivanje

(i) Porez na dobit

Trošak poreza na dobit sastoji se od tekućeg i odgođenog poreza. Porez na dobit iskazuje se unutar dobiti ili gubitka do iznosa poreza na dobit koji se odnosi na stavke unutar glavnice kada se trošak poreza na dobit priznaje unutar ostale sveobuhvatne dobiti.

Tekući porez predstavlja očekivanu poreznu obvezu obračunatu na oporezivi iznos dobiti za godinu, koristeći poreznu stopu važeću na datum izvještavanja i sva usklađenja porezne obveze iz prethodnih razdoblja.

(ii) Odgođena porezna imovina i obveze

Odgođeni porez priznaje se koristeći metodu bilančne obveze te uzima u obzir privremene razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza koje se koriste za potrebe financijskog izvještavanja i iznosa koji se koriste za porezne svrhe. Iznos odgođenog poreza ne priznaje se za sljedeće privremene razlike: početno priznavanje goodwilla, početno priznavanje imovine ili obveze u transakciji koja nije poslovna kombinacija i koja ne utječe ni na računovodstvenu ni na oporezivu dobit i razlike koje se odnose na ulaganja u podružnice i zajednički kontrolirana poduzeća kada je vjerojatno da se situacija neće izmijeniti u skoroj budućnosti. Odgođeni porez vrednuje se po poreznim stopama za koje se očekuje da će biti primijenjene kod privremenih razlika kada se one izmijene, temeljene na zakonima koji su važeći na datum izvještavanja.

Odgođena porezna imovina priznaje se u visini u kojoj je vjerojatno da će se ostvariti buduće oporezive dobiti koje će biti dostupne da ih privremene razlike neutraliziraju. Odgođena porezna imovina umanjuje se za iznos za koji više nije vjerojatno da će se moći iskoristiti kao porezna olakšica.

Odgođena porezna imovina i obveze prebijaju se ako postoji zakonsko pravo na prijeboj tekuće porezne obveze i imovine te ukoliko se odnose na poreze koje je obračunalo isto porezno tijelo na isti oporezivi subjekt, ili na različite porezne subjekte, ali oni namjeravaju podmiriti tekuće porezne obveze i imovinu na neto osnovi ili svoju poreznu imovinu i obveze realizirati istovremeno.

(iii) Porezna izloženost

U određivanju iznosa tekućeg i odgođenog poreza, Grupa uzima u obzir utjecaj neizvjesnih poreznih pozicija te mogućnost postojanja dodatnih poreza i kamata. Ovo razmatranje oslanja se na procjene i pretpostavke i može uključivati niz prosudbi o budućim događajima. Novi podaci koji mogu postati dostupni mogu uzrokovati da Grupa promijeni svoju prosudbu o adekvatnosti postojećih poreznih obveza; takve promjene poreznih obveza utjecat će na porezni rashod u razdoblju u kojem je takva odluka donesena.

(iv) Porez na dodanu vrijednost (PDV)

Porezna uprava zahtijeva podmirenje PDV-a na neto osnovi. PDV koji proizlazi iz transakcija prodaje i kupnje priznaje se i iskazuje u konsolidiranom izvještaju o financijskom položaju na neto osnovi. U slučaju umanjenja potraživanja za ispravak vrijednosti, gubitak od umanjenja iskazuje se u bruto iznosu potraživanja, uključujući PDV.

3. TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

3.20 **Nekretnine, postrojenja i oprema**

Zemljišta i zgrade koji se koriste u proizvodnji ili isporuci robe ili usluga, ili u administrativne svrhe su u izvještaju o financijskom položaju iskazani u revaloriziranim iznosima, koji predstavljaju njihovu fer vrijednost na datum revalorizacije umanjenu za ispravak vrijednosti (akumuliranu amortizaciju) i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Revalorizacija se provodi redovito tako da se knjigovodstveni iznosi ne razlikuju materijalno značajno od iznosa koji bi bili utvrđeni korištenjem fer vrijednosti na kraju izvještajnog razdoblja.

Svako povećanje proizašlo iz revalorizacije zemljišta i zgrada se iskazuje u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti, izuzev u mjeri u kojoj poništava smanjenje proizašlo iz revalorizacije istog sredstva koje je prethodno priznato u dobit i gubitak, u kom slučaju se povećanje odobrava u dobit i gubitak do iznosa prethodno iskazanog smanjenja. Smanjenje knjigovodstvenog iznosa proizašlo iz revalorizacije zemljišta i zgrada tereti dobit i gubitak u iznosu razlike iznad stanja u revalorizacijskoj pričuvi koje se odnosi na prethodnu revalorizaciju istog sredstva.

Dugotrajna materijalna imovina u izgradnji namijenjena proizvodnji, isporuci ili za administrativne ili još neutvrđene svrhe se iskazuje po trošku nabave umanjenom za priznate gubitke od umanjenja vrijednosti. Trošak nabave, odnosno nabavna vrijednost obuhvaća trošak naknade za profesionalne usluge te kod kvalificirane imovine troškove posudbe kapitalizirane u skladu s računovodstvenom politikom Grupe. Dugotrajna materijalna imovina u izgradnji se nakon dovršetka i kad je spremna za uporabu prenosi na nekretnine, postrojenja ili opremu. Amortizacija dugotrajne materijalne imovine u pripremi, koja se obračunava na istoj osnovi kao i za ostale nekretnine, započinje kad je sredstvo spremno za namjeravanu uporabu.

Amortizacija revaloriziranih zgrada tereti dobit i gubitak. Kod prodaje ili rashodovanja predmeta dugotrajne imovine koji je iskazan u revaloriziranom iznosu, svaki višak iskazan u revalorizacijskoj pričuvi se prenosi izravno na zadržanu dobiti

Zemljište u vlasništvu se ne amortizira.

Instalacije i oprema iskazuju se po trošku nabave umanjenom za ispravak vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti.

Amortizacija se obračunava na način da se nabavna ili procijenjena vrijednost imovine, osim zemljišta u vlasništvu i dugotrajne materijalne imovine u pripremi, otpisuje tijekom procijenjenog vijeka uporabe primjenom pravocrtne metode. Procijenjeni vijek uporabe, ostatak vrijednosti i metoda amortizacije preispituju se na kraju svake godine, pri čemu se učinci eventualnih promjena procjena obračunavaju prospektivno.

Vijek uporabe za potrebe obračuna amortizacije bio je kako slijedi:

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Zgrade	40 godina	40 godina
Postrojenja i oprema	10 godina	10 godina
Uredska oprema	4 godina	4 godina
Telekomunikacijska oprema	2 godine	2 godine
Osobni automobili	2,5 godine	2,5 godine
Dostavna vozila	4 godine	4 godine

Imovina u posjedu temeljem financijskog najma amortizira se tijekom očekivanog vijeka uporabe na istoj osnovi kao i imovina u vlasništvu ili tijekom razdoblja predmetnog najma ako je kraće. Međutim, ako nije izvjesno da će do kraja razdoblja najma Grupa preuzeti vlasništvo nad sredstvom koje je predmetom najma, ono se amortizira kroz razdoblje najma ili vijek uporabe ako je kraći.

Nekretnine, postrojenja i oprema prestaju se priznavati prilikom prodaje ili kada se od njihove kontinuirane uporabe više ne očekuju buduće ekonomske koristi. Dobit ili gubitak od prodaje ili rashodovanja stavke nekretnina, postrojenja i opreme se utvrđuje kao razlika između priljeva ostvarenih prodajom i knjigovodstvene vrijednosti predmetnog sredstva koja se priznaje u dobit i gubitak.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

3. TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

3.21 Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina može se steći u razmjeni za novčanu imovinu ili sredstva, ili kombinaciju novčanih i novčanih sredstava, pri čemu se trošak nabave takve nematerijalne imovine utvrđuje po fer vrijednosti osim ukoliko samoj transakciji razmjene nedostaje komercijalnog sadržaja ili se fer vrijednost primljenog ili otuđenog sredstva ne može pouzdano utvrditi, u kojem slučaju se utvrđuje po knjigovodstvenoj vrijednosti otuđenog sredstva.

(i) Brandovi i ugovori s kupcima

Prava na stečene zaštitne znakove iskazana su po trošku i imaju neograničeni vijek upotrebe, jer obavljene analize svih relevantnih faktora na dan izvještavanja pokazuju da ne postoji predvidiva granica za razdoblje u toku kojeg je očekivano da će identificirana prava stvarati neto novčani priljev. Nematerijalna imovina s neograničenim vijekom upotrebe godišnje se provjerava zbog umanjnja vrijednosti te se iskazuje po trošku stjecanja umanjenom za akumulirane gubitke od umanjnja vrijednosti.

Ugovori s kupcima imaju ograničen vijek uporabe i iskazuju se po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirana umanjnja vrijednosti, ako postoje. Amortizacija se obračunava linearnom metodom tijekom njihovog korisnog vijeka uporabe procijenjenog na 6 godina.

(ii) Računalni software

Licence za software kapitaliziraju se na temelju troškova stjecanja i troškova koji nastaju dovođenjem software-a u radno stanje. Ovi troškovi amortiziraju se tijekom njihovog korisnog vijeka uporabe procijenjenog na 5 godina.

(iii) Goodwill i zaštitni znaci

Goodwill i višak fer vrijednosti stečene imovine nad troškom akvizicije predstavljaju razliku između troška stjecanja i stjecateljevog udjela u ukupnoj fer vrijednosti sredstava i obveza na dan stjecanja.

Goodwill je nastao kupnjom brandova Mlineta i Belje koje je matično društvo u 2014. godini kupilo od Agrokora. Ukupna naknada plaćena za preuzimanje mlinarskog poslovanja iskazana kao povećanje dugotrajne imovine iznosi 193.679 tisuća kuna. Navedeni iznos raspodijeljen je kako slijedi:

- Zaštitni znak Belje 65.000 tisuća kuna
- Zaštitni znak Mlineta 55.000 tisuća kuna
- Goodwill 60.379 tisuća kuna
- Ugovor s ključnim kupcem 10.000 kuna
- Oprema 3.300 tisuća kuna.

Kod procjene vrijednosti goodwilla korištena je pretpostavka da će prodana količina biti jednaka povijesnim podacima dobivenima od društva Agrokor te da će biti konstantna u budućnosti. U kalkulaciji je korištena i pretpostavka konstantne vrijednosti spreada (razlike između prodajne cijene brašna i nabavne cijene osnovne sirovine). Diskontna stopa izračunata je kao ponderirani prosječni trošak kapitala, kod izračuna kojega je korišten omjer duga i kapitala u vrijednosti 70:30.

Goodwill je podložan testu umanjnja vrijednosti na svaki datum izvještavanja, kao što je navedeno u bilješci *Testiranje na umanjnje vrijednosti nematerijalne imovine. (bilješka 4. iv). Tijekom 2017. godine Goodwill je otpisan u cijelosti.*

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

3. TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

3.22 Umanjenje vrijednosti nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalne imovine

Na svaki izvještajni dan, Grupa provjerava knjigovodstvene iznose svojih nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalne imovine kako bi utvrdila postoje li naznake da je došlo do gubitaka zbog umanjnja vrijednosti. Ako takve naznake postoje, procjenjuje se nadoknadiivi iznos sredstva da bi se mogli odrediti eventualni gubici nastali zbog umanjnja. Ako nadoknadiivi iznos nekog sredstva nije moguće procijeniti, Grupa procjenjuje nadoknadiivi iznos jedinice koja stvara novac kojoj to sredstvo pripada. Ako je moguće odrediti realnu i dosljednu osnovu za raspoređivanje, imovina društava se također raspoređuje na pojedine jedinice koje stvaraju novac ili, ako to nije moguće, na najmanju skupinu jedinica koje stvaraju novac za koju je moguće odrediti realnu i konzistentnu osnovu raspoređivanja.

Nematerijalna imovina neodređenog vijeka uporabe i nematerijalna imovina koja još nije raspoloživa za uporabu se testira na umanjnje jednom godišnje te kada postoji naznaka o mogućem umanjnju imovine.

Ako je nadoknadiivi iznos nekog sredstva (ili jedinice koja stvara novac) procijenjen na iznos niži od knjigovodstvenog, knjigovodstveni iznos toga sredstva (jedinice koja stvara novac) umanjuje se do nadoknadiivog iznosa. Gubici od umanjnja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim kod sredstva iskazanog u revaloriziranom iznosu, u kojem slučaju se gubitak od umanjnja iskazuje kao smanjenje vrijednosti proizašlo iz revalorizacije sredstva u skladu sa primjenjivim Standardom koji propisuje zahtjeve vezano uz revalorizaciju predmetne imovine.

Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjnja vrijednosti, knjigovodstveni iznos sredstva (jedinice koja generira novac) povećava se do revidiranog procijenjenog nadoknadiivog iznosa toga sredstva na način da uvećana knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama nije bilo priznatih gubitaka od umanjnja na tom sredstvu (jedinici koja generira novac). Poništenje gubitka od umanjnja vrijednosti odmah se priznaje kao prihod, osim ako se predmetno sredstvo ne iskazuje u revaloriziranom iznosu, u kom slučaju se poništenje gubitka od umanjnja vrijednosti iskazuje kao povećanje uslijed revalorizacije u skladu sa primjenjivim Standardom koji propisuje zahtjeve vezano uz revalorizaciju predmetne imovine.

3.23 Zalihe

Zalihe sirovina i rezervnih dijelova iskazuju se po trošku nabave ili neto ostvarivoj vrijednosti, ovisno o tome koja je niža. Trošak se određuje po metodi ponderiranih prosječnih cijena. Neto ostvariva vrijednost predstavlja procjenu prodajne cijene u redovnom tijeku poslovanja umanjenu za varijabilne troškove prodaje.

Trošak proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda obuhvaća sirovine, trošak izravnog rada, ostale izravne troškove i pripadajući dio općih troškova proizvodnje (na bazi normalnog redovnog kapaciteta proizvodnje).

Trgovačka roba iskazuje se po nižem od troška nabave i prodajne cijene (umanjene za poreze i marže).

Sitni inventar i alati u potpunosti se otpisuju prilikom stavljanja u uporabu.

3.24 Biološka imovina

Grupa priznaje biološku imovinu ili poljoprivredne proizvode, kao što su živa stoka i usjevi, kada postoji kontrola nad imovinom kao rezultat prošlih događaja, kada je izvjesno da će buduće ekonomske koristi povezane s imovinom pritijecati u Grupu i kada se fer vrijednost ili trošak imovine može pouzdano utvrditi.

Osnovno stado krava vodi se pojedinačno po matičnim brojevima za određene kategorije stoke. Kategorije koje čine osnovno stado su: krave, junice i telad.

Nabava osnovnog stada vrednuje se po trošku nabave umanjenom za amortizaciju i eventualne gubitke od umanjnja vrijednosti. Sadašnja vrijednost približna je fer vrijednosti osnovnog stada.

Poljoprivredni proizvodi ubrani žetvom vrednovani su po fer vrijednosti umanjenoj za procijenjene troškove prodaje u trenutku žetve.

Za biološku imovinu koja se vrednuje po trošku, amortizacija se evidentira kao trošak razdoblja, a obračunava se pravocrtnom metodom tijekom očekivanog korisnog vijeka trajanja imovine.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

3. TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)**3.25 Potraživanja od kupaca**

Potraživanja od kupaca početno se priznaju po trošku koji je jednak fer vrijednosti u trenutku priznavanja, a naknadno se mjere po amortiziranom trošku uporabom metode efektivne kamatne stope, ako je značajno, a ako nije po nominalnom iznosu, umanjene za ispravak vrijednosti. Ispravak vrijednosti potraživanja provodi se kada postoje objektivni dokazi da Grupa neće moći naplatiti sva svoja potraživanja u skladu s dogovorenim uvjetima. Značajne financijske poteškoće dužnika, vjerojatnost dužnikovog stečaja te neizvršenje ili propusti u plaćanjima, smatraju se pokazateljima potencijalnog umanjenja vrijednosti potraživanja. Iznos ispravka vrijednosti utvrđuje se kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti i nadoknadivog iznosa potraživanja.

3.26 Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti obuhvaćaju gotovinu, depozite kod banaka po viđenju i ostale kratkotrajne visoko likvidne instrumente s rokovima naplate do tri mjeseca ili kraće. U konsolidiranom izvještaju o financijskom položaju prekoračenja po bankovnim računima uključena su u kratkoročne obveze.

3.27 Dionički kapital

Dionički kapital sastoji se od redovnih dionica. Primici koji se iskazuju u glavnici pri izdavanju novih dionica ili opcija, iskazuju se umanjeni za pripadajuće troškove transakcije i porez na dobit. Iznos fer vrijednosti primljene naknade iznad nominalne vrijednosti izdanih dionica priznaje se kao kapitalna dobit.

3.28 Financijski instrumenti

Financijska imovina i financijske obveze priznaju se kada Grupa postane stranom ugovornih odredbi instrumenta.

Financijska imovina i financijske obveze se prvi puta knjiže po fer vrijednosti. Transakcijski troškovi izravno povezani s pribavljanjem ili izdavanjem financijske imovine i financijskih obveza, osim onih koje se vode po fer vrijednosti kroz dobit i gubitak, dodaju se, odnosno oduzimaju od fer vrijednosti kod prvog priznavanja. Transakcijski troškovi izravno povezani s preuzimanjem financijske imovine ili financijskih obveza koje se vode po fer vrijednosti kroz dobit i gubitak odmah se priznaju u dobit ili gubitak.

3.29 Financijska imovina

Financijska imovina priznaje se i prestaje se priznavati na datum trgovanja, a to je datum na koji se financijska imovina kupuje ili prodaje temeljem ugovora čiji uvjeti nalažu isporuku ulaganja u roku utvrđenom na predmetnom tržištu i početno se mjere po fer vrijednosti uvećanoj za troškove transakcije, osim one financijske imovine koja je svrstana u kategoriju kod koje se promjene fer vrijednosti iskazuju u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti, koja se početno mjeri po fer vrijednosti.

Financijska imovina je razvrstana u sljedeće kategorije: „financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, “financijska imovina raspoloživa za prodaju” te “dani zajmovi i potraživanja”. Klasifikacija ovisi o vrsti i namjeni financijskog sredstva i određuje se kod prvog priznavanja.

Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak

Financijska imovina se svrstava u kategoriju imovine kod koje se promjene fer vrijednosti iskazuju kroz račun dobiti i gubitka ako je namijenjena trgovanju ili ako je određena za iskazivanje na taj način.

Financijsko sredstvo se svrstava u kategoriju imovine namijenjene trgovanju ako je:

- stečeno prvenstveno radi prodaje u bliskoj budućnosti, ili
- je sastavni dio identificiranog portfelja financijskih instrumenata kojima Grupa upravlja zajedno i ako je u novije vrijeme odražavala obrazac ostvarivanja dobiti u kratkom roku, ili
- je derivativ koji nije određen niti učinkovit kao instrument zaštite.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

3. TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

3.29 Financijska imovina (nastavak)

Financijsko sredstvo koje nije namijenjeno trgovanju može pri prvom priznavanju biti određeno za iskazivanje promjena fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka ako:

- se takvim određivanjem poništava ili znatno smanjuje nedosljednost u mjerenju ili priznavanju koja bi se u suprotnom javila ili
- ako financijsko sredstvo sačinjava grupu financijske imovine ili financijskih obveza ili oboje, kojom se upravlja i čiji rezultati se procjenjuju na osnovi fer vrijednosti, u skladu s dokumentiranom politikom Grupe za upravljanje rizicima ili njenom strategijom ulaganja i ako se interne informacije o grupiranju prezentiraju na toj osnovi ili
- ako je sastavni dio ugovora koji sadrži jedan ili više ugrađenih derivativa i MRS 39 "Financijski instrumenti: priznavanje i mjerenje" dopušta da se cijeli kombinirani ugovor (sredstvo ili obveza) odredi za iskazivanje po fer vrijednosti na način da se promjene fer vrijednosti iskazuju kroz račun dobiti i gubitka.

Financijska imovina po fer vrijednosti kod koje se promjene fer vrijednosti iskazuju kroz dobit ili gubitak po fer vrijednosti, pri čemu se svaka dobit ili svaki gubitak priznaje u nekonsolidiranom izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti. Neto dobit ili gubitak priznat u nekonsolidiranom izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti obuhvaća i dividende i kamate zarađene na financijskom sredstvu. Fer vrijednost se određuje na način opisan u bilješci 4.

Financijska imovina raspoloživa za prodaju

Financijska imovina raspoloživa za prodaju je neizvedena financijska imovina koja je ili predodređena kao financijska imovina raspoloživa za prodaju, ili ona koja nije razvrstana u a) zajmove i potraživanja, b) ulaganja koja se drže do dospjeća ili c) financijsku imovinu predodređenu za iskazivanje po fer vrijednosti kroz dobiti ili gubitak.

Dividende na glavnicike instrumente svrstane u portfelj imovine raspoložive za prodaju se priznaju u nekonsolidiranom izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti kad je utvrđeno pravo Grupe na primitak dividende.

Fer vrijednost imovine raspoložive za prodaju koja je denominirana u stranoj valuti se određuje u valuti u kojoj je imovina denominirana i zatim preračunava po spot tečaju na izvještajni dan. Promjena fer vrijednosti koja je povezana s tečajnim razlikama koje su posljedica promjene amortiziranog troška sredstva se priznaje u nekonsolidiranom izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti, a druge promjene se priznaju u glavnici.

Dani zajmovi i potraživanja

Zajmovi i potraživanja su nederivativna financijska imovina s fiksnim ili odredivim plaćanjima koja ne kotira na aktivnom tržištu. Potraživanja od kupaca, po danim zajmovima i druga potraživanja s fiksnim ili odredivim plaćanjima vode se po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope, umanjenoj za eventualne akumulirane gubitke zbog umanjenja vrijednosti.

Prihodi od kamata se priznaju primjenom efektivne kamatne stope, izuzev kod kratkoročnih potraživanja, kod kojih priznavanje kamata ne bi bilo materijalno značajno.

Umanjenje financijske imovine

Financijska imovina, osim imovine koja se vodi po fer vrijednosti kroz prikaz promjena fer vrijednosti u dobiti ili gubitku, se na kraju svakog izvještajnog razdoblja preispituje kako bi se utvrdilo postojanje pokazatelja o eventualnom umanjenju. Financijska imovina je umanjena ako postoji objektivan dokaz da je na procijenjene buduće novčane tokove ulaganja utjecao jedan događaj ili više njih nakon početnog priznavanja financijskog sredstva.

Kod vlasničkih udjela iz portfelja raspoloživog za prodaju, značajan ili dugotrajniji pad fer vrijednosti vrijednosnog papira ispod njegove nabavne vrijednosti se smatra objektivnim dokazom umanjenja.

3. TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

3.29 Financijska imovina (nastavak)

Kod sve ostale financijske imovine, objektivan dokaz umanjenja može uključiti

- značajne financijske poteškoće kod Grupe ili druge ugovorne strane ili
- kršenje ugovora, primjerice kašnjenje u plaćanju ili neplaćanje kamata ili glavnice ili
- izgledno pokretanje stečaja ili financijskog restrukturiranja kod dužnika, ili
- nestanak aktivnog tržišta za predmetnu financijsku imovinu zbog financijskih poteškoća.

Kod određenih kategorija financijske imovine, kao što su potraživanja od kupaca, imovina kod koje je procijenjeno da nije pojedinačno umanjena se kasnije podvrgava procjeni umanjenja na skupnoj osnovi. Objektivan dokaz o umanjenju portfelja potraživanja može uključiti iskustvo Grupe u naplati potraživanja u proteklim razdobljima, povećanje broja potraživanja s prosječnim kašnjenjem u naplati iznad 360 dana, kao i znatne promjene nacionalnih ili lokalnih gospodarskih uvjeta koji su u korelaciji s kašnjenjem u naplati potraživanja.

Kod financijske imovine iskazane po amortiziranom trošku, iznos umanjenja je razlika između knjigovodstvenog iznosa sredstva i sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova diskontiranih primjenom izvorne efektivne kamatne stope na financijsko sredstvo. Kod financijske imovine koja se vodi po trošku, iznos umanjenja je razlika između knjigovodstvene vrijednosti sredstva i sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova diskontiranih primjenom tekuće tržišne stope povrata za slično financijsko sredstvo. Jednom priznati gubitak od umanjenja se ne poništava u idućim razdobljima.

Knjigovodstvena vrijednost financijskog sredstva se izravno umanjuje za gubitke zbog umanjenja kod sve financijske imovine, izuzev potraživanja od kupaca, kod kojih se knjigovodstvena vrijednost umanjuje kroz konto ispravka vrijednosti. Potraživanje koje se smatra nenaplativim se otpisuje s konta ispravka vrijednosti, a kasnija naplata prethodno otpisanih iznosa se odobrava kontu ispravka vrijednosti. Promjene iznosa iskazanog na kontu ispravka vrijednosti se priznaju u dobit i gubitak.

Kod umanjenja financijskog sredstva iz portfelja raspoloživog za prodaju, kumulativni gubici ili gubici prethodno iskazani u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti se prenose u dobit i gubitak tekućeg razdoblja.

Ako kod financijske imovine koja se vodi po amortiziranom trošku u idućim razdobljima dođe do smanjenja gubitka zbog umanjenja njene vrijednosti i smanjenje se objektivno može povezati s događajem nakon priznavanja umanjenja, gubici koji su temeljem umanjenja vrijednosti te imovine prethodno priznati u dobit i gubitak se poništavaju do iznosa knjigovodstvene vrijednosti ulaganja s datumom na koji je utvrđeno smanjenje gubitka, a koji nije veći od amortiziranog troška koji bi bio utvrđen da umanjenje nije bilo priznato.

Gubici uslijed umanjenja glavnčkih instrumenata iz portfelja raspoloživog za prodaju koji su ranije priznati u dobit i gubitak se ne poništavaju kroz dobit i gubitak, a svako povećanje fer vrijednosti nakon utvrđenog gubitka zbog umanjenja se iskazuje kao pričuva iz revalorizacije ulaganja. Gubici od umanjenja se kod dužničkih vrijednosnih papira raspoloživih za prodaju kasnije poništavaju kroz dobit i gubitak ako se povećanje fer vrijednosti ulaganja može objektivno povezati s nekim događajem koji je uslijedio nakon priznavanja gubitka od umanjenja vrijednosti.

Prestanak priznavanja financijske imovine

Grupa prestaje priznavati financijsko sredstvo samo ako je isteklo ugovorno pravo na novčane tokove po osnovi sredstva, ako financijsko sredstvo prenese i ako svi rizici i sve nagrade povezane s vlasništvom nad tim sredstvom većim dijelom prelaze na drugi subjekt. Ako Grupa ne prenosi niti zadržava gotovo sve rizike i nagrade povezane s vlasništvom i ako i dalje ima kontrolu nad prenesenim sredstvom, priznaje svoj zadržani udjel u sredstvu te povezanu obvezu u iznosima koje eventualno mora platiti. Ako Grupa zadrži većim dijelom sve rizike i nagrade povezane s vlasništvom nad prenesenim financijskim sredstvom, to sredstvo nastavlja priznavati, zajedno s priznavanjem posudbe za koju je dan kolateral, a koja je dobivena za prihode koje je primila.

Razvrstavanje u obveze ili glavnice

Dužnički i glavnčki instrumenti koje Grupa izdaje razvrstavaju se ili u financijske obveze, ili u glavnice, u skladu sa suštinom ugovornog sporazuma te definicijama financijske obveze i glavnčkog instrumenta.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

3. TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

3.29 Financijska imovina (nastavak)

Glavnički instrumenti

Glavnički tj. vlasnički instrument je svaki ugovor koji pruža dokaz o ostatku udjela u imovini subjekta nakon oduzimanja svih njegovih obveza. Glavnički instrumenti koje je izdala Grupa evidentiraju se u iznosu ostvarenih priljeva, umanjenom za direktne troškove izdavanja.

Otkup vlastitih glavničkih instrumenata iskazuje se izravno kao odbitak od vlasničke glavnice. Kod kupnje, prodaje, izdavanja ili otkazivanja vlastitih glavničkih instrumenata Grupe u dobit i gubitak ne se priznaju nikakvi dobici ili gubici.

3.30 Financijske obveze

Financijske obveze klasificiraju se ili kao financijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit i gubitak ili kao ostale financijske obveze.

Financijske obveze po fer vrijednosti kroz prikaz promjena fer vrijednosti u dobiti i gubitku

Financijske obveze razvrstavaju se u kategoriju koja se vodi po fer vrijednosti kroz prikaz promjena fer vrijednosti u dobiti i gubitku kad je financijska obveza i) uvjetovana naknada koju će stjecatelj možda morati platiti u sklopu poslovnog spajanja na koje se primjenjuje MSFI 3, ii) namijenjena trgovanju ili (iii) predodređena za iskazivanje po fer vrijednosti kroz prikaz promjena fer vrijednosti u dobiti i gubitku.

Financijska obveza razvrstava se u portfelj namijenjen trgovanju ako je:

- nastala prvenstveno radi otkupa u bliskoj budućnosti ili
- kod prvog knjiženja sastavni dio portfelja točno određenih financijskih instrumenata kojima Grupa upravlja zajedno i koji je u novije vrijeme odražavao obrazac ostvarivanja dobiti u kratkom roku, ili
- izvedenica koja nije predodređena niti je učinkovita kao instrument zaštite.

Financijska obveza koja nije namijenjena trgovanju ili uvjetovana naknada koju će stjecatelj možda morati platiti u sklopu poslovnog spajanja može se kod prvog knjiženja predodrediti za iskazivanje po fer vrijednosti kroz dobit i gubitak ako:

- se takvim predodređivanjem otklanja ili znatno smanjuje nedosljednost u vrednovanju ili priznavanju koja bi se u suprotnom javila, ili
- je dio skupine financijske imovine ili financijskih obveza, ili oboga, kojom se upravlja i čiji rezultati se procjenjuju na osnovi fer vrijednosti u skladu s dokumentiranom politikom Grupe za upravljanje rizicima ili njenom strategijom ulaganja i ako se informacije o grupiranju interno prezentiraju na toj osnovi, ili
- je sastavni dio ugovora koji sadrži jednu ili više ugrađenih izvedenica i MRS 39 „Financijski instrumenti: priznavanje i mjerenje” dopušta da se cijeli složeni ugovor (sredstvo ili obveza) predodredi za iskazivanje po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak.

Financijska obveza koja se vodi po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak iskazuje se po fer vrijednosti, pri čemu se svaka dobit i svaki gubitak kod ponovnog mjerenja računava u dobit ili gubitak. Neto dobit, odnosno neto gubitak računava se u dobit i gubitak obuhvaća i kamate plaćene na financijsku obvezu i iskazuje se u sklopu ostale dobiti i ostalih gubitaka. Fer vrijednost se utvrđuje kako je opisano u bilješci 3.28.

Ostale financijske obveze

Ostale financijske obveze, uključujući obveze po zajmovima i kreditima, obveze prema dobavljačima i druge obveze, prvobitno se knjiže po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamate.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

3. TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)**3.30 Financijske obveze (nastavak)**

Metoda efektivne kamate je metoda kojom se izračunava amortizirani trošak financijske obveze i kamatni rashod raspoređuje kroz relevantno razdoblje. Efektivna kamatna stopa je stopa kojom se procijenjeni budući novčani odljevi, uključujući sve naknade po plaćenim ili primljenim bodovima koje su sastavni dio efektivne kamatne stope zatim troškove transakcije i druge premije i diskonte, svode na prvobitno priznatu neto knjigovodstvenu vrijednost kroz očekivani vijek financijske obveze ili neko drugo razdoblje ako je kraće.

Ugovori o financijskim jamstvima

Ugovor o financijskom jamstvu je ugovor po kojem je izdavatelj dužan imatelju isplatiti određene svote kao naknadu za gubitke koje je imatelj pretrpio zbog toga što određeni dužnik nije ispunio svoju obvezu plaćanja u skladu su uvjetima nekog dužničkog instrumenta.

Ugovore o financijskom jamstvu koje je izdala, Grupa prvobitno mjeri po fer vrijednosti a kasnije, ako nisu predodređeni za iskazivanje po fer vrijednosti kroz dobiti i gubitak, po višem od

- iznosa obveze temeljem ugovora, koja se utvrđuje sukladno MRS-u 37 „Rezerviranja, nepredviđene obveze i nepredviđena imovina“ i
- prvobitnog iznosa umanjenog za iznos kumulativne amortizacije, ako postoji, priznate u skladu s politikama priznavanja prihoda.

Prestanak priznavanja financijskih obveza

Grupa prestaje priznavati financijske obveze samo i isključivo onda kada su obveze plaćene, poništene ili su istekle. Razlika između knjigovodstvene vrijednosti isknjižene financijske obveze i plaćene naknade te obveze za naknadu se uključuje u dobit i gubitak.

3.31 Rezerviranja

Rezerviranja je priznato kada Grupa ima sadašnju obvezu (zakonsku ili izvedenu) koja je nastala kao rezultat prošlih događaja, te je vjerojatno (više da nego ne), da će odljev sredstava biti potreban da se podmiri ta obveza, a pouzdano se može procijeniti iznos obveze. Rezerviranja se preispituju na izvještajni dan, te se usklađuju s procjenom temeljenom na trenutno najboljim saznanjima. Kad je iznos smanjenja vrijednosti značajan, iznos rezerviranja je sadašnja vrijednost troškova za koje se očekuje da će nastati kako bi se podmirila obveza, utvrđenih korištenjem procijenjene bezrizične kamatne stope kao diskontne stope. Kada se koristi diskontiranje, svake se godine utjecaj diskontiranja knjiži kao financijski trošak, te je iskazana vrijednost rezerviranja povećana svake godine za proteklo vrijeme.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I PROCJENE

Kod primjene računovodstvenih politika Grupe opisanih u bilješci 3, Uprava je dužna davati prosudbe, izvoditi procjene i pretpostavke o knjigovodstvenim iznosima imovine i obveza koji nisu trenutno vidljivi iz drugih izvora. Procjene i povezane pretpostavke temelje se na iskustvu iz prethodnih razdoblja i drugim čimbenicima koji se drže relevantnima. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od procjena.

Procjene i pretpostavke iz kojih su procjene izvedene se kontinuirano preispituju. Promjene računovodstvenih procjena se priznaju u razdoblju revidiranja procjene ako utječu samo na to razdoblje ili u razdoblju revidiranja procjene i u budućim razdobljima ako utječu i na tekuće i na buduća razdoblja.

Kritične prosudbe u primjeni računovodstvenih politika

Slijedi opis kritičnih prosudbi Uprave, osim onih koje uključuju procjene, u procesu primjene računovodstvenih politika Grupe koje su najznačajnije utjecale na iznose priznate u konsolidiranim financijskim izvještajima.

(i) *Priznavanje prihoda*

Prilikom prosuđivanja, Uprava je primijenila pojedinačne kriterije za priznavanje prihoda od prodaje robe iz MRS-a 18 „Prihodi“, točnije, da li je Grupa prenijela na kupca veći dio rizika i nagrada povezanih s vlasništvom nad robom.

(ii) *Posljedice određenih sudskih sporova*

Pojedina društva unutar Grupe stranke su u parnicama i postupcima nastalim u uobičajenom tijeku poslovanja. Uprava koristi procjene vjerojatnog ishoda pravnih postupaka te na dosljednoj osnovi priznaje rezerviranja za obveze Grupe koje proizlaze iz tih postupaka.

(iii) *Nadoknadivost potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja*

Nadoknativa vrijednost potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja procijenjena je po sadašnjoj vrijednosti budućih novčanih tokova diskontiranih po tržišnoj kamatnoj stopi na datum mjerenja. Kratkotrajna potraživanja bez navedene kamatne stope mjerena su prema iznosu originalnog računa ukoliko učinak diskontiranja nije značajan.

(iv) *Testiranje na umanjenje vrijednosti nematerijalne imovine*

Grupa provodi godišnje provjere goodwilla, brandova i prava zbog umanjenja vrijednosti. Oni su alocirani za potrebe testiranja umanjenja vrijednosti na jedinice stvaranja novca unutar poslovnih segmenata te im je neto knjigovodstvena vrijednost na dan izvještavanja kako slijedi:

	Mlinarstvo	Mljekarstvo	31. prosinca 2017. ukupno
Zaštitni znaci	120.000	-	120.000
Goodwill	-	-	-
Lista kupaca	4.030	-	4.030
Softver i ostala nematerijalna imovina	-	737	737
	124.767	-	124.767

Nadoknativa vrijednost jedinica stvaranja novca određena je izračunima vrijednosti u uporabi koji su bazirani na projekcijama novčanog toka temeljenim na financijskim planovima koje je odobrila Uprava i koji pokrivaju petogodišnje razdoblje.

Utvrđivanje umanjenja vrijednosti goodwilla nalaže procjenu vrijednosti u uporabi jedinica koje stvaraju novac na koje je goodwill raspoređen. Kod izračunavanja vrijednosti u uporabi, direktori trebaju procijeniti buduće novčane priljeve koji se očekuju iz jedinice koja stvara novac te odgovarajuću diskontnu stopu za izračunavanje sadašnje vrijednosti. Ako je ostvaren priljev novca niži od očekivanog, moguće je da je riječ o materijalno značajnim gubicima uslijed smanjene vrijednosti.

Knjigovodstvena vrijednost goodwilla na dan 31. prosinca 2017. godine iznosi 0 milijuna kuna (na dan 31. prosinca 2016. godine: 60 milijuna kuna).

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2016. godine

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I PROCJENE (NASTAVAK)

(iv) Testiranje na umanjenje vrijednosti nematerijalne imovine (nastavak)

Procjena umanjenja vrijednosti goodwilla

Goodwill se godišnje provjerava zbog umanjenja vrijednosti u skladu s računovodstvenom politikom. Nadoknadivi iznosi jedinica koje stvaraju novac utvrđeni su na osnovu izračuna vrijednosti u uporabi. Ovi izračuni zahtijevaju korištenje procjena (Bilješka 14).

U slučaju kad bi na dan 31. prosinca 2017. i 2016. godine diskontna i dugoročna stopa rasta bile drugačije od procjene Uprave, učinci na priznavanje umanjenja vrijednosti goodwilla bili bi kako slijedi:

Diskontna stopa - Budući novčani tokovi jedinica koje generiraju novac diskontiraju se korištenjem diskontne stope od 15% za zaštitne znakove. Za izračun su korišteni konstantni očekivani budući novčani tokovi.

Nematerijalna imovina osim softvera i ostale nematerijalne imovine nastala je kao rezultat akvizicije u segmentu mlinarstva. Grupa je na dan 31. prosinca 2017. godine provelo test na umanjenje vrijednosti goodwilla i zaštitnih znakova.

Provedenim testom utvrđeno je da postoje indikacije na umanjenje vrijednosti goodwilla koji je u cijelosti ispravljen.

(v) Korisni vijek uporabe nekretnina, postrojenja i opreme

Kao što je navedeno u bilješci 3.20, Grupa preispituje procijenjeni vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme na kraju svakog izvještajnog razdoblja.

(vi) Fer vrijednost imovine

Imovina koja se iskazuju po fer vrijednosti, vrednuje se na osnovu periodičnih procjena obavljenih od strane vanjskih nezavisnih procjenitelja.

5. PRIHODI OD PRODAJE

	u tisućama kuna	
	2017. godina	2016. godina
Prihodi od prodaje u zemlji	474.161	630.389
Prihodi od prodaje u inozemstvu	134.409	181.360
	608.570	811.749

Izvještajni segmenti sastavni su dio internih financijskih izvještaja. Interne financijske izvještaje redovito pregledava Uprava Grupe koja je i glavni donositelj poslovnih odluka te koja na osnovu njih ocjenjuje uspješnost poslovanja i donosi poslovne odluke.

Grupa prati svoje poslovanje kroz sljedeće poslovne segmente:

- Mlinarstvo
- Mljekarstvo
- Veleprodaja
- Ostalo

Analiza prihoda po vrsti djelatnosti

Slijedi analiza poslovnih prihoda poslovanja Grupe po izvještajnim segmentima koji su prikazani u skladu s MSFI 8 te usklada rezultata poslovanja po segmentima sa dobiti ili gubitkom od oporezivanja prikazanim u konsolidiranom izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Prikazani prihodi odnose se na prihode od prodaje i ostale prihode ostvarene prodajom vanjskim kupcima. Prodaja među izvještajnim segmentima eliminira se prilikom konsolidacije.

	u tisućama kuna	
	2017. godina	2016. godina
Veleprodaja	238.873	314.589
Mlinarstvo	192.906	277.428
Mljekarstvo	152.992	170.079
Ostalo	23.799	49.653
	608.570	811.749

Teritorijalna analiza prihoda od prodaje

Zemlja	u tisućama kuna	
	2017. godina	2016. godina
Hrvatska	474.164	630.389
Srbija	69.357	32.326
Bosna i Hercegovina	21.894	20.685
Slovenija	18.295	23.611
Italija	7.692	66.764
Mađarska	7.400	27.098
Makedonija	2.436	2.946
Crna Gora	3.038	2.330
Rumunjska	238	1.985
Ostale zemlje	4.056	3.615
	608.570	811.749

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

6. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	u tisućama kuna	
	2017. godina	2016. godina
Prihodi od subvencija	9.829	10.841
Prihodi s osnove prirasta stada	4.497	4.922
Prihod od naplate šteta	1.936	1.714
Inventurni viškovi	740	3.406
Naknadna odobrenja od dobavljača	612	5.077
Naknadno utvrđeni prihodi	552	1.220
Prihodi od prodaje dugotrajne imovine	289	634
Ostali poslovni prihodi	1.251	3.425
	19.706	31.239

Prihodi od naplate šteta se odnose na prihode od naplate šteta od osiguravajućih društava.

7. MATERIJALNI TROŠKOVI

Struktura materijalnih troškova je sljedeća:

	u tisućama kuna	
	2017. godina	2016. godina
Troškovi sirovina i materijala	253.612	312.392
Potrošena energija	15.186	24.566
Kalo, rasip, lom i kvar na zalihama	5.209	2.990
Trošak zaliha prodane stoke	659	1.216
Ostali materijalni troškovi	2.593	2.672
	277.259	343.836
<i>Nabavna vrijednost prodane robe</i>	228.918	308.144
Usluge prijevoza, telefona i pošte	20.425	30.718
Usluge održavanja i zaštite	5.787	5.883
Usluge zakupa i najma	3.861	4.507
Usluge na izradi proizvoda	2.973	2.395
Intelektualne usluge	2.474	2.136
Usluge kontrole kvalitete	1.489	1.667
Usluge promidžbe, sponzorstva	1.445	1.245
Ostali prodajni troškovi	652	1.311
Trošak dorade UHT mlijeka	474	2.596
Ostali vanjski troškovi	4.894	5.789
	44.474	58.247
	550.651	710.227

Ukupna naknada revizoru za 2017. godinu iznosi 582 tisuća kuna.

8. TROŠKOVI OSOBLJA

	u tisućama kuna	
	2017. godina	2016. godina
Neto plaće	25.808	27.728
Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	9.130	11.184
Doprinosi na plaće	6.017	6.691
	40.955	45.603

9. VRIJEDNOSNO USKLAĐENJE

	u tisućama kuna	
	2017. godina	2016. godina
Vrijednosno usklađenje goodwilla	60.379	-
Vrijednosno usklađenje zajmova i ulaganja u dionice	23.346	
Potraživanja od kupaca	16.377	1.072
Zaliha	-	2.111
Ostalih potraživanja	65.000	674
	165.102	3.857

Vrijednosno usklađenje ostalih potraživanja u 2017. godini odnosi se na regresne mjenice.

10. OSTALI TROŠKOVI

	u tisućama kuna	
	2017. godina	2016. godina
Bankovne usluge i troškovi platnog prometa	3.091	2.119
Premije osiguranja	2.570	2.498
Naknade troškova zaposlenima, darovi i pomoći	2.124	2.771
Doprinosi, članarine i druga davanja	1.213	1.161
Troškovi službenih putovanja	484	669
Patenti i licence	152	95
Ostali troškovi	661	530
	10.295	9.843

11. OSTALI POSLOVNI RASHODI

	u tisućama kuna	
	2017. godina	2016. godina
Naknadno odobreni cassa sconto	4.905	7.884
Kalo, rasip, lom i kvar na robi	2.785	1.126
Otpisi nenaplaćenih potraživanja	1.447	25
Neamortizirana vrijednost rashodovane imovine	1.183	1.426
Troškovi reprezentacije i darovanja	750	1.195
Kazne, penali, naknade šteta	537	534
Ostali poslovni rashodi	3.034	1.183
	14.641	13.373

Kategorija „Ostali poslovni rashodi“ sadržava gubitke iz usklade vrijednosti osnovnog stada, troškove uginuća i otpisa biološke imovine, troškove dopuštenih manjkova u proizvodnji i druge poslovne rashode.

12. FINANCIJSKI PRIHODI I RASHODI

Financijski prihodi

	u tisućama kuna	
	2017. godina	2016. godina
Pozitivne tečajne razlike	2.699	2.278
Kamate na dane zajmove	1.094	1.936
Dobici iz burzovnih transakcija	796	160
Zatezne kamate	205	675
Prihodi od dividendi	-	20
Ostali financijski prihodi	337	-
	5.130	5.069

Financijski rashodi

	u tisućama kuna	
	2017. godina	2016. godina
Kamate na kredite i zajmove	18.571	25.640
Diskontne kamate po mjenicama	3.186	4.494
Negativne tečajne razlike	2.747	1.878
Zatezne kamate	2.180	1.122
Gubici od usklade financijske imovine	-	31
Ostali financijski rashodi	33	173
	26.717	33.338

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

13. POREZ NA DOBIT*Porez na dobit priznat u dobit ili gubitak*

Porezni trošak/(prihod) obuhvaća:

	u tisućama kuna	
	2017. godina	2016. godina
Tekući porezni rashod	25	2.080
Odgođeni porezni prihod	-	(2.100)
Porezni trošak / (prihod)	25	(20)

Usklađenje efektivne porezne stope

Sljedeća tabela prikazuje uskladu troška poreza prikazanog u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti sa zakonskom poreznom stopom:

	u tisućama kuna	
	2017. godina	2016. godina
(Gubitak)/Dobit prije poreza iz poslovanja	(203.177)	4.898
Porez na dobit po stopi od 18% (u 2016. godini 20%)	(36.572)	980
Porezni učinak konsolidacijskih usklada	1	7
Učinak neoporezivih prihoda	(47)	(40)
Učinak porezno nepriznatih rashoda	28.921	1.609
Učinak poticaja (istraživanje i razvoj, obrazovanje i dr.)	(7)	(12)
Učinak neiskorištenih poreznih gubitaka i poreznih prijeboja koji nisu priznati kao odgođena porezna imovina	(7.704)	(6.800)
Porezni rashod iz aktivnih dijelova poslovanja priznat u dobit i gubitak	-	2.080
Porezni prihod iz aktivnih dijelova poslovanja priznat u dobit i gubitak	-	(2.100)
Efektivna porezna stopa	-	0%

Odgođena porezna imovina i odgođene porezne obveze

Analiza odgođene porezne imovine i odgođenih poreznih obveza iskazanih u Konsolidiranom izvještaju o financijskom položaju:

	u tisućama kuna	
	2017. godina	2016. godina
Odgođena porezna imovina	2.100	2.100
Odgođene porezne obveze	(13.196)	(15.390)
	(11.096)	(13.290)

Odgođena porezna imovina prikazana je u Konsolidiranom izvještaju o financijskom položaju kako slijedi:

	u tisućama kuna	
	31. prosinca 2017. godina	31. prosinca 2016. godina
Stanje 1. siječnja	2.100	-
Priznavanje odgođene porezne imovine	-	2.100
	2.100	2.100

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

13. POREZ NA DOBIT (NASTAVAK)

Odgođena porezna imovina proizlazi iz sljedećeg:

2017. godina	u tisućama kuna		
	Početno stanje	U korist / na teret izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti	Završno stanje
Porezni gubitak	2.100	-	2.100
Odgođena porezna imovina	2.100	-	2.100

Neiskorišteni porezni gubici

U skladu s poreznim propisima Grupa na dan 31. prosinca 2017. godine ima prenosive porezne gubitke u iznosu od 64.824 tisuća kuna (na dan 31. prosinca 2016. godine imalo je prenosive porezne gubitke u iznosu od 31.679 tisuća kuna). Navedeni porezni gubici prenosivi su 5 godina unaprijed od godine nastanka poreznog gubitka.

Odgođena porezna imovina je priznata samo u mjeri iznosa poreznih gubitaka koji se očekuju da će biti iskorišteni u budućim razdobljima. Odgođena porezna imovina priznata je prvi puta u 2016. godini u iznosu od 2.100 tisuća kuna.

Odgođene porezne obveze proizlaze iz sljedećeg:

2017. godina	u tisućama kuna		
	Početno stanje	Kroz zadržanu dobit	Završno stanje
Amortizacija revalorizacije	15,390	(2.194)	13.196
Odgođena porezna obveza	15,390	(2.194)	13.196

2016. godina	u tisućama kuna		
	Početno stanje	Kroz zadržanu dobit	Završno stanje
Amortizacija revalorizacije	16,118	(728)	15,390
Odgođena porezna obveza	16,118	(728)	15,390

Kretanje odgođene porezne obveze

	u tisućama kuna	
	31. prosinca 2017. godina	31. prosinca 2016. godina
Stanje 1. siječnja	15.390	16.118
Smanjenje	(2.194)	(728)
	13.196	15.390

U skladu s propisima Republike Hrvatske, Porezna uprava može u bilo koje doba pregledati knjige i evidencije društava u Hrvatskoj u razdoblju od tri godine nakon isteka godine u kojoj je porezna obveza iskazana, te može uvesti dodatne porezne obveze i kazne. Uprava Grupe nije upoznata s okolnostima koje bi mogle dovesti do potencijalnih značajnih obveza u tom pogledu.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

14. NEMATERIJALNA IMOVINA

Kretanje nematerijalne imovine u toku 2017. godine

	Goodwill	Zaštitni znaci, koncesije, licence, robne i uslužne marke	Lista kupaca	Softver i ostala prava	UKUPNO
<u>Nabavna vrijednost</u>					
Stanje 1. siječnja 2017.	60.379	120.000	10.000	4.044	194.423
Povećanja	-	-	-	163	163
Prodaja / otpis	-	-	-	(71)	(71)
Stanje 31. prosinca 2017.	60.379	120.000	10.000	4.136	194.515
<u>Ispravak vrijednosti</u>					
Stanje 1. siječnja 2017.	-	-	4.304	3.034	7.338
Trošak amortizacije	-	-	1.666	435	2.101
Prodaja / otpis	-	-	-	(71)	(71)
Umanjenje vrijednosti	60.379	-	-	-	60.379
Stanje 31. prosinca 2017.	60.379	-	5.970	3.398	69.748
Sadašnja vrijednost 1. siječnja 2017.	60.379	120.000	5.696	1.010	187.085
Sadašnja vrijednost 31. prosinca 2017.	-	120.000	4.030	737	124.767

Nematerijalna imovina u vrijednosti 120.000 tisuća kuna (2016. godine: 120.000 tisuća kuna) založena je kao garancija za kreditne obveze Grupe (bilješka 24).

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

14. NEMATERIJALNA IMOVINA (NASTAVAK)

Kretanje nematerijalne imovine u toku 2016. godine

	Goodwill	Zaštitni znaci, koncesije, licence, robne i uslužne marke	Lista kupaca	Softver i ostala prava	UKUPNO
u tisućama kuna					
<u>Nabavna vrijednost ili revalorizacija</u>					
Stanje 1. siječnja 2016.	60.379	120.000	10.000	3.749	194.128
Povećanja	-	-	-	295	295
Stanje 31. prosinca 2016.	60.379	120.000	10.000	4.044	194.423
<u>Ispravak vrijednosti</u>					
Stanje 1. siječnja 2015.	-	-	2.638	2.615	5.253
Trošak amortizacije	-	-	1.666	419	2.085
Stanje 31. prosinca 2016.	-	-	4.304	3.034	7.338
Sadašnja vrijednost 1. siječnja 2016.	60.379	120.000	7.362	1.134	188.875
Sadašnja vrijednost 31. prosinca 2016.	60.379	120.000	5.696	1.010	187.085

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

Granolio Grupa, Zagreb

15. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

Kretanje nekretnina, postrojenja i opreme u toku 2017. godine

	Zemljište		Građevinski objekti		Postrojenja i oprema		Alati, pogonski inventar i transportna imovina		Biološka imovina		Predujmovi za materijalnu imovinu		Ostala materijalna imovina		Materijalna imovina u pripremi		Ulaganja u nekretnine		UKUPNO	
																				u tisućama kuna
<u>Nabavna vrijednost ili revalorizacija</u>																				
Stanje 1. siječnja 2017.	27.668	350.610	208.294	13.661	16.303	260	183	21.777	432	639.188										
Povećanja	127	97	1.657	435	-	123	-	5.156	-	7.594										
Umanjenja vrijednosti	(4.114)	-	-	-	-	-	-	(8.913)	-	(13.026)										
Transfer	-	3.495	3.211	701	-	-	-	(7.407)	-	-										
Prirodni prirast	-	-	-	-	4.300	-	-	-	-	-										
Reklasifikacija	-	-	-	-	-	(28)	-	28	-	4.300										
Prodaja	(71)	-	(5)	(1.374)	(2.315)	-	-	-	-	-										
Otpis	-	-	(652)	(2)	(2.428)	-	-	(204)	-	(3.765)										
Stanje 31. prosinca 2017.	23.610	354.203	212.504	13.421	15.859	355	183	10.437	432	631.004										
<u>Ispravak vrijednosti</u>																				
Stanje 1. siječnja 2017.	-	120.120	140.617	10.363	5.676	-	100	-	-	276.876										
Amortizacija	-	8.240	14.125	1.378	2.102	-	2	-	-	25.847										
Prodaja	-	-	(382)	(1.265)	(1.102)	-	-	-	-	(2.749)										
Otpis	-	-	(240)	(4)	(927)	-	-	-	-	(1.170)										
Amortizacija revalorizacije	-	2.517	1.442	30	-	-	-	-	-	3.989										
Stanje 31. prosinca 2017.	-	130.878	155.561	10.503	5.748	-	102	-	-	302.792										
<u>Sadašnja vrijednost</u>																				
1. siječnja 2017.	27.668	230.490	67.677	3.298	10.627	260	83	21.777	432	362.312										
Sadašnja vrijednost 31. prosinca 2017.	23.610	223.325	56.943	2.918	10.111	355	81	10.437	432	328.212										

Materijalna imovina u vrijednosti 204.071 tisuća kuna (2016. godine: 281.580 tisuća kuna) založena je kao garancija za kreditne obveze Grupe (bilješka 25).

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

15. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (NASTAVAK)

Kretanje nekretnina, postrojenja i opreme u toku 2016. godine

	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Alati, pogonski inventar i transportna imovina	Biološka imovina	Predujmovi za materijalnu imovinu	Ostala materijalna imovina	Materijalna imovina u pripremi	Ulaganja u nekretnine	UKUPNO
Nabavna vrijednost ili revalorizacija										
Stanje 1. siječnja 2016.	27.363	343.876	203.087	15.697	17.570	326	183	24.523	4.458	637.083
Povećanja	305	1.378	2.531	1.491	-	484	-	12.241	-	18.430
Transfer	-	5.356	9.387	532	-	-	-	(15.275)	-	-
Prirodni prirast	-	-	-	-	4.769	-	-	-	-	-
Reklasifikacija	-	-	-	-	-	(550)	-	550	-	4.769
Prodaja	-	-	(6.426)	(4.048)	(3.938)	-	-	(262)	(4.026)	(18.700)
Otpis	-	-	(285)	(11)	(2.098)	-	-	-	-	(2.394)
Stanje 31. prosinca 2016.	27.668	350.610	208.294	13.661	16.303	260	183	21.777	432	639.188
Ispravak vrijednosti										
Stanje 1. siječnja 2016.	-	109.768	129.179	12.646	6.170	-	98	-	1.606	259.467
Amortizacija	-	7.835	13.898	1.261	2.068	-	2	-	64	25.128
Reklasifikacija	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prodaja	-	-	(3.626)	(3.564)	(1.671)	-	-	-	(1.670)	(10.531)
Otpis	-	-	(276)	(10)	(891)	-	-	-	-	(1.177)
Amortizacija revalorizacije	-	2.517	1.442	30	-	-	-	-	-	3.989
Stanje 31. prosinca 2016.	-	120.120	140.617	10.363	5.676	-	100	-	-	276.876
Sadašnja vrijednost										
1. siječnja 2016.	27.363	234.108	73.908	3.051	11.400	326	85	24.523	2.852	377.616
Sadašnja vrijednost 31. prosinca 2016.	27.668	230.490	67.677	3.298	10.627	260	83	21.777	432	362.312

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

16. DUGOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA

(a) Udjeli po fer vrijednosti kroz dobit i gubitak

	u tisućama kuna	
	31. prosinca 2017. godine	31. prosinca 2016. godine
Zagrebačke pekarnice Klara d.d., Zagreb	12.949	19.925
Prehrana trgovina d.d., Zagreb	536	536
Poljoprivredna zajednica Zabara	10	10
Žitozajednica d.o.o., Zagreb	1	1
	13.496	20.472

Učešće u vlasničkoj strukturi

	31. prosinca 2017. godine	31. prosinca 2016. godine
Zagrebačke pekarnice Klara d.d., Zagreb	18,25%	18,25%
Prehrana trgovina d.d., Zagreb	11,48%	11,48%
Poljoprivredna zajednica Zabara	12,75%	12,75%
Žitozajednica d.o.o., Zagreb	2,08%	2,08%

(b) Dani dugoročni zajmovi, depoziti i slično

	u tisućama kuna	
	31. prosinca 2017. godine	31. prosinca 2016. godine
Zajmovi pravnim osobama	-	5.668
Zajmovi fizičkim osobama	259	479
Depoziti	137	404
	396	6.551

Kretanje dugoročnih zajmova u toku godine prikazano je unutar bilješke 19.

17. ZALIHE

	u tisućama kuna	
	31. prosinca 2017. godine	31. prosinca 2016. godine
Gotovi proizvodi	33.252	29.038
Sirovine	23.586	24.363
Trgovačka roba	9.131	28.403
Proizvodnja u tijeku	8.376	8.882
Predujmovi za zalihe	85	16
	74.430	90.702

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

18. POTRAŽIVANJA OD KUPACA, POTRAŽIVANJA OD DRŽAVE I DRUGIH INSTITUCIJA I OSTALA POTRAŽIVANJA

a) Potraživanja od kupaca i povezanih osoba

	u tisućama kuna	
	31. prosinca 2017. godine	31. prosinca 2016. godine
Kupci u zemlji	126.273	143.759
Potraživanja od kooperanata	16.255	28.347
Kupci u inozemstvu	9.330	19.887
Ispravak vrijednosti kupaca i kooperanata	(39.387)	(24.851)
	112.471	167.142

Potraživanja od kooperanata odnose se na robne zajmove u repromaterijalu za sjetvu dane poljoprivrednicima koji su istovremeno i dobavljači sirovina za proizvodnju i trgovačke robe.

Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca

	u tisućama kuna	
	2017. godina	2016. godina
Stanje na dan 1. siječnja	24.851	25.264
Povećanje – potraživanja od kupaca	16.153	1.027
Otpis ispravljenih potraživanja	(1.163)	(466)
Naplata vrijednosno usklađenih potraživanja i potraživanja od kooperanata	(454)	(974)
Stanje na dan 31. prosinca	39.387	24.851

Starosna analiza dospjelih potraživanja od kupaca kod kojih nije proveden ispravak vrijednosti prikazana je u sljedećoj tablici:

	u tisućama kuna	
	31. prosinca 2017. godine	31. prosinca 2016. godine
Nedospjelo	69.548	94.228
0 - 90 dana	17.757	58.780
91 - 180 dana	5.124	5.956
181 - 360 dana	15.051	2.402
> 360 dana	4.992	5.776
	112.471	167.142

Grupa je provela test na umanjenje vrijednosti svih potraživanja od kupaca i potraživanja od kooperanata, te je procijenilo da su potraživanja od kupaca i kooperanata, na dan 31. prosinca 2017. godine iskazana u razredu starijih od 360 dana, naplativa.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

18. POTRAŽIVANJA OD KUPACA, POTRAŽIVANJA OD DRŽAVE I DRUGIH INSTITUCIJA I OSTALA POTRAŽIVANJA (NASTAVAK)**b) Potraživanja od države i drugih institucija**

	u tisućama kuna	
	31. prosinca 2017. godine	31. prosinca 2016. godine
Potraživanja za poticaje	4.639	5.745
Potraživanja za PDV	1.436	4.792
Predujmovi poreza na dobit	2.251	215
Ostala potraživanja od države i drugih institucija	385	112
	8.711	10.864

c) Ostala potraživanja

	u tisućama kuna	
	31. prosinca 2017. godine	31. prosinca 2016. godine
Potraživanja po regresnom faktoringu	20.000	106.100
Potraživanja po cesijama i kompenzacijama	780	2.676
Potraživanja za kamate	1.616	1.885
Dani predujmovi	2.671	1.718
Potraživanja od osiguravajućih društava	1.277	1.148
Ostala potraživanja	262	151
	26.607	113.678

Potraživanja po regresnom faktoringu u vrijednosti 20.000 tisuća kuna (2016: 106.100 tisuća kuna) odnose se na potraživanja temeljem mjenica s regresnim pravom, eskontiranih kod faktoring društava. Više detalja prikazano u bilješci 25d.

19. KRATKOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA**a) Ulaganja u vrijednosne papire**

	u tisućama kuna	
	31. prosinca 2017. godine	31. prosinca 2016. godine
Ulaganja u mjenice	178	182
Ulaganja u dionice po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-	700
	178	882

b) Dani zajmovi, depoziti i slično

	u tisućama kuna	
	31. prosinca 2017. godine	31. prosinca 2016. godine
Dani zajmovi pravnim osobama	12.913	5.637
Dani kratkoročni zajmovi fizičkim osobama	531	978
Dani depoziti	55	42
Dani zajmovi, depoziti i slično	13.499	6.657
Dani zajmovi povezanim osobama	14.676	20.559
	28.353	28.098

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

19. KRATKOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA (NASTAVAK)

Kretanje potraživanja po danim zajmovima u 2017. godini

	1. siječnja 2017. godine	Povećanje danih zajmovima	Otpis/ vrijednosno usklađenje danih zajmova	Naplata danih zajmova	Prijenos dijela dug. zajmova u krat. zajmове i obratno	Obracunate tečajne razlike	31. prosinca 2017. godine
Dani dugoročni zajmovi							
Dani dugoročni zajmovi trgovačkim društvima	5.668	-	-	(5.555)	-	(113)	-
Dani dugoročni zajmovi fizičkim osobama	479	-	(148)	-	(71)	(1)	259
Ukupno dugoročni zajmovi	6.147	-	(148)	(5.555)	(71)	(114)	259
Dani zajmovi povezanim osobama	20.559	-	(5.793)	(90)	-	-	14.676
Dani zajmovi trgovačkim društvima	5.637	21.275	(9.876)	(4.124)			12.913
Dani zajmovi fizičkim osobama	978	662	(554)	(625)	71	(2)	531
Ukupno kratkoročni zajmovi	27.174	21.937	(16.223)	(4.839)	71	(2)	28.120
UKUPNO	33.321	21.937	(16.371)	(10.394)	-	(116)	28.379

u tisućama kuna

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

19. KRATKOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA (NASTAVAK)

Kretanje potraživanja po danim zajmovima u 2016. godini

	u tisućama kuna							
	1. siječnja 2016. godine	Povećanje danih zajmovima	Prijenos s potraživanja na financijsku imovinu	Otpis/ vrijednosno uskladenje danih zajmova	Naplata danih zajmova	Prijenos dijela dug. zajmova u krat. zajmove i obratno	Obračunate tečajne razlike	31. prosinca 2016. godine
Dani dugoročni zajmovi								
Dani dugoročni zajmovi trgovačkim društvima	8.271	-	-	-	-	(2.508)	(95)	5.668
Dani dugoročni zajmovi fizičkim osobama	550	-	-	-	(8)	(60)	(3)	479
Ukupno dugoročni zajmovi	8.821	-	-	-	(8)	(2.568)	(98)	6.147
Kratkoročni zajmovi i kratkoročni dio dugoročnih zajmova								
Dani zajmovi povezanim osobama	20.121	650	-	-	(212)	-	-	20.559
Dani zajmovi trgovačkim društvima	8.045	80.686	137	-	(85.717)	2.508	(22)	5.637
Dani zajmovi fizičkim osobama	861	750	-	(60)	(628)	60	(5)	978
Ukupno kratkoročni zajmovi	29.027	82.086	137	(60)	(86.557)	2.568	(27)	27.174
UKUPNO	37.848	82.086	137	(60)	(86.565)	-	(125)	33.321

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

20. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

	u tisućama kuna	
	31. prosinca 2017. godine	31. prosinca 2016. godine
Računi u bankama - kunski	3.506	8.468
Računi u bankama - devizni	97	1.032
Novac u blagajni	2	2
Kratkoročni depoziti u bankama	-	227
	3.605	9.729

21. PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI

	u tisućama kuna	
	31. prosinca 2017. godine	31. prosinca 2016. godine
Unaprijed plaćeni troškovi	1.279	4.601
	1.279	4.601

Kretanje troškova budućeg razdoblja tijekom godine bilo je kako slijedi:

	u tisućama kuna	
	2017. godina	2016. godina
Stanje na dan 1.1.	4.601	5.005
Povećanje unaprijed plaćenih troškova	1.280	168
Smanjenje unaprijed plaćenih troškova	(4.602)	(572)
Stanje na dan 31.12.	1.279	4.601

22. KAPITAL I REZERVE

Kapital predstavlja vlastita trajna sredstva za poslovanje. Obuhvaća temeljnu dioničku glavnica, zajedno sa zakonskim rezervama, revalorizacijskim rezervama, zadržanom dobiti i gubitkom tekuće godine.

Odlukom Skupštine društva u 2012. godini Granolio d.o.o. preoblikovan je u dioničko društvo izdavanjem redovnih dionica. Temeljni kapital društva u iznosu od 5.000.000 kuna podjeljen je na 500.000 redovnih dionica serije "A", od kojih svaka ima nominalni iznos 10 kn.

Preoblikovanje društva upisano je u registar Trgovačkog suda u Zagrebu 21. veljače 2012. godine.

Odlukom Skupštine temeljni kapital Društva povećan je pretvorbom zadržane dobiti s iznosa od 5.000.000 kuna za iznos od 7.000.000 kuna na iznos od 12.000.000 kuna. Temeljni kapital povećan je izdavanjem redovnih dionica nominalne vrijednosti 10 kn, koje preuzimaju dioničari srazmjerno njihovom udjelu u dotadašnjem temeljnom kapitalu Društva. Povećanje temeljnog kapitala upisano je u registar Trgovačkog suda u Zagrebu 28. rujna 2011. godine.

Odlukom glavne skupštine od 2. rujna 2014. godine temeljni kapital povećan je s iznosa od 12.000.000,00 kuna za iznos od 7.016.430,00 kuna na iznos od 19.016.430,00 kuna. Temeljem javnog poziva za upis novih dionica temeljni kapital povećan je uplatama u novcu izdavanjem novih 701.643 redovnih dionica na ime, pojedinačnog nominalnog iznosa od 10,00 kuna, u nematerijaliziranom obliku po jedinstvenoj konačnoj cijeni izdanja za jednu novu dionicu od 134,00 kune. Društvo je provelo javni poziv za upis novih dionica, i to njih najmanje 671.642 do najviše 789.157. Upis je proveden od 25. do 27. studenog 2014. godine.

Na dan 31. prosinca 2017. godine upisani kapital u sudskom registru iznosi 19.016.430 kuna. Ukupan broj dionica iznosi 1.901.643. Nominalna vrijednost jedne dionice iznosi 10 kuna. Rezultat prodaje dionica putem javne ponude je i kapitalna dobit koja, umanjena za troškove dokapitalizacije, na dan 31. prosinca 2017. godine iznosi 84.187 tisuća kuna.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

22. KAPITAL I REZERVE (NASTAVAK)

Na dan 31. prosinca 2017. godine vlasnička struktura temeljnog kapitala bila je kako slijedi, pri čemu prvih 10 dioničara na dan 31. prosinca 2017. godine posjeduju 95,22% dionica:

	31. prosinca 2017. godine		31. prosinca 2016. godine	
	Broj dionica u tisućama	% vlasništva	Broj dionica u tisućama	% vlasništva
Hrvoje Filipović	1.105	58,11%	1.105	58,11%
HOK - osiguranje d.d.	221	11,61%	67	3,53%
Addiko bank d.d./PBZ.CO. Obvezni mirovinski fond- kategorija B	150	7,89%	150	7,89%
Societe Generale-Splitska banka d.d./Erste plavi OMF kategorija B	149	7,83%	149	7,85%
C.I.M Banque	100	5,26%		
Primorska banka d.d. Rijeka/Zbirni račun klijenata privatnog bankarstva - DF	38	2,00%	61	3,21%
Capturis d.o.o.	25	1,31%		
Addiko bank d.d./SZAIF d.d.	9	0,47%	27	1,42%
Splitska banka d.d./KD Viktoria fond	7	0,37%	-	-
HPB d.d./ HPB Global – OIF s javnom ponudom	7	0,37%	-	-
Ostali	91	4,78%	343	18%
	1.902	100,00%	1.902	100,00%

23. NEKONTROLIRAJUĆI UDJELI

	u tisućama kuna	
	31. prosinca 2017. godine	31. prosinca 2016. godine
Temeljni kapital	72.368	72.368
Zadržana dobit	(12.398)	(13.738)
Dobit/(gubitak) razdoblja	(1.149)	2.512
	58.359	61.142

24. OBVEZE PREMA BANKAMA I DRUGIM FINANCIJSKIM INSTITUCIJAMA

	31. prosinca 2017. godine	u tisućama kuna 31. prosinca 2016. godine
<u>Dugoročne obveze</u>		
Kreditni banaka	69.252	333.204
Financijski leasing	2.624	2.750
	71.876	335.954
<u>Kratkoročne obveze</u>		
Kreditni banaka	364.943	133.347
Financijski leasing	1.568	1.731
Obveze za preuzeta plaćanja temeljem ugovora o cesiji, asignaciji i preuzimanjem duga	-	1.500
	366.511	136.578
	438.386	472.532

Sažeti pregled kreditnih uvjeta

Dugoročne obveze prema kreditnim institucijama odnose se na kredite komercijalnih banaka i kredite iz Programa IPARD, SAPA kao i programa IBRD-a .

Dugoročni krediti odobreni su u eurima i hrvatskim kunama. Dio tih kredita odnosi se na financiranje rekonstrukcije i modernizacije proizvodnih pogona za proizvodnju sireva te financiranje trajnih obrtnih sredstva.

Granolio d.d. je krajem 2016. godine potpisao je aneks ugovora o klupskom kreditu (od 31. srpnja 2015. godine) kojim je izmijenjena dinamika otplate tranše B uz još neke uvjete koji su promijenjeni u korist Društva. Klupski kredit osiguran je i udjelima u ovisnim društvima Žitar d.o.o. i Zdenka – mliječni proizvodi d.o.o. Dugoročni klupski kredit odobren je u hrvatskim kunama.

Nakon otvaranja predstečajne nagodbe klupski kredit proglašen je od strane kluba banaka dospjelim te je u financijskim izvještajima na dan 31.12.2017. godine klasificiran kao kratkoročni kredit.

Dio dugoročnih financijskih leasinga, koji dopijeva do 31. prosinca 2018. godine iznosi 1.675 tisuća kuna i iskazan je na poziciji kratkoročnih obveza.

Preostale obveze u saldu dopijevaju u razdoblju od 31. prosinca 2018. godine do kolovoza 2025. godine.

Dobiveni kratkoročni krediti namijenjeni su financiranju tekuće likvidnosti i financiranju otkupa pšenice. Vrijednost materijalne imovine opterećene hipotekom na kreditna zaduženja kod banaka na dan 31. prosinca 2017. godine iznosila je 456.792 tisuća kuna (na dan 31. prosinca 2016. godine: 483.968 tisuća kuna) koje se odnose na:

Hipoteke Granolio d.d., Zagreb:

1. Materijalna imovina: 117.848 tisuća kuna
2. Nematerijalna imovina: 120.000 tisuća kuna
3. Udjeli u Zdenci i Žitaru: 82.388 tisuća kuna

Ukupna vrijednost imovine opterećene hipotekom: 320.236 tisuća kuna

Zdenka – mliječni proizvodi d.o.o., Veliki Zdenci- vrijednost materijalne imovine opterećene hipotekom: 38.633 tisuća kuna

Žitar d.o.o., Donji Miholjac - vrijednost materijalne imovine opterećene hipotekom: 47.591 tisuća kuna

Prerada žitarica d.o.o. - vrijednost materijalne imovine opterećene hipotekom: 20.674 kuna

Zdenačka farma d.o.o. - vrijednost materijalne imovine opterećene hipotekom: 29.658 kuna

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

24. OBVEZE PREMA BANKAMA I DRUGIM FINANCIJSKIM INSTITUCIJAMA (NASTAVAK)

Kretanje obveza prema bankama i drugim financijskim institucijama za 2017. godinu:

	Početno stanje 1. siječnja 2017.	Povećanje obveza po kreditima	Otplata glavnice kredita	Prijenos dijela dugoročnih kredita u kratkoročne kredite	Obračunate tečajne razlike	Završno stanje 31. prosinca 2017.	u tisućama kuna
Dugoročni krediti							
Dugoročni krediti od banaka	333.204	24.071		(287.780)	(243)	69.252	
Dugoročne obveze iz financijskog najma	2.750	2.049	(474)	(1.675)	(26)	2.624	
Ukupno dugoročni krediti	335.954	26.120	(474)	(289.455)	(269)	71.876	
Kratkoročni krediti							
Kratkoročni krediti od banaka	133.347	13.273	(69.158)	287.780	(299)	364.943	
Obveze za preuzeta plaćanja temeljem ugovora o cesiji, asignaciji i preuzimanjem duga	1.500	3.438	(4.938)	-	-	-	
Kratkoročni dio leasing ugovora	1.731	-	(1.842)	1.675	3	1.567	
Ukupno kratkoročni krediti	136.578	16.710	(75.973)	289.455	(296)	366.511	
UKUPNO	472.532	42.831	(76.411)	-	(565)	438.387	

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

24. OBVEZE PREMA BANKAMA I DRUGIM FINANCIJSKIM INSTITUCIJAMA (NASTAVAK)

	Početno stanje 1. siječnja 2016.	Povećanje obveza po kreditima	Otplata glavnice kredita	Prijenos dijela		Završno stanje 31. prosinca 2016.
				dugoročnih kredita u	Obračunate tečajne razlike	
Dugoročni krediti						
Dugoročni krediti od banaka	364.466			(30.618)	(644)	333.204
Dugoročne obveze iz financijskog najma	2.458	3.094	(935)	(1.833)	(34)	2.750
Ukupno dugoročni krediti	366.924	3.094	(935)	(32.451)	(678)	335.954
Kratkoročni krediti						
Kratkoročni krediti od banaka	91.973	154.280	(143.572)	30.618	48	133.347
Obveze za preuzeta plaćanja temeljem ugovora o cesiji, asignaciji i preuzimanjem duga	1.500	12.268	(12.268)	-	-	1.500
Kratkoročni dio leasing ugovora	2.569		(2.675)	1.833	4	1.731
Ukupno kratkoročni krediti	96.042	166.548	(158.515)	32.451	52	136.578
UKUPNO	462.966	169.642	(159.450)	-	(626)	472.532

u tisućama kuna

Dospjeće bankovnih kredita i financijskih najmova prikazano je kako slijedi:

	31. prosinca 2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	od 2022. godine
Banke u zemlji	434.195	364.943	15.079	12.189	12.350	29.634
Financijski najam	4.194	1.568	1.275	882	374	95
	438.386	366.511	16.354	13.071	12.724	29.729

u tisućama kuna

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

24. OBVEZE PREMA BANKAMA I DRUGIM FINANCIJSKIM INSTITUCIJAMA (NASTAVAK)

Stanje kredita u stranoj valuti (EUR) prikazano je u sljedećoj tablici:

	31. prosinca 2017. godine	31. prosinca 2016. godine
Granolio d.d., Zagreb	2.497	2.487
Žitar d.o.o., Donji Miholjac	5.837	7.552
Zdenka-mliječni proizvodi d.o.o., Veliki Zdenci	3.348	2.690
Zdenačka farma d.o.o., Veliki Zdenci	3	51
	11.685	12.780

25. KRATKOROČNE OBVEZE

(a) Obveze prema dobavljačima

	31. prosinca 2017. godine	31. prosinca 2016. godine
		u tisućama kuna
Dobavljači u zemlji	86.736	90.805
Dobavljači u inozemstvu	15.869	12.245
Obveze za nefakturiranu robu	-	24
	102.605	103.074

Starosna struktura obveza prema dobavljačima na dan 31. prosinca 2016. godine:

	31. prosinca 2017. godine	31. prosinca 2016. godine
		u tisućama kuna
Nedospjelo	26.045	40.011
0 - 90 dana	23.930	51.928
91 - 180 dana	13.378	6.020
181 - 360 dana	33.759	2.537
> 360 dana	5.493	2.578
	102.605	103.074

(b) Obveze po vrijednosnim papirima

Obveze po vrijednosnim papirima iznose 46.741 kuna (31. prosinca 2016: 39.770 kuna). Obveze po vrijednosnim papirima se većinom odnose na obveze za dane mjenice.

(c) Obveze za poreze, doprinose i slična davanja

	31. prosinca 2017. godine	31. prosinca 2016. godine
		u tisućama kuna
Obveze za PDV	2.557	5.018
Porezi i doprinosi iz i na plaće	1.124	1.444
Obveze za porez na dobit	25	91
Ostale obveze za poreze i doprinose	309	277
	4.014	6.830

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

25. KRATKOROČNE OBVEZE (NASTAVAK)

(d) Ostale kratkoročne obveze

	u tisućama kuna	
	31. prosinca 2017. godine	31. prosinca 2016. godine
Obveze po regresnom faktoringu	65.000	106.100
Ostale kratkoročne obveze	3.626	527
	68.626	106.627

Obveze temeljem regresnog prava iz faktoring poslova u iznosu od 65.000 tisuća kuna (2016:106.100 tisuća kuna) prema grupi kupaca kod koje je nakon datuma izvještavanja započeo proces potencijalne reorganizacije i promjene poslovnog modela.

Mjenice primljene od	Mjenice eskontirane kod	31. prosinca 2017. godine	31. prosinca 2016. godine
Agrokor-trgovina d.o.o.	Erste factoring d.o.o.	65.000	65.000
Velpro-centar d.o.o.	C.I.M. Banque, Geneva, CH	-	20.000
Agrokor-trgovina d.o.o.	Erste factoring d.o.o.	-	15.000
Konzum d.d.	Raiffeisen factoring d.o.o.	-	6.000
Brodokomerc nova d.o.o.	Slatinska banka d.d.	-	100
		65.000	106.100

26. ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEG RAZDOBLJA

	u tisućama kuna	
	31. prosinca 2017. godine	31. prosinca 2016. godine
Prihod budućeg razdoblja	12.612	12.223
Odgođeno plaćanje troškova	767	582
	13.379	12.805

Kretanje prihoda budućeg razdoblja tijekom godine bilo je kako slijedi:

	u tisućama kuna	
	2017. godina	2016. godina
Stanje na dan 1.1.	12.223	13.801
Kretanje tijekom godine	389	1.578
Stanje na dan 31.12.	12.612	12.223

Kretanje odgođenog plaćanja troškova tijekom godine bilo je kako slijedi:

	u tisućama kuna	
	2017. godina	2016. godina
Stanje na dan 1.1.	582	553
Kretanje tijekom godine	186	29
Stanje na dan 31.12.	768	582

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

27. PREUZETE OBVEZE

Na dan 31. prosinca 2017. godine Grupa ima obveze po ugovorima o operativnom leasingu za nabavku dugotrajne materijalne imovine u ukupnoj vrijednosti 4.210 tisuća kuna, te obveze po ugovorima o zakupninama u ukupnoj vrijednosti 5.533 tisuća kuna, koje još nisu realizirane niti su iskazane u izvještaju o financijskom položaju.

Ugovoreno plaćanje obveza po operativnom leasingu za korištenje prijevoznih sredstava i proizvodne opreme te obveza po ugovorenim zakupninama prikazano je kako slijedi:

	u tisućama kuna					
	31. prosinca 2017. godine	2018. godina	2019. godina	2020. godina	2021. godina	od 2022. godine
Operativni najam	1.393	828	313	142	91	18
Zakupnine	12.794	1.479	614	566	558	9.576
	14.187	2.307	927	708	649	9.594

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

28. TRANSAKCIJE S POVEZANIM OSOBAMA

	Imovina		Obveze	
	Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	Dani zajmovi	Dugoročne obveze	Kratkoročne obveze
	u tisućama kuna 31. prosinca 2017. godine			
Stan arka d.o.o.	160	8.867	-	-
Ključno rukovodstvo	333	5.809	-	-
	493	14.676	-	-

	Imovina		Obveze	
	Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	Dani zajmovi	Dugoročne obveze	Kratkoročne obveze
	u tisućama kuna 31. prosinca 2016. godine			
Stan arka d.o.o.	169	14.660	-	-
Ključno rukovodstvo	162	5.899	-	-
	331	20.559	-	-

Ključni menadžment Grupe sastoji se od članova Uprave društva Granolio d.d. i direktora ovisnih društava.

Naknade isplaćene ključnom menadžmentu u toku 2017. godine iznose 2.823 tisuće kuna (u 2016. godini: 3.552 tisuće kuna).

Tijekom 2017. godine isplaćeno je 252 tisuće kuna naknada članovima Nadzornog odbora (u 2016. godini: 252 tisuća kuna).

Prihodi i rashodi za godine koje završavaju na 31. prosinca 2017. i 31. prosinca 2016., koji proizlaze iz transakcija s povezanim osobama, bili su kako slijedi:

	2017. godina		2016. godina	
	Prihodi	Rashodi	Prihodi	Rashodi
	u tisućama kuna			
Stan arka d.o.o.	78	-	81	-
Ključno rukovodstvo	165	485	165	-
	243	485	246	-

29. ZARADA PO DIONICI

	31. prosinca 2017. godine	31. prosinca 2016. godine
(Gubitak) / dobit raspoređen Grupi	(201.662)	2.406

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

Ponderirani prosječni broj dionica za izračun osnovne zarade po dionici

---

1.901.643	1.901.643
-----------	-----------

(Gubitak) / Zarada po dionici u kunama i lipama

(106,05)	1,27
----------	------

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

30. UPRAVLJANJE RIZICIMA

30.1. Financijski rizici

Upravljanje rizikom kapitala

Odnos neto duga i kapitala (Gearing ratio)

Grupa analizira strukturu kapitala na godišnjoj razini. Kao dio navedene analize prikazan je trošak kapitala i rizik povezan sa svakom stavkom kapitala Društva.

Gearing ratio na dan izvještaja o financijskom položaju Društva bio je kako slijedi:

	31. prosinca 2017. godine	31. prosinca 2016. godine
		u tisućama kuna
Dug (dugoročni i kratkoročni krediti i obveze po vrijednosnim papirima)	388.412	401.244
Obveze za leasing (dugoročne i kratkoročne)	1.265	1.200
Novac i novčani ekvivalenti	(2.801)	(9.300)
Neto dug	386.876	393.144
Glavnica	(23.855)	172.138
Omjer duga i glavnice	-	228%

Dug je definiran kao obveza za dugoročne i kratkoročne kredite, obveze po vrijednosnim papirima i obveze za najam. Glavnica predstavlja vrijednost kapitala i rezervi.

Struktura kapitala Grupe sastoji se od dužničkog dijela, koji uključuje primljene zajmove, kredite i obveze za najam, novca i novčanih ekvivalenata te vlasničke glavnice koja obuhvaća temeljni kapital, pričuve, zadržanu dobit te dobit tekuće godine.

Kategorije financijskih instrumenata Društva

	31. prosinca 2017. godine	31. prosinca 2016. godine
		u tisućama kuna
Financijska imovina		
Novac	2.801	9.300
Zajmovi i potraživanja	125.393	285.165
Financijske obveze po amortiziranom trošku		
Obveze po kreditima, najmovima i vrijednosnim papirima	389.677	402.444
Obveze prema dobavljačima	77.540	73.823
Ostale obveze	122.998	122.206

Ciljevi upravljanja financijskim rizikom

Grupa se jednim dijelom financira putem kredita denominiranih u stranim valutama. Kao rezultat, Grupa je podložna utjecaju tečajnih razlika i promjene kamatnih stopa. Grupa je, zbog prodaje robe s odgodom plaćanja, izložena i riziku nenaplativosti potraživanja.

Grupa nastoji svesti učinke spomenutih rizika na najmanju moguću razinu.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

30. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)**30.1. Financijski rizici (nastavak)****Upravljanje cjenovnim rizikom**

Najveće tržište na kojem Grupa pruža usluge je tržište Republike Hrvatske. Uprava Grupe na temelju tržišnih cijena određuje cijene svojih usluga. Funkcija nabave je centralizirana te se već samim time postiže na tržištu status respektabilnog kupca sa dobrim polazištem u pregovaranju.

Tečajni rizik

Grupa je izložena riziku promjena tečaja. Tečajni rizik vezan je uz činjenicu da je dio kreditnih obveza Grupe vezan uz kretanje tečaja HRK prema EUR. Snažne fluktuacije u tečaju EUR/HRK mogli bi imati utjecaja na vrijednost imovine i obveza Grupe u inozemnoj valuti. Također, Društvo ostvaruje približno 23% ukupnih prihoda prema podacima za 2017. godinu na inozemnim tržištima u EUR, pa fluktuacije u tečaju EUR/HRK mogu utjecati na poslovanje Grupe i po ovoj osnovi.

Grupa na dan izvještaja nije koristila financijske instrumente zaštite od nepovoljnih tečajnih kretanja.

U idućoj tablici su prikazani knjigovodstveni iznosi monetarne imovine i monetarnih obveza Društva u stranoj valuti na izvještajni datum.

	Imovina		u originalnoj valuti u tisućama Obveze	
	<u>31. prosinca 2017. godine</u>	<u>31. prosinca 2016. godine</u>	<u>31. prosinca 2017. godine</u>	<u>31. prosinca 2016. godine</u>
Europska unija (EUR)	999	3.061	3.435	2.963

Analiza osjetljivosti na valutni rizik

Grupa je uglavnom izložena valutnom riziku promjene tečaja kune u odnosu na EUR, zbog činjenice da se trgovina prehrambenim sirovinama na međunarodnom tržištu velikim dijelom obavlja u valuti EUR.

U idućoj tablici je analizirana osjetljivost Društva na petpostotno (5%) povećanje i smanjenje tečaja kune u odnosu na relevantne strane valute. Stopa osjetljivosti od 5% je stopa koja se koristi u internim izvještajima ključnim rukovoditeljima o valutnom riziku i predstavlja procjenu rukovodstva o realno mogućim promjenama valutnih tečajeva. Analiza osjetljivosti uključuje samo otvorene novčane stavke u stranoj valuti i njome su preračunate stavke usklađene za desetpostotnu promjenu valutnih tečajeva. Pozitivan broj pokazuje povećanje dobiti ili glavnice kod porasta vrijednost kune za 5 % u odnosu na predmetnu valutu. U slučaju pada vrijednosti kune za 5 % u odnosu na predmetnu valutu, utjecaj na dobit ili glavnice bio bi jednak, ali suprotan, odnosno iznosi u tablici bili bi negativni.

	Povećanje/ smanjenje tečaja	u tisućama kuna
		Učinak na dobit prije poreza
2017		
EUR	+5%	1.492
	-5%	(1.492)
2016		
EUR	+5%	915
	-5%	(915)

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

30. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

30.1. Financijski rizici (nastavak)

Kreditni rizik

Grupa je izložena riziku nenaplate određenog dijela potraživanja od kupaca. U pravilu Grupa prvenstveno posluje s trgovačkim lancima koji predstavljaju najznačajnije kupce i s kojima postoji suradnja već duži niz godina. Samim time kreditni rizik Grupe prvenstvo se odražava u vidu eventualnih problema u sektoru maloprodaje. Grupa nastoji smanjiti izloženost kreditnom riziku kroz praćenje financijskog stanja kupaca, stroge mjere kontrole naplate te pribavljanjem različitih instrumenata osiguranja kao što su zadužnice i mjenice.

Uz kreditni rizik prema kupcima, Grupa je izložena kreditnom riziku iz odnosa sa kooperantima u proizvodnji žitarica i uljarica, obzirom da ih u vrijeme sjetve robno kreditira potrebnim repromaterijalom. Kooperanti svoje obveze po osnovi repromaterijala u pravilu podmiruju isporukom proizvedenih uljarica i žitarica ukoliko se strane usuglase oko cijene proizvoda u vrijeme žetve. Moguće je, i u praksi se događa, da određeni dio kooperanata iz različitih razloga ne proizvedu dovoljne količine žitarica i uljarica za podmirenje robnog kredita. Grupa se od takvih situacija štiti dodatnim instrumentima osiguranja, kao što su osobna jamstva nositelja poljoprivrednog gospodarstva, osobna jamstva članova obitelji, zalog poljoprivredne opreme i nekretnina, fiducij usjeva ili zaliha žitarica, suvlasništvo nad usjevima i sl. Potrebno je naglasiti da se sa svakim kooperantom individualno dogovaraju instrumenti osiguranja, ovisno o dosadašnjem odnosu.

U situacijama kada kooperant nije u mogućnosti vratiti robni kredit uslijed nepovoljnih vremenskih prilika i/ili nepovoljne tržišne cijene žitarica/uljarica, s njim se, ako se procijeni da će Grupa nastaviti suradnju s kooperantom, dogovara odgoda plaćanja uz plaćanje kamata, ugovara se otplata duga iz sljedeće sjetvene sezone ili se ugovara otplatu u nekoj drugoj ratarskoj kulturi koja nije bila pod utjecajem vremenskih neprilika (npr. kiša u vrijeme žetve pšenice može utjecati na smanjenje njene kvalitete, a istovremeno pozitivno utjecati na kulture koje se žanju u jesen). Naime, kooperanti obično siju više različitih kultura sa ciljem da umanje rizike vremenskih nepogoda na pojedinu kulturu, ali se i na taj način štite od nepovoljnog kretanja tržišne cijene pojedine kulture (disperzija rizika).

Grupa u sklopu poslovanja sklapa ugovore o faktoringu i/ili ugovore o eskontu mjenice s faktoring društvima. Rizik naplate potraživanja od glavnih dužnika u konačnici snosi Grupa. Na datum izvještavanja Društvo ima obveze temeljem regresnog prava iz faktoring poslova u iznosu od 85 milijuna kuna koja su nastala iz polovanja s Agrokorum kod kojeg je nakon datuma izvještavanja započeo proces potencijalne reorganizacije i promjene poslovnog modela.

Grupa ne može pružiti nikakva jamstva da će praćenje financijskog stanja kupaca, mjere kontrole naplate ili instrumenti osiguranja biti učinkoviti te eventualni kreditni rizik neće značajno utjecati na poslovanje i financijsko stanje Grupe kao niti da se stanje robnih kredita sa problemima u otplati neće povećati.

Kamatni rizik

Obzirom na razinu primljenih kredita od financijskih institucijama koji su većinom ugovoreni uz promjenjivu kamatnu stopu baziranu na uobičajenim referentnim kamatnim stopama (EURIBOR, LIBOR, ZIBOR te kamatnih stopa na trezorske zapise Ministarstva financija RH), Grupa je izložena riziku rasta kamatnih stopa. Grupa na dan izvještaja nije koristila financijske instrumente zaštite od nepovoljnih kretanja kamatnih stopa.

Zbog činjenice da Grupa koristi kredite s fiksnim i promjenjivim kamatnim stopama izložena je riziku promjene kamatnih stopa. Velika većina kredita ugovorena je s promjenjivim kamatnim stopama.

Analiza osjetljivosti u nastavku temeljena je na izloženosti riziku promjene kamatnih stopa na datum izvještaja o financijskom položaju. Za obveze vezane za promjenjivu kamatnu stopu analiza je izrađena uz pretpostavku da je iznos obveza iskazanih na datum izvještaja o financijskom položaju vrijedio tijekom cijele godine. Promjena kamatnih stopa za 0,5%, uz stabilnost ostalih varijabli, dovelo bi do promjena u rashodima za kamatu Društva na dan 31. prosinca 2017. godine u iznosu od 1.499 tisuća kuna (2016. godine za 1.580 tisuće kuna). Zbog povećanja dugoročne zaduženosti s promjenjivom kamatnom stopom, povećan je i utjecaj eventualne promjene kamatne stope na dobit.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

30. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

30.1. Financijski rizici (nastavak)

Rizik likvidnosti

Postoji rizik da Grupa neće biti u stanju ispunjavati sve svoje obveze u skladu s njihovim dospelom a što može biti uzrokovano neadekvatnom naplatom potraživanja od kupaca, nepovoljnom vremenskom strukturom dospelih dugova ili nemogućnošću osiguranja kreditnog financiranja od strane financijskih institucija. Kako bi umanjila rizik likvidnosti, Grupa kontinuirano provodi mjere aktivne naplate potraživanja od kupaca te praćenja stanja njihove likvidnosti, nastoji optimizirati strukturu dospelih dugova te osigurati slobodne kreditne linije kod kreditnih institucija kako bi i u nepredviđenim situacijama mogao nastaviti servisirati svoje obveze.

Grupa međutim ne može pružiti nikakva jamstva da će upravljanje rizikom likvidnosti biti učinkovito te eventualni rizik likvidnosti neće značajno utjecati na poslovanje i financijsko stanje Grupe.

U idućim tablicama analizirano je preostalo razdoblje do ugovornog dospelosti neizvedenih financijskih obveza Društva. Tablice su sastavljene na temelju nediskontiranih novčanih odljeva po financijskim obvezama prema najranijem datumu na koji se od Društva može zatražiti plaćanje. U tablicama su uključeni novčani odljevi po glavnici i po kamatama. Kod odljeva za kamate po promjenjivim stopama, nediskontirani iznos izveden je iz krivulja kamatnih stopa na kraju izvještajnog razdoblja. Ugovorno dospelosti određeno je kao najraniji datum na koji se od Društva može zatražiti plaćanje.

	Prosječna ponderirana efektivna kamatna stopa %	Do 1 mjeseca	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 mjeseca do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Iza 5 godina	Ukupno
31. prosinca 2017. godine							
Beskamatne		8.694	3.947	69.392	-	-	82.032
Kamatne	5,67%	45	48	501.612	780	-	502.484
		8.738	3.994	571.004	780	-	584.516
31. prosinca 2016. godine							
Beskamatne	-	29.492	39.414	11.824	-	-	80.730
Kamatne	5,23%	7.376	65.779	93.272	150.439	192.875	509.741
		36.868	105.193	105.096	150.439	192.875	590.471

U idućoj tablici analizirano je očekivano dospelosti neizvedene financijske imovine Društva. Tablice su sastavljene na temelju nediskontiranih ugovornih dospelosti financijske imovine, uključujući kamatu koja će biti zarađena na toj imovini. Objavljivanje informacija o neizvedenoj financijskoj imovini je neophodno za razumijevanje načina na koji Grupa upravlja rizikom likvidnosti, budući da se likvidnošću upravlja na temelju neto iznosa financijske imovine i financijskih obveza.

	Prosječna ponderirana efektivna kamatna stopa %	Do 1 mjeseca	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 mjeseca do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Iza 5 godina	Ukupno
31. prosinca 2017. godine							
Beskamatne	-	25.383	15.739	43.882	15	-	85.019
Kamatne	3,82%	73	356	42.488	203	40	43.161
		25.454	16.095	86.370	218	40	128.180
31. prosinca 2016. godine							
Beskamatne	-	32.182	67.744	41.704	-	-	141.630
Kamatne	3,41%	965	1.360	46.506	255	219	49.305
		33.147	69.104	88.210	255	219	190.935

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

30. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

30.1. Financijski rizici (nastavak)

Mjerenje fer vrijednosti

Društvo neku financijsku imovinu i neke financijske obveze mjeri po fer vrijednosti na kraju svakog izvještajnog razdoblja. U idućoj tablici navedene su informacije o načinu utvrđivanja njihove fer vrijednosti, točnije, metode vrednovanja i korišteni ulazni podaci:

Financijska imovina i financijske obveze	Fer vrijednost na dan		Razina fer vrijednosti	Metoda vrednovanja i glavni ulazni podaci	Značajni nedostupni ulazni podaci	Nedostupni ulazni podaci u odnosu na fer vrijednost
	31.12.2017.	31.12.2016.				
Dionice i udjeli u društvima privatnog kapitala (bilješka 16)	18,25 % u dionice društva Zagrebačke pekarnice Klara d.d. koje se bavi industrijskom proizvodnjom kruha, peciva i drugih srodnih prehrambenih proizvoda – 12.949 tisuća kuna; i 11,48% u dionice društva Prehrana trgovina d.d. koje se bavi trgovinom – 536 tisuća kuna	18,25 % u dionice društva Zagrebačke pekarnice Klara d.d. koje se bavi industrijskom proizvodnjom kruha, peciva i drugih srodnih prehrambenih proizvoda – 19.925 tisuća kuna; i 11,48% u dionice društva Prehrana trgovina d.d. koje se bavi trgovinom – 536 tisuća kuna	3. razina	Prihodni (dobitni) pristup – metoda diskontiranog tijeka novca koristi se za utvrđivanje sadašnje vrijednosti budućih ekonomskih koristi koje trebaju biti realizirane po osnovi vlasništva nad subjektima u koje je izvršeno ulaganje.	Stope dugoročnog rasta prihoda utvrđene prema iskustvu uprave i saznanja o uvjetima na tržištima gore navedenih gospodarskih segmenata, koje iznose 3% (2016. g.: 3%). Dugoročne operativne profitne marže prije oporezivanja utvrđene prema iskustvu uprave i saznanja o uvjetima na tržištima gore navedenih gospodarskih segmenata, koje se kreću u rasponu od 8 do 11 posto.	Blagi porast stopa rasta prihoda, promatrano izolirano, doveo bi do značajnog povećanja fer vrijednosti (v. pod 1.) Značajnii porast operativne profitne marže prije oporezivanja bi, izolirano promatran, doveo do značajnog povećanja fer vrijednosti. Blagi porast prosječne ponderirane cijena kapitala bi, promatrano izolirano, doveo do značajnog pada fer vrijednosti.
					Prosječna ponderirana cijena kapitala utvrđena modelom vrednovanja kapitalne imovine (CAPM) u vrijednosti 12%.	

Fer vrijednost predstavlja iznos za koji se neka imovina može razmijeniti ili obveza izmiriti između obaviještenih i voljnih stranaka u uobičajenim tržišnim uvjetima.

Uprava smatra da su knjigovodstvene vrijednosti financijske imovine i financijskih obveza iskazanih u financijskim izvještajima po amortiziranom trošku približne njihovim fer vrijednostima.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine**30. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)****30.2. Rizici industrije**

Jedan od rizika koji se pojavljuju u prehrambenoj industriji jest činjenica da se prehrambene navike potrošača te njihova svijest o utjecaju hrane na zdravlje snažno mijenjaju u proteklih 20-ak godina. Takvi trendovi stavljaju imperativ pred proizvođače u smislu povećanja postojećeg asortimana proizvoda te daljnjeg unapređenja kvalitete postojećih proizvoda, kako u mlinarstvu tako i u preradi mlijeka (Zdenka).

Proizvodnja brašna

Proizvodnja brašna bi mogla biti negativno pogođena izvanrednim događajima kao što su požar, eksplozija, kvar proizvodne opreme, produženo ili izvanredno održavanje, izgradnja prometnica ili zatvaranje glavnih prometnih putova, poplave, oluje ili drugi izrazito nepovoljni vremenski uvjeti. Iako Grupa koristi osiguranje za pokriće štete nad tim objektima takvo osiguranje će biti podložno ograničenjima u vidu maksimalnog iznosa odštete i možda neće biti dostatno za pokriće svih troškova. Također, Grupa može biti podložna troškovima koji nisu pokriveni osiguranjem.

Proizvodnja mliječnih proizvoda

U postupku nabave sirovog mlijeka za potrebe proizvodnje mliječnih proizvoda, Zdenka- mliječni proizvodi se u najvećoj mjeri oslanja na veći broj kooperanata, čime se izlaže riziku da tako pribavljena sirovina ne bude zadovoljavajuće kvalitete kako bi se proizveli vrhunski proizvodi, ili da ne bude isporučena na vrijeme i u dovoljnim količinama. Rizik kvalitete sirovine nastoji se minimizirati putem laboratorija koji kontinuirano vrši mikrobiološka ispitivanja sirovog mlijeka. U slučaju poremećaja na tržištu bilo zbog nedostatka sirovine ili zbog rasta cijene, Grupa je u mogućnosti u relativno kratkom roku preusmjeriti proizvedeno mlijeko iz Zdenačke farme za potrebe Zdenke i time djelomično umanjiti spomenute rizike. Nedostatak mlijeka na domaćem tržištu može biti kompenziran i uvozom mlijeka iz inozemstva. Zdenka se međutim ne može u potpunosti zaštititi od potencijalnog rasta tržišne cijene mlijeka i jamčiti da će rast cijene sirovine biti uspješno kompenziran rastom cijene finalnog proizvoda obzirom na snažno konkurentsko ozračje.

Osim sirovog mlijeka Zdenka kupuje sirovinu za proizvodnju topljenog sira od više proizvođača iz EU koji zadovoljavaju visoke standarde kvalitete. Rizici nedostatka sirovine ili otkaza ugovora od strane nekog od dobavljača trenutno nisu značajni obzirom da je u ovom trenutku ponuda takvog proizvoda veća od potreba proizvođača, a i Zdenka sama u slučaju značajnih poremećaja na tržištu može pokrenuti vlastitu proizvodnju.

U procesu proizvodnje izražen je rizik kvarenja proizvoda obzirom da mliječni proizvodi ulaze u kategoriju proizvoda visoke kvarnosti. Zdenka rizik kvarenja proizvoda nastoji umanjiti strogom kontrolom kvalitete ulazne sirovine, preradom u pogonima visoke tehnološke opremljenosti, te održavanjem visokih higijenskih standarda u proizvodnom pogonu.

U poslovanju Zdenke značajan je tržišni rizik koji se u prvom redu manifestira uvozom jeftinih sireva iz EU. Zdenka se stoga, među ostalim, sa svrhom zaštite vlastitih marži usmjerava na proizvodnju i distribuciju brendiranih proizvoda, koji su ujedno i velika vrijednost Zdenke. Održavanje reputacije i vrijednosti vezanih uz brend je ključno za uspjeh poslovanja Zdenke. Negativan publicitet, pravne mjere ili neki drugi faktori mogli bi dovesti do značajne erozije vrijednosti brenda, a što bi moglo utjecati na smanjenje potražnje od strane kupaca te imati značajan utjecaj na trenutno i buduće poslovanje te financijsko stanje Zdenke.

Stočarstvo

U segmentu proizvodnje mlijeka (Zdenačka farma i Žitar) te tovnih svinja (Žitar) izraženi su rizici bolesti stoke i uginuća. U svrhu prevencije bolesti i uginuća na farmama su ustrojene veterinarske službe koje vode stalnu brigu o stanju stoke, a za postizanje proizvodnje mlijeka visoke kakvoće poštuju se standardi o optimalnoj prehrani kao i briga o higijenskim uvjetima mužnje te skladištenja sirovog mlijeka. Sva je stoka osigurana od uginuća.

Također, prisutan je rizik da proizvedeno mlijeko i meso neće zadovoljiti visoke standarde kvalitete. Međutim ti su rizici značajno umanjeni primjenom visokih standarda u proizvodnji, kao što su ISO i HACCP.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

30. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)**30.2. Rizici industrije (nastavak)****Ratarstvo**

Ratarska je proizvodnja izložena vremenskim nepogodama (suša, poplava, tuča). Nepovoljni vremenski uvjeti mogu rezultirati manjim prinosom poljoprivrednih usjeva ili manjom kvalitetom ili oboje, te u ekstremnim slučajevima i potpunim uništenjem usjeva. Nepovoljne vremenske prilike imaju utjecaj na poslovanje poduzeća Žitar, koje se među ostalim bavi ratarskom proizvodnjom, ali i na kooperante koje Grupa kreditira repromaterijalom, što u konačnici može umanjiti sposobnost kooperanta da podmiri svoje obveze po robnom kreditu, o čemu je više opisano u točki 30.1. Kreditni rizik.

Rizici vremenskih nepogoda nastoje se umanjiti osiguranjem usjeva.

Grupa se također štiti od rizika koje uzrokuju nepovoljni vremenski uvjeti geografskom diverzifikacijom.

Kao i u slučaju stočarske proizvodnje, rizik pojave bolesti ratarskih kultura može imati značajan negativan utjecaj na očekivani prinos (ponekad i veći od 30%). Danas se stoga u proizvodnji primjenjuje preventivno suzbijanje bolesti kao najjeftiniji i najefikasniji način održanja očekivane razine prinosa.

Uz bolesti, u novije vrijeme velike štete u ratarstvu nanose i glodavci koji su se razmnožili, njihovo suzbijanje otežano je zbog zakonskih regulativa (u budućnosti se očekuju sve veće štete).

Tržišni rizik

Potražnja za prehrambenim proizvodima relativno je neelastična na cijenu proizvoda. Faktori utjecaja na potražnju za prehrambenim proizvodima su: demografski (porast broja stanovnika), ekonomski (povećanje broja turista i potrošnja hrane u ugostiteljstvu; rast proizvodnje u konditorskoj i pekarskoj industriji), socijalni (promjene u životnom standardu i prehrambenim navikama stanovništva), politički (članstvo u EU koje omogućava nesmetan izvoz u zemlje Europske unije, ali i povećanu konkurenciju na domaćem tržištu dolaskom proizvođača iz drugih zemalja članica). Blizina granice sa Republikom Mađarskom može utjecati na tržište sirovina za potrebe Žitarovog proizvodnog procesa.

Rizici nabave sirovina i isporuke proizvoda

Proizvodnja pšenice te kretanje cijene pšenice na domaćem i svjetskom tržištu, kao najvažnije sirovine za proizvodnju brašna, značajno utječe na proizvodnju i kretanje cijene brašna. Važan domaći izvor sirovina je široka baza kooperanata s kojima Granolio ostvaruje suradnju na način da im isporučuje potrebno sjeme i ostali repromaterijal za sjetvu, a naplaćuje se uglavnom prijebojem s otkupnom cijenom proizvedene pšenice/žitarica.

Rizik nabave sirovine reducira se i činjenicom da Granolio ima ustrojenu organizacijsku jedinicu trgovine koja je prisutna na međunarodnim tržištima robe te za sada u svakom trenutku može nabaviti dovoljnu količinu pšenice po trenutno važećoj tržišnoj cijeni. Ulaskom u članstvo Europske unije, nestale su sve administrativne prepreke za nabavu sirovine iz Europske unije.

Rizik neisporuke proizvoda prisutan je zbog mogućnosti prestanka proizvodnje uslijed kvara na mlinarskom postrojenju ili mogućnosti otkazivanja ugovora od strane prijevoznika brašna.

Rizik zastoja u proizvodnji nastoji se umanjiti činjenicom da Grupa zapošljava djelatnike na lokaciji mlina koji su adekvatno osposobljeni za rješavanje kvarova u razumnom roku. Kako se zbog proširenja mlinarskog poslovanja očekuju značajnije narudžbe gotovih proizvoda, u tijeku je proširenje skladišnih kapaciteta, kako bi bilo moguće stvoriti zalihe proizvoda radi ispunjavanja narudžbi u roku.

Rizik neisporuke proizvoda zbog otkazivanja ugovora s prijevoznikom brašna nastoji se umanjiti činjenicom da Grupa ima veliku bazu prijevoznika i po obujmu korištenja usluga prijevoznika nije u ovisnosti niti o jednom.

U segmentu proizvodnje mliječnih proizvoda, rizik nedostatka sirovine za proizvodnju topljenog sira je u razumnim okvirima obzirom da na tržištu postoji dovoljno ponuđača te je, u slučaju nemogućnosti isporuke jednog dobavljača, moguće sirovinu nabaviti od drugog dobavljača u relativno kratkom roku. Također, Zdenka ima i vlastiti pogon za proizvodnju sirovine za topljeni sir te, u slučaju potrebe, može sama proizvesti potrebnu količinu sirovine.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2016. godine

30. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)**30.2. Rizici industrije (nastavak)****Rizik konkurencije**

Grupa prodaje svoje proizvode i robe pretežito na domaćem tržištu. Ulaskom Hrvatske u članstvo Europske unije administrativno je olakšan izlazak na tržište drugih zemalja članica, ali i dolazak strane konkurencije na domaće tržište.

Tržište brašna teži sve većoj koncentraciji, odnosno smanjenju ukupnog broja proizvođača brašna (okrupnjavanjem ili gašenjem malih mlinova) kako bi se ekonomijom razmjera ostvarili što niži proizvodni troškovi po jedinici proizvoda i time ojačalo konkurentski položaj na tržištu. S tim ciljem, Grupa je u svibnju 2014. godine provela akviziciju mlinarskog poslovanja društava Belje d.d. Darda i PIK Vinkovci d.d. iz sastava koncerna Agrokor. Ulaskom Hrvatske u članstvo Europske unije, Grupa se više ne suočava samo s domaćom konkurencijom zbog čega je potreba za jačanjem konkurentnosti još izraženija.

Grupa procjenjuje kako potencijalni ulazak novih konkurenata na domaće tržište topljenih sireva nakon pristupanja Republike Hrvatske u članstvo Europske unije ne predstavlja značajan rizik na rezultate poslovanja, obzirom na navike potrošača i dugogodišnju prisutnost Zdenke na domaćem tržištu na kojem je konkurentna i po cijeni i po kvaliteti.

30.3. Rizici redovnog poslovanja**Rizik izloženosti najvećim kupcima i dobavljačima**

Najveći kupci Grupe vodeći su trgovački lanci na tržištu Republike Hrvatske, te tvrtka ADM International (jedan od najvećih svjetskih trgovaca žitaricama). Ugovorom o poslovnoj suradnji koji je 2. svibnja 2014. sklopljen s društvom Konzum d.d., na razdoblje od šest godine, ugovorena je zastupljenost u opskrbi maloprodajne i veleprodajne mreže Konzuma brašnom iz asortimana Grupe, sukladna njegovom tržišnom udjelu. Stoga Grupa očekuje da će u budućnosti najviše biti izložena Konzumu kao najvećem pojedinačnom kupcu, a time i potencijalnom riziku promjene komercijalnih odnosa nakon isteka trogodišnjeg ugovora.

Najveći dobavljači Grupe su dobavljači sirovina te repromaterijala za sjetvu. Grupa nastoji u nabavi ključnih sirovina i usluga surađivati s više dobavljača kako bi umanjio rizike utjecaja na poslovanje prekida suradnje s nekim od najvećih dobavljača. Unatoč tome Grupa ne može pružiti nikakva jamstva da prekid suradnje s nekim od najvećih dobavljača neće imati značajnijeg utjecaja na poslovanje Grupe i njenu financijsku poziciju.

Rizik promjene vlasnika

Većinski dioničar Grupe je gospodin Hrvoje Filipović s udjelom u vlasništvu od 58,11%.

Većinski dioničar, gospodin Hrvoje Filipović ima prevladavajući utjecaj u Glavnoj skupštini Grupe putem prava i ovlaštenja koja mu pripadaju kao dioničaru Grupe. Udio gospodina Filipovića u vlasništvu Grupe na izvještajni datum jest 58,11%.

Većinski udio u vlasništvu Grupe daje pravo gospodinu Filipoviću da utječe na donošenje svih odluka u Glavnoj skupštini Grupe.

Nije moguće pružiti nikakva jamstva da utjecaj gospodina Filipovića kao većinskog dioničara neće imati značajan efekt na poslovanje i financijsko stanje Grupe.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

30. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)**30.3. Rizici redovnog poslovanja****Rizik provođenja akvizicija**

Strategija Grupe uključuje ekspanziju poslovanja kako organski tako i kroz akvizicije. Nastavak provođenja ove strategije ovisit će između ostalog o identificiranju akvizicijskih prilika te uspješnom provođenju istih. Buduće akvizicije mogu biti predmetom ocjene dopuštenosti koncentracije od strane Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja, odnosno postoji rizik da budu ocijenjene kao nedopuštene ili dopuštene uz ispunjavanje određenih mjera i uvjeta.

Mogućnost Grupe da efikasno integrira i upravlja preuzetim poslovanjem ili gospodarskim subjektom te da se uspješno nosi s budućim rastom ovisit će o mnogobrojnim faktorima te bi eventualni neuspjeh mogao negativno utjecati na poslovanje i financijsku poziciju Grupe. U budućnosti je moguće provođenje akvizicije većih razmjera kao i akvizicije izvan tržišta na kojem Grupa posluje. Grupa nema iskustva u provođenju akvizicija izvan tržišta na kojima posluje, što može utjecati na uspješnost provođenja akvizicije kao i na značajnije povećanje troškova akvizicije i integracije. Akvizicija većih razmjera mogla bi biti značajno teža za proces integracije te zahtijevati značajno veća financijska sredstva nego u prošlosti. Akvizicije izvan tržišta na kojem Grupa posluje mogla bi predstavljati izazove po pitanju kulturoloških ili jezičnih barijera te izazove po pitanju integracije i upravljanja poslovanjem koje je geografski značajno udaljeno od tržišta na kojem Grupa sada posluje.

Grupa ne može pružiti nikakva jamstva da će biti u stanju adekvatno adresirati sve rizike u provođenju budućih akvizicija ili u integriranju istih. Akvizicija bi mogla povećati i zaduženost Grupe, kako kroz zaduženje za financiranje akvizicije tako i kroz obveze preuzetog poslovanja ili gospodarskog subjekta koji se preuzima, a što bi moglo značajno ograničiti neko buduće zaduživanje Grupe. Bilo kakvo značajnije zaduživanje vezano uz akviziciju moglo bi imati značajan efekt na poslovanje Grupe.

U budućim akvizicijama, kao dio procesa procjene akvizicija, Grupa će morati pretpostaviti očekivane uštede na troškovnoj strani i sinergije. Takve procjene su neizvjesne i podložne čitavom nizu značajnih poslovnih, ekonomskih i rizika konkurencije koji bi mogli imati značajan utjecaj na odstupanje stvarnih rezultata od onih inicijalno predviđenih. Grupa je suočena s rizikom neostvarivanja dijela ili svih ušteda i sinergija koje su u trenutku provođenja akvizicija bile predviđene.

Također, prilikom provođenja akvizicija Grupa obično preuzima sve obveze i svu imovinu poslovanja odnosno gospodarskog subjekta koji je predmet akvizicije. Iako Grupa provodi dubinsko snimanje i druge analize kompanije prilikom preuzimanja te nastoji dobiti adekvatna jamstva i garancije o imovini i obvezama, Grupa ne može pružiti nikakva jamstva da će biti u stanju identificirati sve stvarne i potencijalne obveze prije provođenja akvizicije. Ukoliko bi akvizicija rezultirala preuzimanjem nepredviđenih obveza, a da pri tom Grupa nije dobila odgovarajuće osiguranje, navedeno bi moglo imati značajan utjecaj na poslovanje i financijsko stanje Grupa.

Rizik upravljanja obrtnim kapitalom

Uspješno upravljanje obrtnim kapitalom bitan je segment poslovanja Grupe. Grupa bi mogla biti podložna snažnom pritisku kako od strane konkurenata tako i od strane ključnih dobavljača u vidu skraćivanja rokova plaćanja, dok bi istovremeno mogla biti pod pritiskom kupaca u vidu produljenja rokova plaćanja.

Grupa je provela značajne investicije u unapređenje logističkih operacija s ciljem povećanja obrtaja zaliha i povećanja operativne efikasnosti. Iako je Grupa do sada uspješno upravljala obrtnim kapitalom nije moguće dati nikakva jamstva da će tako biti i u budućnosti, a što bi moglo imati značajan utjecaj na poslovanje i financijsku poziciju Grupe.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

30. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)**30.3. Rizici redovnog poslovanja (nastavak)****Rizik fluktuacije cijena osnovnih sirovina**

Poslovni rezultati su pod utjecajem cijene pšenice, kao najvažnije sirovine u proizvodnji Granolia, koja je burzovna roba. Volatilnost cijena pšenice može biti posljedica loših vremenskih prilika, bolesti, političke nestabilnosti i drugih eksternih faktora. Opći ekonomski uvjeti, nepredviđena potražnja, problemi u proizvodnji i distribuciji, bolesti, vremenski uvjeti za vrijeme rasta uroda i žetve mogu imati negativan utjecaj na cijene pšenice. Bez obzira što Grupa sve potrebe za pšenicom može zadovoljiti na domaćem tržištu, kretanje cijene na domaćem tržištu pod utjecajem je kretanja cijene pšenice na svjetskim robnim burzama. Temeljem povijesnog poslovanja Grupe, može se ustvrditi da je kretanje otkupne cijene pšenice bilo pozitivno korelirano sa kretanjem cijene brašna. Međutim, treba istaknuti da je potreban određen period kako bi se cijena brašna prilagodila promjenama cijena pšenice što u određenim kraćim periodima ima negativan utjecaj na maržu Grupe u slučaju rasta cijene pšenice. Bez obzira na povijesne pokazatelje koji ukazuju na koreliranost cijena brašna i pšenice, Grupa ne može jamčiti da će u budućnosti eventualni rast cijena pšenice uspjeti u cijelosti kompenzirati rastom cijena brašna na način da zadrži povijesne marže.

Rizik promjene cijena pšenice Granolio nastoji umanjiti aktivnim pristupom terminskim tržištima.

Granolio aktivno upravlja rizicima i nabavnim cijenama sirovina po potrebi koristeći razne tehnike trgovanja terminskim ugovorima na svjetskim robnim burzama, pri čemu Grupa nema izraženije otvorene pozicije.

U segmentu proizvodnje mliječnih proizvoda, promjene cijene sirovog mlijeka mogu imati presudan utjecaj na poslovni rezultat Zdenke. U slučaju značajnog porasta tržišnih cijena sirovog mlijeka, moguće je preusmjeriti proizvodnju Zdenačke farme d.o.o. (Zdenačka farma trenutno ne opskrbljuje Zdenku mlijekom iz isključivo komercijalnih razloga, obzirom da kod drugog kupca ostvaruje bolju prodajnu cijenu mlijeka) i Žitara d.o.o. na opskrbu Zdenke, ukoliko se procijeni da je to u interesu čitave Granolio Grupe.

Ovisnost o menadžmentu i ključnim zaposlenicima

Grupa se snažno oslanja na svoje zaposlenike kao na jednu od glavnih konkurentskih prednosti. Samim time Grupa se mora boriti za zadržavanje najboljih kadrova na svim nivoima kako bi zadržala vodeću poziciju na tržištu. Grupa ne može pružiti nikakva jamstva da će uspjeti zadržati postojeći menadžment i druge vodeće zaposlenike te da će uspjeti privući nove kvalitetne zaposlenike u budućnosti. Gubitak ključnih zaposlenika te nemogućnost privlačenja novih moglo bi imati značajan utjecaj na poslovanje Grupe.

Rizik poremećaja IT sustava

Grupa se oslanja na brojne IT sustave koji mu omogućavaju da efikasno upravlja s distribucijskim kapacitetima, komunicira s kupcima i dobavljačima, upravlja i evaluira zaposlenike te prikuplja sve potrebne informacije na koje bi se menadžment mogao oslanjati u donošenju odluka. Poslovanje Grupe postaje sve ovisnije o korištenju ovakvih sustava te bi bilo kakvi poremećaji u radu IT sustava temeljem kompjutorskih virusa, hakerskih napada, poremećaja u radu informatičke opreme i programa ili nekih drugih razloga moglo imati značajan utjecaj na poslovanje i financijsko stanje Grupe.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

30. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)**30.3. Rizici redovnog poslovanja (nastavak)****Rizik povrede tržišnog natjecanja**

Dio cjelokupne strategije Grupe je postati vodeći proizvođač brašna na hrvatskom tržištu i opskrbljivač kupaca u regiji, uslijed čega njegov položaj može biti ocijenjen kao vladajući, u smislu propisa koji uređuju tržišno natjecanje. Propisi Republike Hrvatske koji uređuju područje tržišnog natjecanja i koji su usklađeni s propisima Europske unije, zabranjuju svaku zlouporabu vladajućeg položaja, a osobito izravno ili neizravno nametanje nepravednih kupovnih ili prodajnih cijena, odnosno drugih nepravednih trgovinskih uvjeta, ograničavanje proizvodnje, tržišta ili tehnološkog razvitka na štetu potrošača, primjena nejednakih uvjeta na istovrsne poslove s drugim poduzetnicima, čime ih se dovodi u nepovoljniji položaj u odnosu na konkurenciju, kao i uvjetovanje sklapanja ugovora pristankom drugih ugovornih strana na dodatne obveze, koje po svojoj prirodi ili običajima u trgovini nisu u izravnoj vezi s predmetom tih ugovora.

Također, navedeni propisi zabranjuju i sve sporazume, odluke udruženja poduzetnika kao i usklađeno djelovanje poduzetnika, koje kao cilj ili posljedicu imaju narušavanje tržišnog natjecanja na mjerodavnom tržištu.

Premda Grupa nije svjesna bilo koje povrede propisa koji uređuju područje tržišnog natjecanja, niti je protiv njega do sada pokrenut postupak pred Agencijom za zaštitu tržišnog natjecanja, Grupa ne može jamčiti da takvih postupaka neće biti. Bilo koja povreda propisa o zaštiti tržišnog natjecanja podliježe značajnim upravno-kaznenim mjerama. Primjerice, kazna za sklapanje zabranjenih sporazuma i zlouporabu vladajućeg položaja iznosi do 10% vrijednosti ukupnoga godišnjeg prihoda društva u prekršaju u posljednjoj godini za koju postoje zaključena financijska izvješća. Stoga bi eventualno izricanje upravno-kaznenih mjera moglo imati nepovoljan učinak na financijsko stanje i rezultate poslovanja Grupe.

Radi smanjenja ovog rizika Grupa ima namjeru dodatno educirati svoje zaposlenika s pozitivnim propisima o zaštiti tržišnog natjecanja te uspostaviti procedure postupanja prilikom sklapanja ugovora i poduzimanja drugih radnji koje mogu imati za posljedicu povredu pravila o zaštiti tržišnog natjecanja i osigurati njihovu dosljednu primjenu.

Nadalje, prije bilo kakve buduće akvizicije Grupa će možda morati tražiti ocjenu dopuštenosti koncentracije od strane Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja. Grupa ne može pružiti nikakva jamstva da će u bilo kojem takvom slučaju, koncentracija biti ocijenjena dopuštenom ili da se neće dopustiti samo uz ispunjavanje određenih mjera i uvjeta, kao što je prodaja određene imovine ili poduzimanje nekih drugih radnji koje bi mogle utjecati na prihode, dobit ili novčani tijek Grupe. Također, sam postupak ocjene dopuštenosti koncentracije mogao bi imati utjecaj na vremenski aspekt realizacije akvizicije.

Rizik vođenja sudskih postupaka protiv Grupe

Grupa je, kao i svaki gospodarski subjekt, podložna riziku vođenja postupaka pred sudovima, regulatornim ili drugim nadležnim tijelima, u okviru redovnog poslovanja. Takvi sporovi prije svega se odnose na sporove sa dužnicima ili dobavljačima. U budućnosti ne može se isključiti ni rizik potencijalnih tužbi od strane kupaca Grupe uslijed štete nastale konzumacijom proizvoda. Grupa ne može pružiti nikakva jamstva da rezultati budućih pravnih i regulatornih sporova ili mjera neće značajno utjecati na poslovanje i financijsko stanje Grupe.

Rizik obveza ili gubitaka koji nisu pokriveni osiguranjem

Razina pokrića osiguranjem je na razini uobičajenoj za industrije u kojima Grupa posluje. Sklopljene police osiguranja prvenstveno su vezane uz ozljede na radu, kvar strojeva, štetu na objektima i ostaloj materijalnoj imovini, osiguranje stoke te osiguranje usjeva. Međutim, nije moguće pokriti osiguranjem sve potencijalne obveze i gubitke te samim time Grupa ne može pružiti nikakva jamstva da neće biti izložen situacijama koje neće biti pokrivena osiguranjem te da takve situacije neće imati značajnog utjecaja na poslovanje i financijsko stanje Grupe.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine**30. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)****30.4. Opći rizici****Rizik poslovnog okruženja**

Rizik poslovnog okruženja uključuje političke, pravne i makroekonomske rizike okruženja u kojem Grupa djeluje, a što se prije svega odnosi na tržište Hrvatske na kojem Grupa ostvaruje 77% svojih ukupnih prihoda (u 2015. godini 73%) te manjim dijelom Bosna i Hercegovina, Italija, Srbija, Mađarska i Slovenija. Grupa ne može pružiti nikakva jamstva da će hrvatsko tržište na kojem Grupa ostvaruje većinu svojih prihoda nastaviti s uspješnom implementacijom političkih i ekonomskih reformi. Odgode ili neuspjesi u provođenju istih mogli bi imati utjecaj na poslovanje Grupe. Mjere štednje državnog proračuna te rast poreznog opterećenja koja se trenutno provode u Republici Hrvatskoj mogli bi rezultirati usporavanjem rasta gospodarstava ili smanjenjem raspoloživog dohotka, a što bi moglo utjecati kako na prihode tako i na profitabilnost Grupe.

Dosadašnje Vlade provodile su ekonomske reforme s ciljem razvijanja i stabiliziranja slobodne tržišne ekonomije kroz privatizaciju državnih kompanija, privlačenje inozemnih investicija, te implementaciju potrebnih reformi za priključenje EU. Iako je Hrvatska napravila značajne napore prema uspostavljanju tržišne ekonomije, za postizanje razine infrastrukture zapadnoeuropskih zemalja trebat će još nekoliko godina i niz dodatnih investicija. Grupa ne može pružiti nikakva jamstva da će Hrvatska ostvariti namjeravane reforme ili da će političko okruženje biti poticajno za provođenje reformi. Grupa nije u mogućnosti dati nikakva jamstva da Vlada neće uvesti novu regulativu, fiskalnu ili monetarnu politiku, uključujući regulativu ili politiku oporezivanja, zaštite okoliša, javne nabave, kompenzacije vlasnicima nacionalizirane imovine ili politiku tečaja.

Pravni okvir Republike Hrvatske se još razvija što može prouzročiti određene pravne neizvjesnosti. Grupa bi se mogala naći u situaciji da nije u mogućnosti uspješno ostvariti ili zaštititi neka od svojih prava.

Otvorena pitanja koja Hrvatska ima sa svojim susjedima ne utječu na političku stabilnost države već predstavljaju legitimno zastupanje strateških i gospodarskih interesa države u međunarodnim odnosima, kao što to čine i sve druge razvijene države. Kako se poslovanje Grupe bazira na tržištu Republike Hrvatske, opasnost od utjecaja drugih država u okruženju minimalna.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

30. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)**30.4. Opći rizici (nastavak)****Rizik poslovnog okruženja**

Poslovanje Grupe podložno je makroekonomskom okruženju, ekonomskim prilikama te kretanju gospodarske aktivnosti. U razdobljima nepovoljnih ekonomskih uvjeta Grupa bi mogla imati poteškoća u širenju poslovanja ili podmirivanju financijskih obveza. Nadalje, u takvim uvjetima Grupa bi mogla imati poteškoća u pristupanju financijskim tržištima, a što bi moglo znatno otežati i poskupiti troškove financiranja te znatno utjecati na poslovanje i financijsku poziciju. Nastavak trenutne ekonomske situacije mogao bi otežati za Grupu, kao i za njezine kupce i dobavljače, pristup tržištu kapitala što bi moglo utjecati na postojeću razinu prihoda i profitabilnosti.

Na Grupu utječu i međunarodna kretanja obzirom da pšenica, koja je osnovna sirovina za proizvodnju u Granoliu, je burzovna roba i time može biti podložna utjecaju eventualnih političkih nestabilnosti u zemljama koje su značajni proizvođači ove žitarice (Kina, Rusija, SAD). Ipak, kako je prije naznačeno, Grupa svoje potrebe za sirovinom može u cijelosti podmiriti iz domaćih izvora, a oscilacije u cijeni nastoji neutralizirati aktivnim pristupom terminskim tržištima.

Rizik promjene pravnog okvira

Kao proizvođač prehrambenih proizvoda Grupa je podložna snažnoj regulativi vezanoj uz ljudsku prehranu, sigurnost proizvoda, sigurnost i radne uvjete zaposlenika, sigurnost i zaštitu okoliša (uključujući one vezane uz otpadne vode, čistoću zraka, buku, zbrinjavanje otpada, čišćenje okoliša i sl.), sastav proizvoda, pakiranje, označavanje, oglašavanje te tržišno natjecanje. Proizvodnja hrane rezultira stvaranjem otpada, ispuštanjem štetnih tvari u atmosferu i vode te je Grupa zbog toga dužna pribavljati različite dozvole i pridržavati se različitih propisa. Regulativa vezana uz zdravlje, sigurnost i zaštitu okoliša u Europi i drugim razvijenim regijama postaje sve stroža, a provedba sve izraženija. Grupa se trudi pratiti i anticipirati sve takve promjene, ali bilo kakvi podbačaji tog tipa mogli bi rezultirati različitim kaznama. Grupa vjeruje da je trenutno usklađena s postojećim propisima i regulativama te rokovima propisanim od strane različitih regulatora, međutim ne može dati nikakva jamstva da neće biti suočen sa značajnim troškovima otklanjanja eventualnih prekršaja ili obveze da prema takvim propisima i regulativama, odgovori na negativni publicitet ili da se prilagodi promjenama u postojećim propisima, a što bi moglo značajno utjecati na poslovanje i financijsko stanje Grupe. Na primjer, Grupa je trenutno vlasnik ili najmoprimac određenog broja nekretnina i objekata, uključujući proizvodne pogone i distributivne centre, koji su u određenim slučajevima prethodno bili korišteni u određene komercijalne ili industrijske svrhe. Iako Grupa trenutno nije upoznata s bilo kakvim činjenicama koje bi vodile ka novim obvezama vezano uz ekološko stanje tih nekretnina i objekata, otkriće zagađenja temeljem trenutnog ili prethodnog poslovanja te nametanje obveza za otklanjanje zagađenja moglo bi prouzročiti značajne troškove za Grupu. Također, moguće je da se u budućnosti uvedu dodatni propisi te promijeni trenutna legislativa (ili njena interpretacija) što bi moglo utjecati na poslovanje i proizvode Grupe. Grupa ne može dati nikakva jamstva da u budućnosti trošak pridržavanja takvih inicijativa neće imati značajnog utjecaja na poslovanje i financijsko stanje Grupe.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

31. POTENCIJALNE OBVEZE

Dana jamstva i sudužništva

	Iznos	Stanje u originalnoj valuti na dan 31.12.2017.	Stanje u HRK na 31.12.2017.	Dospijeće kredita
Mjenice za CERP	40.500.000 kn	40.500.000 kn	40.500.000	1.3.2018+ 60 dana respiro
Korporativna garancija za CERP	40.700.000 kn	40.700.000 kn	40.700.000	1.3.2018.+6 0 dana respiro
Ukupno			81.200.000	

Mjenice i korporativne garancije izdane Centru za restrukturiranje i prodaju (prijasnji Hrvatski fond za privatizaciju (HFP)) dane su temeljem ugovora o preuzimanju društva Prerada žitarica d.o.o. i aneksa istog od 19. studenog 2009. godine. Anex 2. potpisan je 6. veljače 2017. godine, kojim nas oslobađaju od ulaganja prema osnovnom ugovoru te nas obvezuju uložiti u obrtna sredstva 28 milijuna kuna te dokapitalizirati društvo u iznosu od 40,7 milijuna kuna. Sredstva osiguranja vrijede do 1. ožujka 2018. godine.

Sudski sporovi

Protiv Grupe se ne vode značajniji sudski sporovi. Samim time nisu priznati troškovi rezervacija po sudskim sporovima.

32. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANCE

Dana 15.3.2018 Trgovačkom sudu u Zagrebu predan je ugovor o pripajanju povezanog društva Prerada žitarica d.o.o. matičnom društvu Granolio d.d. Po isteku mjesec dana, sudu će se podnijeti Prijava za upis pripajanja, nakon čega sud treba donijeti Rješenje o pripajanju.

33. ODOBRENJE FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA

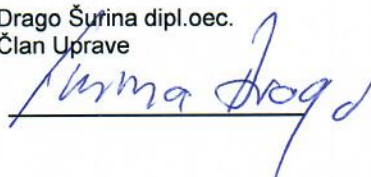
Financijske izvještaje usvojila je Uprava i odobrila njihovo izdavanje dana 27. travnja 2018. godine.

Potpisali za i u ime Uprave:

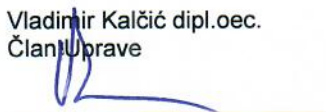
Hrvoje Filipović dipl.oec.
Predsjednik Uprave

Drago Šurina dipl.oec.
Član Uprave

Vladimir Kalčić dipl.oec.
Član Uprave

Granolio d.d.
Nadzorni odbor
Broj: 30-04-02/2018

Na temelju čl. 263. Zakona o trgovačkim društvima i članka 39. Statuta društva Granolio d.d. (dalje u tekstu: Društvo), Nadzorni odbor Društva na sjednici održanoj dana 30. travnja 2018. donosi

**ODLUKU O
PRIJEDLOGU POKRIĆA GUBITKA IZ 2017. GODINE**

Članak 1.

U skladu s odredbama članka 300.c Zakona o trgovačkim društvima Nadzorni odbor je ispitao Godišnja financijska izvješća Društva za 2017. godinu, zajedno s izvješćem o obavljenoj reviziji, Godišnja konsolidirana financijska izvješća Granolio Grupe za 2017. godinu, zajedno s izvješćem o obavljenoj reviziji, Izvješće uprave o stanju Društva i povezanih društava, kao i prijedlog odluke o pokriću gubitka.

Nadzorni odbor je suglasan s prijedlogom odluke Uprave da se gubitak ostvaren u poslovnoj 2017. godini u iznosu od kn 198.186.627,91 pokrije iz zadržane dobiti i to u iznosu od 9.803.142,30 kuna, a dijelom prenese u iduću poslovnu godinu i to u iznosu od 188.383.485,61 kn.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Zagreb, 30.04.2018.

Franjo Filipović
(predsjednik Nadzornog odbora)

Granolio

d.d., Budmanjeva 5
Zagreb

Granolio d.d.
Nadzorni odbor
Broj: 30-04-01/2018

Na temelju čl. 263. Zakona o trgovačkim društvima i članka 39. Statuta društva Granolio d.d. (dalje u tekstu: Društvo), Nadzorni odbor Društva na sjednici održanoj dana 30. travnja 2018. donosi

ODLUKU O
UTVRĐIVANJU FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2017. GODINU

Članak 1.

U skladu s odredbama članka 300.c Zakona o trgovačkim društvima Nadzorni odbor je ispitao Godišnja financijska izvješća Društva za 2017. godinu, zajedno s izvješćem o obavljenoj reviziji, Godišnja konsolidirana financijska izvješća Granolio Grupe za 2017. godinu, zajedno s izvješćem o obavljenoj reviziji, Izvješće uprave o stanju Društva i povezanih društava za 2017. godinu, kao i prijedlog odluke o pokriću gubitka iz poslovne 2017. godine.

Nadzorni odbor smatra da su Godišnja financijska izvješća Društva za 2017. godinu sastavljena u skladu sa stanjem u poslovnim knjigama Društva i pokazuju ispravno imovinsko i poslovno stanje Društva. Nadzorni odbor također nema primjedbi na dostavljena Godišnja konsolidirana financijska izvješća Granolio Grupe za 2017. godinu. Slijedom navedenog, Nadzorni odbor daje suglasnost na Godišnja financijska izvješća Društva za 2017. godinu i Godišnja konsolidirana financijska izvješća Granolio Grupe za 2017. godinu, čime su ona utvrđena od strane Uprave i Nadzornog odbora, sukladno čl. 300. d Zakona o trgovačkim društvima.

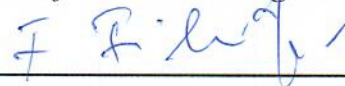
Nadzorni odbor nema primjedbi na dostavljeno izvješće revizora o obavljenoj reviziji Godišnjih financijskih izvješća Društva za 2017. godinu i izvješće revizora o obavljenoj reviziji Godišnjih konsolidiranih financijskih izvješća Granolio Grupe za 2017. godinu.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Zagreb, 30.04.2018.

Franjo Filipović
(predsjednik Nadzornog odbora)

Granolio
d.d., Budmanijeva 5
Zagreb